

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vratila po 10 Din
Pri večjem
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljke in
dneva po praznikih

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rekopis se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnistva št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekov
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.341
za inostrane, Sarajev št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Po freiburškem katoliškem shodu

Nemški katoliki so zopet doprinesli dokaz za neizčrpno bogastvo katoliškega svetovnega nazora. 66. katoliški shod za Nemčijo, ki se je vršil pretekli teden v Freiburgu, je posegal za brezobzirno odločnostjo v vsa tista vprašanja, ki so danes kulturno gibalo za vse katolike po celem svetu. Če kratko povzamemo ogromno in lepo delo nemškega katoliškega shoda, opazimo, da so se govorili in sklepi zgostili okrog treh idej:

I. Krščanska vzgoja otrok.

Najhujši boj se bje za otroka. Sicer je brezverna šola v zadnjih letih neverjetno veliko izgubila na svojem sijaju radi žalostnih sadov, ki jih je rodila med mladino. Značilna je n. pr. statistika za Saško, ki velja za dokaj liberalno pokrajino. Ko so se leta 1921. izvršile volitve v svete staršev (Elternrat), je število brezvernih svetov preseglo ono krščanskih za 159. Pri letošnjih volitvah so pa krščanski sveti številčno za več kot 1000 močnejši od nasprotnih. Podobno je tudi drugod. A kljub tem uspehom bi se katoliki izpostavljali nevarni zmoti, ako ne bi vpoštevali izrazito protiverskega duha, ki preveča socialno demokracijo, ki ima v parlamentu danes prevladujoč vpliv. Socialno demokratski voditelji nič ne prikrivajo, kako radi bi pri prvi dani priložnosti uzakonili protiversko, lažno šolo. Njim nasproti je na freiburškem kongresu predsednik Marx, bivši kancler v imenu katolikov z vsoto odločnosti zaklical:

»Katoliška Cerkev ni nikakoli dekla države! V duševnih in etičnih vprašanjih je ona celo mnogo močnejši faktor, kakor država. Mi dvigamo najostrejši ugovor proti nameram, ki hočejo katoliško Cerkev ponižati na stopnjo privatne pravice. Z isto odločnostjo protestiramo tudi proti trditvam, da je šolstvo zgolj državna zadeva, ki nima s Cerkvijo nič opraviti. Državna vlada naj ve, da bo vgrizla v granič, ako se bo drznila lastiti monopol nad šolstvom.« Za temi odločnimi in jasnimi besedami, ki so vredne katoliškega državnika, zaslužitve tisto neupogljivo moč, ki je pred desetletji proti tolikšni premoči izvojevala tako sijajno kulturni boj, da je ob njem idejno zaživelo katolištvo po vsej Evropi.

Katoliški shod je torej pretresal možnosti, kako se izdatneje kot doslej vplivati na ljudsko šolstvo potom svetov staršev, ki imajo po zakonu odločilen pomen za smer pouka. — Glede srednješolskega pouka se je sklenilo uveljaviti zahtevo (Centrum je zastopnik v vladi), naj bodo učne knjige znatno prvo vrstne in metodično dobre, da pa mora iz njih izginiti vse, kar bi moglo žaliti versko čustvovanje kogarkoli ali kar bi naravnost poniževalo Cerkev. Razveseljiv je sklep, da bodo takoj pričeli priprave za katoliško univerzo po francoskem zgledu. — Posebni sklepi so se napravili glede učiteljske in obrtno-nadaljevalnih ter strokovnih šol. Z veliko odločnostjo so zahtevali verouk v obrtnih in strokovnih šolah tudi v Prusiji. Kakor so ga na veliko zadovoljnost staršev že uvedle Bavarska, Badenska in Württenberška. Ravno pri stanovski izobrazbi pouk verouka ne sme prenehati, ko gre vendar zato, da mladostnik preizkusi katoliške osnovne nauke v gospodarskem življenju. Drugič pa mladina v tej dobi največjega razvoja najbolj rabi vzgojnih principov krščanstva, da najde potrebno duševno ravnotežje in se očuva pred obžalovanjima vrednim zabladom areligiozne mladine. — Zasebno šolstvo stane sicer zelo veliko truda in materialnih žrtv, a se zelo lepo razvija v najodličnejši činitelj katoliške vzgojne akcije.

Večja opasnost, kot od državnega šolstva, preti nemški katoliki mladini od »Priateljev otrok« (Kinderfreunde), močnejše socialistične mladinske organizacije, ki se je ustanovila šele po vojni, a šteje že nad 2500 skupin z nad 100.000 otroškega članstva. Gibanje se je prav za prav pričelo v Avstriji že leta 1908., kjer šteje danes 67.000 članstva. Cilj organizacije je vzgojiti mlade ljudi za popolne brezverce; taktika: odtujiti jih staršem, ki so morda še verni in navdihniti jih z materialističnimi nazori. »Priatelji otrok« zato delajo z njimi izlete, potovanja, tabore. Samo letos v poletnih in šest velikih taboriščih, tako zvanih »otroških republikah« preživlja počitnice nad 8000 otrok. Dečki in deklice do 14. leta stanujejo in spe skupaj v kopalnih oblekah v šotorih. Nič manj kot 7—8000 mladih socialistov se posveča »vzgoji« te nove mladine. Strankini člani prispevajo v poseben fond za vzdrževanje »otroških republik«. Otroci ostane pod socialističnim »varstvom« 4—6 tednov, za kar je treba staršem plačati le malenkost 5—10 mark!

Proti temu jako opasnemu gibanju so katoliki že pred nekim časom ustanovili protioorganizacijo »Otroški blagor« (Kinderwohl). — V Freiburgu so se središča in taktika te obrambne organizacije priostila v toliko, da se je katoličanom izdalo navodilo, ustanoviti

Marinković o uspehih v Haagu

Zeneva, 3. sept. Jugoslovanski minister zunanjih del dr. Voja Marinković je dal danes poročevalcem naših listov to-le izjavo:

»Rezultat haaške konference je mogoče posmatrati s splošnega stališča in z vidika naših finančnih interesov. Tako v enem kakor v drugem primeru smo lahko s tem sklepom popolnoma zadovoljni. Naša delegacija je imela nalogo, da popravi v okvirju Youngovega načrta in izven njega tiste določbe tega načrta, s katerimi so prizadeti naši interesi in ki ne upoštevajo v zadostni meri naših pravic. Tu gre pred vsem za naslednje točke:

Treba je vztrajati na našem splošnem odstotku, glede brezpogojnih anuitet je bilo treba doseči delež, ki odgovarja našemu odstotku, upoštevati se je moralo naše vojne dolgeve napram Franciji, čijih dolgov iz reparacijskih anuitet nikakor niso ogrožena, končno smo morali poskrbeti, da ne bi ukinjenje nemških bonov »C«, s katerimi smo plačevali svoj osvobodilni davek in dolg za odstojena posestva, pomenilo za nas kake izgube.

Iz ljute borbe, ki se je razvila takoj v začetku konference, smo lahko sklepali, da bi direktne izpremembe Youngovega načrta, v kolikor nasprotuje našim interesom, trčile na ogromne težave in da bi ta poboljšanja, ako bi jih dosegli, v najboljšem primeru ne mogle popolnoma zadovoljiti naših interesov. Zato smo drage volje sprejeli sugestijo francoske delegacije, ki so nam jo predložili že na prvih sejah konference, naj bi dosegli kompenzacije izven Youngovega načrta s pomočjo aranžmana, ki smo ga nato tudi sklenili, kar nas je popolnoma zadovoljilo. Zmanjšanje naših dolgov napram Franciji kompenzira izgubo, ki nam je pretila po Youngovem načrtu, kar je izhajalo od tod, da ni upošteval v celoti našega odstotka.

Iz borbe, ki jo je morala voditi angleška delegacija, da bi pokrila 75% izgube na svojem odstotku po Youngovem načrtu in da doseže 55 milijonov od brezpogojnih anuitet me-

sto 132 milijonov, kolikor ji je bilo prisojeno v Spaau, se lahko razvidi, kako brez nade je bilo zahtevati, da dobimo 30 milijonov iz brezpogojnih anuitet. Če pa upoštevamo še zamenjavo, ki smo jo dobili pri vojnih dolgovih kot naknado za razne izgube po Youngovem načrtu, tedaj je lahko računsko ugotoviti, da smo prejeli popolni ekvivalent za oni del brezpogojnih anuitet, ki odgovarja našemu odstotku.

Končno se nam je jamčilo, da ukinjenje bonov »C« ne bo imelo nikakih škodljivih posledic za našo državo.

Delo konference še ni završeno in se bo nadaljevalo v komiteju. Meni zato ni mogoče podati podrobnejših podatkov o tem, kar sem pravkar izjavil, kakor tudi o ostalih vprašanjih, ki so v zvezi z Youngovim načrtom.

S splošnega stališča je ta faza konferenčnega dela zadovoljiva, ker je pokazalo tudi to, da je pritrčen sporazum med Francijo in Anglijo jačji, nego se je mislilo, saj ga niso mogli omajati niti tako silni spopadi materialnih interesov. Gotovi predsodki francoskega javnega mnenja proti delavski vladi in zlasti proti njenemu finančnemu ministru so morali pasti, ker se je izkazalo, da odlično in uporno yorckhearsko stališče Snowdena ni imelo političnega ozadja, kakor se je z gotove strani predpostavljalo in da stališče ni bilo neprijateljsko napram Franciji. Končno se je izkazalo pri tej priliki kakor nikoli prej, da Nemčija vztraja iskreno in odločno na liniji, ki jo je sprejela z lokarnsko pogodbo. Niti enkrat se na tej konferenci ni pojavila želja, da bi razpihovala nesoglasja med Francijo in Anglijo, marveč je nemška delegacija celo mirila in bila končno pripravljena prevzeti gotove žrtve, da bi se dosegel sporazum. To dejstvo bo velikega pomena ne samo za učvrstitev miru, temveč tudi za pomirjenje duhov v Evropi, tako da se bodo mogli evropski narodi, pomirjeni zaradi svoje prihodnosti, 10 let po končanih sovražnostih popolnoma posvetiti ustvariteljskemu delu.

Prisrčno slovo bojnikov

Govor predsednika »Fidaca« kralju

Belgrad, 3. sept. (Tel. »Slov.«) Danes so se poslovili od Belgrada francoski in belgijski bojovniki, ki so se udeležili proboja solunske fronte. Njihovo slovo od Belgrada je bilo nad vse prisrčno ter so Francozi soglasno izjavili, da bodo, ko se vrnejo v svojo domovino, potrdili, da je jugoslovanski narod ne samo viteški, temveč da čuti v sebi neomejeno in prisrčno prijateljstvo do Francije. Na kolodvoru so se od gostov poslovili zastopniki Društva rezervnih častnikov ter vojaških in civilnih oblasti. Francozi in Belgijci so odpoštovali v Čačak, kjer so obiskali grob pokojnega vojvode Stepanovića. Povsod, kamor so prispeli, so bili predmet navdušenih pozdravov, s katerimi je narod pokazal svoje simpatije do jugoslovansko-francoske zveze.

Današnji dan »Fidaca« sam je obstojal v delu po različnih odsekih. »Fidac« je pozdravil na banketu vojni minister, general Hadžić, ki je s kratkim govorom obudil spomin na solunske boje, in izjavil, da naša država ni šla v vojno, katero bi ona izzvala, ampak v katero je bila prignana. Šli smo v vojno, da branimo sebe, nato pa, da osvobodimo tiste, ki so trpeli pod tujim gospodstvom. Vsa naša

stremjenja obstoje sedaj v tem, da sadove vojne v miru in napredku uživamo. Ministru so odgovorili načelnik francoske delegacije, zastopnik Belgijcev in drugi, v imenu odbora za sprejem francoskih Soluncev pa Milan Radosavljević.

Govor Reisdorfa.

Govor, ki ga je imel snoči Reisdorf pred Njegovim Veličanstvom kraljem, se glasi dobesedno: »Sir, bivši bojovniki 10 zveznih držav, ki pripadajo »Fidacu«, federaciji, ki ima več kot 8.5 mil. ljudi, vernih ideji domovine, si šteje v čast, da more pozdraviti Vaše Veličanstvo kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki je s svojim slavnim očetom Njegovim Veličanstvom kraljem Petrom za časa vojne utelesilo idejo domovine in zedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev. »Fidac« je srečen, da ga je Vaše Veličanstvo blagovolilo sprejeti. »Fidac« porablja to priliko, ki izrazi Vašemu Veličanstvu svoje globoko priznanje za vse to, kar ste storili v korist svetovnemu miru, za katerim teže borci »Fidaca«, ker so dobri patrioti. Naj nam Vaše Veličanstvo dovoli, da mu izrazimo, kakšne koristi je bilo za

»Fidaca«, ker je v svojih vrstah imel hrabre vojake Vaše kraljevine, ki so z Združenjem rezervnih častnikov in bivših bojovnikov in z Združenjem dobrovoljcev ena najdragocenejših podpor njegovih najboljših prijateljev. S pomočjo jugoslovanskih tovarišev dela »Fidaca« za mir s pomočjo medsebojne zveze in zato, da se spoštujejo pogodbe, ki so stale naše domovine najboljše med njimi. Naj mi Vaše Veličanstvo dovoli, da vzklidem iz dna srca »Živel kralj in domovina Srbov, Hrvatov in Slovencev.«

Kralj se vrnil na Bled

Belgrad, 3. septembra (AA.) Nj. Vel. kralj je odpotoval sinoči s posebnim vlakom na Bled, kamor je prispel davi ob 11. V spremstvu Nj. Vel. kralja so bili maršal dvora, dežurni adjutant in ordonančni oficir.

Pripravlja se rudarski zakon

Belgrad, 3. sept. (Tel. »Slov.«) Kakor smo se informirali v ministrstvu gozdov in rudnikov, bo tako zvani rudarski zakon predložen interministerijski komisiji takoj, čim bode dospela mnenja prizadetih gospodarskih organizacij. Zakon je zamišljen tako, da bo dal samo direktive. Mnogo materiala pa bo prepuštil ureditvi potom pravilnikov. Kar se tiče zakona o zavarovanju rudarjev, je pripomniti, da bo to zadevo uredil poseben zakon.

Po Belgradu so se v zadnjem času razširile vesti, da se pripravlja komercializacija naših rudnikov. Po naših informacijah so vse te vesti, če ne brezpredmetne, pa vsaj prezigodne, in sicer zato, ker državni rudniki že sedaj prinašajo okrog 70 mil. Din dohodkov in tudi pod državno upravo dobro uspevajo. Država potrebuje te rudnike za regulacijo cen premoga in se upira misli, da bi potom uvedbe upravnih svetov prišli rudniki v zasebne roke. Pač pa se dela intenzivno na razdelitvi kompetenc, ker je zlasti osrednje rudarsko ravnateljstvo v Sarajevu za nekatere rudnike preveč oddaljeno. Ne gre torej za problem komercializacije, ampak za reformo zakona o državnem računovodstvu in mestnih kontrol.

Stanje agrarne reforme

Belgrad, 3. sept. (Tel. »Slov.«) Kmetijsko ministrstvo je izdalo pregled o stanju agrarne reforme v naši državi, in sicer po pokrajinah, kakor se je reforma izvajala. Iz teh pregledov posnemamo, da je v področju ljubljanske oblasti 85 veleposestnikov, v področju mariborske pa 65. Kar se tiče naselitve zemlje, pride v poštev samo mariborska oblast, in sicer je bilo razlaščenih v Mariboru 465 jutrov zemlje na 494 parcel ter je bilo na tej površini postavljenih 416 poslopij, v katerih je nastanjen 494 družin.

PAB prične poslovati

Belgrad, 3. septembra. (AA.) Jutri ob 10 dopoldne se bo vršila v kabinetu ministra poljedelstva seja upravnega odbora Privilegirane agrarne banke. Na tej seji se bodo uredila vsa vprašanja, ki so v zvezi z začetkom poslovanja te banke. Privilegirana agrarna banka je že prevzela portfelj za poljedelski kredit. Banka se je vselila v svoje nove prostore v Sremski ulici št. 6 poleg Zemaljske banke. Privilegirana agrarna banka bo pričela poslovati 15. septembra.

III. Lajčni apostol v smislu kat. akcije.

V ožigled rastoče verske, moralne in socialne potrebe ni nihče več opravičen, uživati komoden mir in se posvečati zgolj kontemplaciji. Za vse bje danes ura akcije, kakor morajo vsi na krov, kadar je ogrožena ladja! Kakor je razvidno iz pisma Pija XI. kardinalu Beltramu (13. novembra 1928), je najvišji cilj te akcije širjenje, varstvo in praktično izvajanje vere in verskih načel v življenju posameznika, družine in države. Lajčni apostolat postaja s tem sestavni del v mističnem telesu Kristusovem. Ob tem velikem zvanju pa je kongres z vsoto resnostjo poudaril, da bo le tisti vreden nosilec kat. akcije, ki bo najprej sam na sebi oživil kat. verske ideale in z njimi prekrval svoje praktično življenje. Sam osvobojen blodnih nižin bo vreden apostolskega zvanja, boriti se za svobodo Cerkve.

Kakor je razvidno, se freiburški katoliški shod ni izogibal nobenemu sodobnemu problemu, ki zanima katoliški svet. Naj bi od njihovega truda in zanosa imelo korist vsoljno krščansko občestvo.

zване materinske ljubezni. Če mati svoje otroke ljubi, ni drugega kakor psica, kakor žival... Ali morejo človeška usta izreči še kaj bolj strašnega?

Od zapada, iz Amerike se pa širi duh Lindseya, ki uči, da je človek sam z lastno prakso ustvaril družino in zakon. Po njegovo je morala, ki družji zakon nekaj časnega, priučenega in pogojnega, — lepe besede z uničujočimi učniki.

Freiburški kongres je proti tem zabladom poudaril z vsoto globoko resnostjo katoliški nauk, po katerem je zakon zakrament, verski misterij najtesnejšega združenja, podobno, kakor je Kristus zedinjen s Cerkvijo. — Odločno je nastopil proti tiraniji javnega mnenja, ki ga ustvarja najbolj protiversko časopisje v svojih noticah in reklamnih inseratih, ki največkrat služijo uničenju človeškega plodu in s tem raznarodovanju. A z nič manjšo odločnostjo je katoliški shod obsodil obstoječi družabni red, ki sili žene v tovarno, trga družine in z nezadostnimi plačili otežuje zdrav in naraven razvoj družinskega življenja.

jo v vsaki fari in z vodstvom poveriti osebo, ki se bo popolnoma mogla posvetiti tej službi. — K vzgojnemu delu hoče v večji meri pritegniti radio in kino.

II. Obnovitev krščanske družine.

Družina je podlaga družbi in državi. Božja modrost je dala zakonu in družini tako globok smisel in tako neizmerno vrednost, da mora družba brezpogojno propasti, ako ji ti zakoni nehaajo biti sveti. Prav mnogi delajo proti nedotakljivosti zakona in se tako obnašajo, kakor da je neločljivost zakona edina ovira do popolne človeške sreče. Nič pa ne vidijo, da je nesreča, ki jo nesposobnost zakonov vodi nad narode, že sedaj neizmerna! Dve veliki senci padata preko Evrope: ena prihaja od vzhoda, druga od zapada. Obe morita družino. Od vzhoda se širi boljševistično pojmovanje, ki zvesto marksizmu zahteva po državljenju otroka. Z največjo brutalnostjo zato uničuje družino. Oficielno zastopstvo komunističnih žen je na pariškem kongresu 16. novembra 1924 izjavilo: »Zena mora proči od domačega ognjišča, da bo res postala žena! V njej moramo zadušiti instinkt tako

„Zeppelin“ konča danes polet

Friedrichshafen, 3. sept. (Tel. »Slov.«) Zrakoplov »Zeppelin« je bil ob 5 zjutraj srednje-evropskega časa 36.15 stopinj severne širine in 21.15 zahodne dolžine. Na krovu je vse v redu. Ob 8.30 zjutraj je bil »Zeppelin« na točki 37.30 stopinj severne širine in 15.30 zapadne dolžine. Na krovu je vse v redu. Zrakoplov leti proti rtiču Finistere.

Friedrichshafen, 3. sept. (Tel. »Slov.«) V Friedrichshafnu se mrzlično pripravljajo za sprejem »Zeppelina«. Vse mesto je bilo že zgodaj zjutraj na nogah. Vse hiše so okrašene z zastavami, zelenjem in cvetlicami. Zrakoplov bodo pozdravili v domovini zastopniki vsega nemškega naroda. V imenu državne vlade ga bo pozdravil prometni minister dr. Stegerwald. Dalje bodo imeli pozdravne govore württembergski in badenski državni predsednik, župan v Friedrichshafnu, ameriški poslanik Shurman in japonski poslanik Nagaki ter argentinski konzul v Münchnu. Vsi hoteli so prenapolnjeni.

Friedrichshafen, 3. sept. (Tel. »Slov.«) Zrakoplov je ob 16 srednjeevropskega časa sporočil, da je preletel rtič Ortegal. Na krovu vse v redu.

Izjava voditelja centroma

Ob zaključnem zborovanju kat. shoda v Freiburgu je govoril tudi prelat dr. Kaas in podal tekom svojega govora nekaj važnih izjav. Proti onim iz lastnih vrst, ki očitajo vodstvu, da neprestano sodeluje v vladi, je izjavil: »Pomislimo, kako bi danes stali v šolski zakonodaji, kaj bi bilo s pruskim konkordatom in kaj s prostostjo in pravicami Cerkve v Nemčiji sploh, da nismo bili na vladi? Dostikrat nas je to stalo ogromnih žrtev, toda, ako smo katoličani sprejeli kako providencialno poslanstvo za ta svet, potem je mislim, v prvi vrsti država, kateri mora veljati naša akcija. Boj med pagansko nekulturo in krščanskim obrazovanjem življenja je z zgolj dušnopastirskimi pripomočki toliko časa brezupen, dokler država izdaja zakone, ki v javnosti rušijo temelje krščanskega življenja. Zato smo mi tako odločno prišli za državno krmilo.«

Ne bo državljanske vojne v Austriji

London, 3. sept. (Tel. »Slov.«) Bivši zvezni kancler dr. Seipel je izjavil v intervjuju dunajskemu dopisniku »Daily Telegrapha«, da je napetost med avstrijskimi strankami pripisovati gospodarskim in verskim vzrokom. Levica in desnica sta si precej enaki in sta zato prisiljeni, da se morata za vsak glas boriti z največjo odločnostjo. Heimwehrovski pokret smatra dr. Seipel za nepremagljiv, vendar pa bojazen radi državljanske vojne ni upravičena. Vse stranke so se v zadnjih dneh sprijaznile z mislijo ustavne reforme. Če se bo to uvidevanje okrepilo, se mora sprememba ustave izvršiti po legalnem potu. Razorožitev samobrambnih organizacij se more izvršiti šele po reformi, sicer obstoja nevarnost nemirov radi teh oboroženih sil, ki pa bodo izbruhnili le tedaj, če se bodo odklonile zahteve Heimwehra po ustavni reformi. Glede heimwehrovskih zalog orožja je dr. Seipel podal zanimivo izjavo: Heimwehrovci svojega orožja niti nimajo povsod v svojih rokah. Na Dunaju se nahaja njihovo orožje pri policiji, na Tirolskem pa pri tamkajšnji deželni vladi, na Štajerskem pa imajo dobro opremljene lastne zaloge orožja.

Mir se vrača v Palestino

London, 3. sept. (Tel. »Slov.«) Komunikacije kolonijalnega urada poročajo, da so bili nemiri severno od Safeda, dočim je bil v drugih okrajih mir. Angleška letala so v nedeljo vršila demonstrativne boje na severu in severovzhodu Palestine, kjer oborožene arabske tolpe še vedno prihajajo iz Sirije. Do 31. avgusta je bilo ubitih 83 mohamedancev, 109 židov in 4 kristjani, ranjenih pa je bilo 122 mohamedancev, 183 židov in 10 kristjanov.

Proces proti pučistom

Bukarešt, 3. sept. (Tel. »Slov.«) Pred vojnim sodiščem druge armade se je začela razprava proti 47 aprilskim fašističnim zarotnikom. Že pri otvoritvi razprave so zagovorniki ugovarjali, da je predsednik vojnega sodišča podpolkovnik, dočim se med obtoženci nahajata dva polkovnika. Ta ugovor je bil zavrnjen. Zagovorniki so imenovali 467 prič, med njimi kraljico vdovo Marijo, člane kraljevskega doma, regentstva in vlade, skoro vse bivše ministre, aktivne generale in številne odlične osebnosti političnega življenja. Od vseh teh prič se jih je prijavilo samo 244 ter so zato zagovorniki predlagali, da se ostale priče privedejo pred sodišče. Sodišče je sklenilo, da te priče povabi še enkrat; če ne bodo prišle, pa bo opustilo zaslišanje. Obtožba očita obtožencem, da so 7. aprila 1929 kot »zveza rumenskih fašistov« izdali manifest, v katerem so zahtevali iztrebljenje sedanje nezdrave politike. Nato so začeli s tajno organizacijo, v kateri se jim je posrečilo pridobiti številne častnike in mehanike bucareškega arzenala.

Dunajska vremenska napoved. Jasno. Vroče. Morda krajevne nevihte.

Velik govor MacDonalda

Začeti se mora nova doba, ker narodi zahtevajo, da je konec vojaškega poglavja v zgodovini človeštva

Zeneva, 3. sept. (Tel. »Slov.«) MacDonald je imel danes popoldne v Društvu narodov svoj napovedani in z napetostjo pričakovani govor. Uvodoma je omenjal mnoge spremembe, ki so se v času njegove odsotnosti tekom petih let izvršile tudi v Društvu narodov in katerih najvažnejša je udeležba Nemčije.

Problem Društva narodov je problem varnosti. Če se bodo narodi čutili varne, lahko gredo tudi po potu miru. Varnost je odvisna od mere zaupanja, ki ga imajo narodi drug od drugega. Pariški pakt je šele sklep Sveta Društva narodov, ki se mora še uresničiti.

Glede haaške konference je pripomnil, da osebno nikdar ni mislil, da bi ta konferenca zgrešila svoj cilj, ali da bi ga tudi samo mogla zgrešiti. Branil je Anglijo pred očitkom, da bi iz sebičnih razlogov delala konferenci težkoče. Anglija ni iskala nobenega dobička niti v škodo bivših zaveznikov niti v škodo bivših sovražnikov. Pri mednarodnih konferencah se ne sme nikomur delati sile. Dogovori, ki temelje samo na slučajni večini trenutka, ne morejo nikdar imeti uspeha. MacDonald upa, da se bo haaški dogovor lahko podpisal v par tednih, pet let prej, kakor se je sploh smatralo za mogoče. Prihodnji teden bo prvi angleški bataljon odkorakal iz Porenja. Dogodki, ki so se od leta 1924 dalje odigrali, dovoljujejo, da se sme na sedanje zasedanje Društva narodov postaviti mnogo upanja.

Sedaj se moremo in moramo resno lotiti političnih in gospodarskih problemov, ki tiščijo svet. Kelloggova pogodba mora ostati integrirajoč del politične konstitucije. Narodi vsega sveta zahtevajo, da se vendar enkrat napravi konec vojaškega poglavja v zgodovini človeštva. Začeti se mora nova doba. Razorožitev je najvarnejši temelj miru, vsekakor mnogo varnejši, kakor vse oboroževanje. Angleška vlada bo storila vse mogoče, da se bo razorožitvena konferenca sestala čim najhitreje. Prepričan je, da se more zagotoviti mir samo s političnimi pogodbami, nikakor pa ne s vojaškimi dogovori. Začeti pa se mora z razorožitvijo na morju. Nato je govoril o svojih pogajanjih z Ameriko, ki nikakor ne dajejo vzroka za ljubosumnost.

O nameravani pogodbi z Ameriko je MacDonald v svojem govoru še navajal, da bo dogovor obsegal okoli 20 točk, od katerih samo glede treh točk še ni sporazuma. MacDonald je izjavil, da noče ničesar obetati niti zbujati napetega premišljevanja, da pa smatra, da tega dejstva ne sme zamolčati. Dalje je izjavil, da je mnogo premišljeval o tem, kaj se more na tem zasedanju storiti za doseg miru na svetu. Pri tem je prišel na misel, da bi se mogla morda spraviti v zvezo s Kellogg-Briandovo pogodbo tudi čl. 12 in 15 pakta Društva narodov, ki se havita s poravnavo konfliktov, puščata pa odprta vrata za voj-

no. Vsekakor je angleška vlada usmerila svojo pozornost na splošno razsodišče in zato se je tudi odločila, da podpiše fakultativno klavzulo statuta mednarodnega razsodišča, ki priznava obligatorno razsodišče. (Zivahno odobravanje.)

MacDonald je nadaljeval: Upati je, da bodo formalnosti končane še tekom tega zasedanja ter se naadam, da bodo tudi angleški dominioni še tekom tega zasedanja podpisali klavzulo. (Zopet burno odobravanje.) Ali smem torej izreči upanje, da bodo tudi druge države kmalu pristopile k tej klavzuli, tako da se bo to deseto zasedanje Društva narodov lahko označilo v zgodovini kot zasedanje obligatornega razsodišča? Dalje je govoril MacDonald o Egiptu in izrekel nado, da bo tudi ta država kmalu vložila pri Društvu narodov svojo prošnjo za vstop. Nadaljeval je: Mir pa ne pomeni samo mir med Anglijo, Francijo, Nemčijo, Belgijo itd. (kar je sicer zelo bistveno in zelo važno), temveč so pred nami še veliko težji problemi za doseg resničnega miru. Tudi orientalski narodi so prinesli lastne ideje o narodnem samospoštovanju in tudi z njimi se mora skleniti mir. **Napravite mir, je MacDonald skoro zakričal, napravite mir, dokler še ni prepozno, in sicer mir s častjo!**

MacDonald je nato govoril o manjšinskem vprašanju in izjavil, da ni mogoče napraviti samo take države, ki bi bile razdeljene po plemenih, verah in jezikih. Vsaka država pa mora biti urejena tako, da se morejo v njej manjšine urediti. Dalje je govoril o mandatskem vprašanju in izjavil, da upa, da govori v duhu vseh zborovalcev, ko izjavlja svoje simpatije z žrtvami nemirov v Palestini. Nikdar ne more dopustiti narod, ki ima mednarodno vest, da bi v katerikoli deželi vladalo klanje in plenjenje. Društvo narodov je zato tu, da prepreči take dogodke. — Nato je MacDonald dalje časa govoril o gospodarskih vprašanjih in navajal, da morejo narodi propevati šele tedaj, če so bogastva vsega naroda pravično razdeljena na posamezne državljane. Radi carine in prenikljivih plač so na svetu življenjske potrebščine drage. Angleška vlada bo sploh podpirala vsak poskus, pretvoriti politične v gospodarske probleme. Anglija je vsekakor pripravljena poskusiti riziko miru, ker tudi mir je riziko. Razlika med narodi, ki riskirajo mir in ki riskirajo vojno, je ta, da imajo miroljubni narodi največ nade, da bodo res dosegli mir, dočim je v državi, ki riskira vojno, gotovo, da bo dosegla samo vojno in z njo zvezano siromaštvo. Končal je svoj govor z besedami, da hoče njegova vlada zaupati Društvu narodov in da ji je veliko ljubše, zidati sodišča, kakor vzdrževati armade. Ne bi hotel, da bi angleški narod in drugi narodi bili uničeni z novo vojno. Angleška vlada si bo vsekakor prizadevala, da se uvede nova doba življenja. (Viharno odobravanje.) — Za njim je govoril japonski delegat Adacci.

Briand za Panevropo

Pariz, 3. sept. (Tel. »Slov.«) »Petit Parisien« izjavlja, da je glavna značilnost 10. zasedanja Društva narodov, da se vrši v znamenju končne likvidacije svetovne vojne. Z največjo napetostjo se pričakuje v Parizu Briandov govor, smatra se, da bo njegov govor velikopotezna proklamacija potrebe, da se evropske države gospodarsko sklenejo, kar je predpogoj za Združene države evropske. Bolj

skeptično pa se opazuje zopetni nastop MacDonalda. Posebno francoski nacionalisti so vznemirjeni radi angleško-ameriškega pomorskega kompromisa, ki bi neugodno vplival na položaj Francije. Soglasno se zahteva v listih, da mora angleška delavska vlada svojo dobro voljo nasproti Franciji najprej dokazati z realnimi dejanji, ne pa samo s prijaznimi govori.

Snowden o haaški konferenci

London, 3. septembra. (AA) Angleško službeno poročilo: Filip Snowden je govoril v radiu o haaški konferenci. Po razdelitvi reparacijskih plačil v smislu Youngovega načrta bi bila Anglija oškodovana za letnih 2 milijona 400.000 funtov šterlingov in sicer 37 let. To pa večinoma v korist Italije. Angleška vlada se je takisto zaperstavila prejšnji razdelitvi nemških anuitet v pogojne in brezpogojne, kar je bilo krivično, ker se je s tem favoriziralo ostale države na škodo Anglije. Snowden je prišel kasneje do prepričanja, da si šefi drugih glavnih sil nikoli niso bili popolnoma na jasnem, kakšne žrtve je naložil Youngov načrt Angliji. Angleški minister financ je bil zato prisiljen, da opozori tekom konference na dejstvo, da niti ena država, ki so se vojskovale, ni dala niti približno tolikih finančnih žrtev kakor Anglija. Hkrati je spomnil delegate na velikodušne sporazume, ki jih je Anglija sklenila s svojimi dolžniki. Anglija bo prejela po končnem sporazumu letnih 2 milijona funtov šterlingov; od te vsote je zajamčenih 90%. Dodeljen ji je zatem večji delež v brezpogojnih anuitetah. Velike koristi bo imela Anglija od dobav v blagu z ozirom na sporazum, ki je bil sklenjen z Italijo. Velike uspehe je dosegla Anglija v političnih vprašanjih. Angleški delegaciji je bilo do tega, da obvesti svetovno javnost, da Anglije ni več smatrati za molzno kravo Evrope. Zato je zahtevala, da se priznajo njene pravice in da se spoštujejo mednarodne pogodbe. S prostovoljnim odstopom enega dela brezpogojnih anuitet si je Anglija

Burov se sestane z Marinkovićem

Zeneva, 3. sept. (Tel. »Slov.«) Prihodnje dni dospe v Zenevo bolgarski zunanji minister Burov, ki se bo pogajal z jugoslovanskim zunanjim ministrom dr. Marinkovićem radi ureditve obmejnih vprašanj.

Slovenski pilot se ponesrečil

Belgrad, 3. sept. (Tel. »Sl.«) Danes zjutraj ob 7 se je pripetila na letališču »Beograd« v Zemunu teška letalska nesreča, pri kateri se je smrtno ponesrečil kapetan bojnega broda 2. razreda Anton Ostanek iz Zelene jame pri Ljubljani. Poletel je z letalom tipa »Spad«. Po mnenju strokovnjakov je moral izgubiti zavest, narkar je treščil z letalom na tla, pri čemer se je letalo popolnoma razbilo, letalec pa je ostal pri priči mrtev. Truplo simpatičnega, 27 letnega častnika prepeljejo v Ljubljano in ga pokopljejo na pokopališču v Štepanji vasi.

Dr. Hinković - umrl

Zagreb, 3. sept. (Tel. »Slov.«) Danes ob 11.45 je umrl v Zagrebu, previden s sv. zakramenti znani hrvaški politik in publicist dr. Hinko Hinković. Pokojni je bil rojen l. 1854 v Vinici pri Varaždinu kot sin židovskih staršev, ki so pa dali otroka krstiti. Studiral je pravo in vsled svojih strokovnih sposobnosti doživel kmalu velik ugled. V politiki se je zavzemal za sodelovanje s Srbi v hrvaških krajih in je zato moral izstopiti iz uredništva »Pravaške Slobode«. toda l. 1886 je izstopil iz stranke prava in se odtegnil iz političnega življenja. Po daljšem bivanju v Londonu in Parizu se je vrnil v domovino ter se bavil z okultističnimi problemi ter izdal spiritalistični mesečnik »Novo Sunce«. Iz teh časov so znane polemike, ki jih je imel škof Mahnič z njegovim stališčem. Istočasno je kot prostozidar pričel borbo proti jezuitom radi izmišljene crikveniške afere. Leta 1908 in 1909 nastopa kot branitelj v veleizdajniškem procesu ter je bil pozneje sam obtožen veleizdaje in je moral zbežati v Srbijo, od koder se je pozneje vrnil v domovino ter je bil izvoljen za narodnega poslanca. Po sarajevskem atentatu je moral zopet v emigracijo, kjer si je z intenzivnim političnim delom v Združenih državah stekel mnogo zaslug za naše zedinjenje med ameriški in Hrvati. Pozneje je prišel v navzkrižje s politiko pokojnega Pašića in v Jugoslaviji ni igral tiste politične vloge, ki bi mu po njegovih sposobnostih pripadala, temveč se je po vojni bavil s publicistiko in propagiral teozofijo. V poslednji življenjski dobi je, četudi organiziran prostozidar, kazal vedno več simpatij do katoliške Cerkve, pred smrtjo pa se je popolnoma povrnil v okrilje Cerkve ter je nazadnje prejel na lastno željo in pri polni zavesti sv. zakramente, ki mu jih je podelil zagrebški župnik.

Angl. minister smrtno ponesrečil

London, 3. sept. (AA.) Iz Halifaxa v Novi Škotski poročajo, da se je minister Mahomey smrtno ponesrečil. Pokojnemu je bilo komaj 34 let. Nesreča se je pripetila na ta način, da je avto pokojnika zavezil v tramvaj tako silovito, da je minister Mahomey zletel iz svojega avtomobila ter bil hipoma mrtev.

Banditizem na Daljnem Vzhodu

London, 3. sept. (AA.) »Times« poročajo iz Mukdena, da so sovjetske čete tudi danes izvršile več vpadov na kitajsko ozemlje. Sovjetske čete, ki so bile pomešane s kitajskimi razbojniki, so poskušale uničiti petrolejske vrelce v Nulihu.

Split, 3. sept. (Tel. »Slov.«) Kakor smo zvedeli, se namerava v Splitu v kratkem oskrvati nova cementna tovarna, ki bi bila že šesta v Dalmaciji. Osnovala jo bo neka belgijska družba, ki bo v ta namen investirala okoli 100 milijonov Din. Ta cementna tovarna bo največja v Dalmaciji ter bo imela kapaciteto 40 tisoč vagonov cementa.

V Gospodu je zaspala najina blaga, skrbna mamica, gospa

Katarina Grom, roj. Zupan

posestnica

Pogosto okrepcana s kruhom življenja, je z Jobovo potrpežljivostjo prenašala dolgotrajno bolezen in boguvdano zatisnila oči v torek, dne 3. septembra 1929 ob 3 popoldne.

Pogrebni obredi s sv. mašo za nepozabno pokojnico se opravijo v četrtek, dne 5. septembra ob pol 10 v tukajšnji župni cerkvi.

Priporočava jo v molitev in blag spomin!

V Naklem, dne 3. septembra 1929.

Zalujoči hčeri:

Franja in Josipina Grom,
učiteljici.

Kaj je novega

Koledar

Sreda, 4. septembra: Rozalija, devica; Roza. Vit

Rojaki!

Dne 14. oktobra 1929 poteče 120 let, odkar je podpisal cesar Napoleon I. ukaz, da se ustanove

ILIRSKÉ DESHELE.

Velik del slovenskih pokrajin je takrat pripadel Iliriji. Premišljena in previdna francoska uprava od leta 1908. do leta 1913. je ustvarila krepak temelj za razvoj nacionalne in kulturne pobude Slovencev in tako ustvarila možnost za izgradbo nacionalne samobitnosti, ki je dobila svoj lep zaključek koncem svetovne vojne z ustanovitvijo samostojne države Srbov, Hrvatov in Slovencev.

V Ljubljani se je sestal iz zastopnikov ljubljanske mestne občine, Oblastnega odbora, Glasbene Matice in Francoskega instituta v Ljubljani odbor za skromno, a dostojno proslavo te važne zarez v naši zgodovini.

Proslava se začne v Ljubljani dne 12. in 13. oktobra 1929 z odkritjem spomenika Iliriji oživilni in se konča koncem novembra odnosno začetkom decembra t. l. z 10 koncerti pevskega zbora Glasbene Matice ljubljanske v Franciji.

Odbor vabi vse Slovence, da z najmnogobrojnejšo udeležbo dokažejo, da razumejo svojo prošlost in nje živo zvezo s sedanostjo in da cenijo zasluge, ki jih ima francoski genij za oblikovanje naše narodne misli.

Odbor za proslavo 120 letnice Ilirije oživilne.

Ognjišče izobrazbe in vzgoje

M. Sobota, 2. septembra.

Slovenska krajina stirmi. Toliko je bilo to leto presenetljivih dogodkov, kakor jih morda sploh ni imela tekom svoje novejšje zgodovine. Romanje na Brezje, razstava, veličastna proslava desetletnice in včeraj kot nekak zaključek slavnostnih dni blagoslovljenosti Martinišča, dijaškega zavoda, ki bo ognjišče izobrazbe in vzgoje. Kakor prejšnje slavnosti bo tudi ta dan zapisan s svetlimi črkami v spominu prekmurskega naroda.

Že v soboto zvečer je zavladala po M. Soboti velika živahnost. Pred kolodvorom se je zbralo do 1500 ljudi. Pri vrodu je stala orlovska godba iz Žižkov, za njo pa se je vrstila četa Orlov in Orlic. Ko je privozil večerni vlak in se je prikazal prevz. škof dr. Andrej Karlin, se je vsa množica gnetla proti peronu. Godba je zaigrala, iz stoterih grl pa je odmeval pristrčen pozdrav: »Živijo, živijo!« Množica je spremljala z godbo Prevzvišenega proti Martinišču, ki je bilo lepo razsvetljeno.

V nedeljo zjutraj si je nadela Sobota še bolj slavnostno lice. Po vseh ulicah so zaplapolale zastave. Ob poldnevi je pred cerkvijo zaigrala godba. Do 4000 ljudi se je zgrnilo in šlo za godbo in močna četa Orlov in Orlic proti avemu poslopju »Martinišča«, ki je že bilo obkoljeno z veliko množico naroda. Nato se je začel obred blagoslovitve, ki ga je opravil Prevzvišeni ob asistenci številne duhovščine. Po blagoslovitvi je imel nadpastir na zbrane tisoče lep nagovor, v katerem je med drugim dejal: »... Iz njega bodo prihajali vaši sinovi v bogoslovje v Maribor, kjer se pripravijo na duhovski stan in bodo potem doma med vami delovali...«

Blagoslovitvi je prisostvovalo več odličnih osebnosti in sicer med drugimi gg.: P. ty v a c -

zyk Stanislav, vizitator sal. reda za Čehoslovaško, Jugoslavijo in Madžarsko, kanonik Slepčec Ivan, ki je bil od začetka velik dobrotnik Martiniščarjev, bivši poslanec Jožef Klekl, prvi ustanovitelj Martinišča, vladni tajnik dr. Bratina, ravnatelj sal. zavoda v Veržeju Tkalec Jožef, profesorja Milač in Pavlič, veliko število duhovščine ter drugih znanih osebnosti. Od vseh strani Slovenske krajine pa je prihitelo nad 5000 ljudi, ki so potem neli svojim domačim sporočilo o veliki slovesnosti, obenem pa jim tudi izročili pozdrav in blagoslov prevzvišenega nadpastirja, ki je bil do solz ganjen in je v toplih besedah dal izraza svoje ljubezni.

Na izobraževalno-vzgojnem polju je storjen z blagoslovitvijo in otvoritvijo Martinišča velik korak. Dijaštvo Slovenske krajine je dobilo dom, ki mu bo nudil vsega, kar mu je potrebno za doseg poklica. Iz njega bo Slovenska krajina dobivala voditelje, ki bodo po svoji umski izobrazbi in srčni vzgoji sposobni za težko nalogo, ki jih čaka v življenju.

Martinišču ob tej priliki želimo z besedami prevz. nadpastirja: »Vedno bodi dom vzgoje in pouka... Bog blagoslavlja tvoje delo!«

Valičasten mladeniški tabor

Jerusalem, 2. septembra.

Veličasten je bil prvi mladeniški tabor v znamenju katoliške akcije za mladeniče dekanij Velika Nedelja in Ljutomer. Zgodovinsko slavna jeruzalemska tla z znamenji iz pohodov Ogrov, Turkov, Kurocov, podobe in svetišča kot priče storjenih in dopoljenih obljub vernega od strašnih kug prizadetega ljudstva v letih 1645 do 1647, krasno vreme, velika udeležba, vzoren red, upopolno razpoloženje, najvažnejši sodobni predmet o katoliški akciji in zanimiv potek je zadovoljil in vzradostil vsakogar.

Najprej je presvetli pomožni škof dr. Tomazič in se iskreno zahvalil mladeničem in so-trudnikom in jih bodril k junaškemu lajičnemu apostolatu v največjo korist svojo, Cerkve in države. Po udanosti izjavi sv. očetu Piju XI., kralju Aleksandru, škofu Andreju, je podelil vsem svoj blagoslov. Pevski zbor mladeničev pa je zapel »Povsod Boga«

Po cerkvenem opravilu se je vršilo zborovanje mladeničev na prostem pred cerkvijo.

Otvoril in vodil ga je velikonedeljski dekan Friderik Horvat, kazoč na slavno zgodovino jeruzalemskega hriba in njegove okolice.

Dr. H o h n j e c, predsednik Prosvetne zveze v Mariboru, je govoril o prosveti in katoliški akciji, dr. Janžekovič o lajičnem apostolatu mladeničev, vpletajoč svoja osebna opazovanja v Parizu. Za njim se je vrstila lepa vrsta mladeničev, ki so pozdravljali tabor in idejo katoliške akcije, zagotavljajoč iskreno željo in trdno voljo, pri taisti sodelovati kot lajični sotrudniki v poslanstvu sv. katoliške cerkve za kraljestvo Kristusovo, delovati za verski, moralni in socialni preporod naroda.

V tem smislu so govorili: Gustav Rakusa iz Svetin, Alojz Janžekovič iz Sv. Marjete niže Ptuj, Martin Munda iz Ormoža, zastopnik Orla iz Središča, Andrej Mir, zastopnik Krekove mladine iz Sv. Miklavža, Jožef Munda od Sv. Tomaža, Drago Žižek, zastopnik Orla iz Ljutomera.

Nato je dekan Horvat kratko ponovil bistvo katoliške akcije, njeno odločilno važnost ne le

Tudi vaši lasje

postanejo lahko tako lepi, da jih bo vsakdo občudoval. Seveda morajo biti mehki kot svila in se ne smejo sprijemati, imeti morajo lesk svile, ki ga imajo običajno zdravi lasje. Uporabljajte tudi Vi Elida Shampoo, kakor to delajo druge negovane žene.

Elida Shampoo naredi lase veliko bolj košate in mehke kot svila, dá jim lep moten lesk in nežen duh.

ELIDA SHAMPOO

za posameznika, ampak za Cerkve in državo, o čemur si mora vsak pridobiti najprej notranje prepričanje, kar se bo še zgodilo v posameznih župnijah na v ta namen sklicanih sestankih, h katerim naj se vabijo vsi brez izjeme.

Slednjic je nastopil pomožni škof Tomazič in se iskreno zahvalil mladeničem in so-trudnikom in jih bodril k junaškemu lajičnemu apostolatu v največjo korist svojo, Cerkve in države. Po udanosti izjavi sv. očetu Piju XI., kralju Aleksandru, škofu Andreju, je podelil vsem svoj blagoslov. Pevski zbor mladeničev pa je zapel »Povsod Boga«

Nesreča pri Kranjski gori

Včeraj smo poročali o nesreči pri Kranjski gori, kakor je našemu poročevalcu pripovedoval ponesrečenec g. Dragotin Filipič. Sedaj smo pa dobili od očitveca sledeče poročilo:

Zadnjega avgusta so imeli motociklisti skozi »Dolino« tekmo. V nedeljo dopoldne, 1. sept., so se vračali. A dasi ni bilo več tekme, vendar sta se dva Zagrebčana, ki sta skupaj sedela na enem kolesu, skušala brez potrebe z drugim motorjem. Tik pred vasjo Log je peljal nasproti kmečki voz jarca za tombolo, ki bi se imela vršiti popoldne za novo motorno brzgalno v Kranjski gori. Prvi motor, na katerem je sedel samo eden, se je zaletel v oje voza in ga zlomil, konj se je odtrgal in zbežal; drugi motor, na katerem sta sedela Dragotin Filipič in njegova zaročenka Andica Hrdlička, je zavozil v prvega in nesreča je bila tu. Tistim, ki so sedeli na kmečkem vozu, se ni nič hudega zgodilo razen malenkostne praske na obrazu nekega otroka, tudi oni na prvem motorju jo je srečno odnesel. Vse hujše se je pa pripetilo obema na zadnjem kolesu. Oba sta bila hudo ranjena: njemu so se pretresli možgani, njej zlomila noga.

Požar

Motnik, 2. septembra.

V soboto, dne 31. avgusta, ob 9 dopoldne je na dosedaj še nepojasnjen način nastal ogenj v hiši Grabnerja Josipa v Zajasovniku, obč. Motnik. Hiša, lesena in s slamo krita, je pogorela skoro do tal. Sosedom in dvema članoma gasilnega društva iz Motnika se je posrečilo, da se obvarovali tik stoječo žago in gospodarsko poslopje. Škoda je precejšnja, je pa deloma krita z zavarovalnino. Vztrajnosti in požrtvovalnosti članov gasilnega društva iz Motnika in vsem sosedom, ki so neumorno pomagali pri gašenju, gre zahvala, da ni pogorela žaga in gospodarska poslopja.

Posezija o Šmarjeških Toplicah od 1. IX. do 30. IX.

Penzija 40 Din dnevno (3 krat na dan hrana, stan in kopanje)

Uprava Šmarjeških Toplic.

Jules Claretie:

Bum-bum

(Prevel N. K.)

Bum-bum!

Zmedeno je pogledala Magdalena svojega moža. Kaj je dejal mali? Mar se mu je spet začelo blesti, ali se ga je iznova polotilo?

Bum-bum!

Ni vedela, kaj to pomeni in bala se je teh čudnih besedi, ki jih je otrok zdaj ponavljal z bolesno trmo, kakor da vse dotlej ni upal izreči svojega sna, pa se ga zdaj oklepa z nepremagljivo trdovratnostjo:

»Da, Bum-bum, Bum-bum! Hočem Bum-bum!«

Mati je bila živčno pograbila Jacquesovo roko in mu rekla prav po tistem kakor blazna:

»Kaj to pomeni Jacques? Izgubljen je.«

Očetu pa je plaval na težkem delavskem obrazu smehljaj, ki je bil skorajda srečen, pa tudi presenečen, nasmehljaj obsojenca, ki zagleda mečnost osvoboditve.

Bum-bum! Dobro se je spominjal popoldanske predstave na velikonočni ponedeljek, ko je bil popeljal Françoisja v cirkus. Se mu je donelo v ušesih, kako je otrok vzklikal od radosti, kako se je od srca smejal kakor pravi veseli dečak, kadar je klovn, lep, ves z zlatom posuti klovn s kovinasto zlatim, lesketajočim, pisanim velikim metuljem na hrbtu v črni obleki skočil preko maneže, postavil nogo kakemu jezdecu ali pa ostal negiben in trd na žaganju z glavo na tleh in nogami v zraku, ali metal proti lestenci mehke klobučevinaste klobuke, ki jih je spretno lovil na glavo, kjer so skupno stvorili piramido... In kadarkoli se je zasukal, pri vsaki šali je enako zaklical, ponavljal isto besedo kakor posrečen prispev, ki se mu je ob niem

veselo razširil široki, duhoviti in smešni obraz in ga je včasih spremljalo bobnenje godbe: »Bum-bum!«

Bum-bum! In vsako pot, kadar je nastopil Bum-bum je v cirkusu zabučalo odobravanje in mali se je spustil v glasan smeh. Bum-bum! To je bil oni Bum-bum, bil je cirkuški klovn, tisti, ki je razveseljeval kar ves del mesta! Njega je hotel videti mali François, njega je hotel imeti, pa ga imel ne bo in ga videl ne bo, ker leži tako brez moči v svoji beli posteljici!

*

Zvečer je Jacques Legrand prinesel otroku klovna z gibljivimi udi vsega našitega z bleškami. Kupil ga je bil na nekem prehodu za drag denar. Cena štirih njegovih delavnih dni strojnika! Pa bi jih bil dal dvajset, trideset, dal bi bil ceno enega leta svojega dela, da bi privabil smehljaj na blede bolnikove ustne.

Dete je za trenutek gledalo igračo, ki se je leketala na beli odeji. Potem pa je reklo žalostno: »To ni Bum-bum... Jaz hočem videti Bum-bum!«

Ah! Če bi ga bil Jacques mogel zaviti v odejo, ga odnesti, ga ponesti v cirkus, mu pokazati klovna, ko pleše pod našganim lestencem, in mu reči: »Poglej!«

*

Storil je še bolje. Jacques je šel v cirkus, prosil za naslov klovnov. Plašno in od razburjenja kleajočih nog je stopal po stopnicah — eno po eno — ki so vodile na stanovanje umetnikovo na Montmartru. Pač je bilo predrzno to njegovo početje! A končno hodijo vendar igralci pet in ricitiraj k velikim gospodi v salone. Morda bo klovn — oh, da bi le hotel! — privolil v to, da pride obiskat Françoisja. Kako ga bodo neki sprejeli, njega, Jacquesa Legranda, tu pri Bum-bumovih!

Ni bil to Bum-bum več! Bil je gospod Moreno. V njegovem umetniškem stanovanju je bilo knjig, slik, umetniške elegance, ki so izbrano tvorile okolje krasnemu možu, ki je sprejel Jacquesa v svoji delovni sobi, podobni zdravnikovi.

Jacques je gledal; ni več spoznal klovna, pa je vrtel in obračal med prsti svoj mehki klobuk. Oni je čakal. Tedaj se je oče opravičil. Presenetljiva je ta njegova prošnja, nekaj nenavadnega... odpuščanje, oprostite... Pa saj gre radi malčka... Srčkan malček, gospod! In tako razumen! Vedno prvi v šoli razen v računstvu, ki mu ne gre... Sanjač, mali, vidite! Da, sanjač. In dokaz... Zdaj je Jacques okleval in zajecjal. Potem je zbral ves pogum in bruhal iz sebe:

»Dokaz temu je, da vas hoče videti, da vas hoče videti, da misli samo na vas in da ste pred njim kakor zvezda, ki bi jo rad imel, pa jo gleda.«

Ko je končal, je bil ves blede in debele znojne kaplje so mu stale na čelu. Ni si upal gledati klovna, ki je obdržal oči uprte v delavca. Kaj neki poreče Bum-bum? Ali ga bo odslovil, ga smatral za blaznega, ga postavil pred vrata?

»Stanujete?« je vprašal Bum-bum.

»Oh, kar blizu, rue des Abbesses!«

»Dajmo!« je dejal oni. »Bum-buma hoče videti vaš dečko? No prav, videl bo Bum-bum!«

*

Ko so se vrata pred klovnom odprla, je Jacques Legrand vesel zaklical svojemu sinu:

»François, vesel bodi, dečko! Na, eva ga, Bum-bum!«

In otroku je šinilo radostno preko obraza. Dvignil se je na materini roki in okrenil glavo proti obema možkima, ki sta pravkar vstopila. Iskal je trenutek, kdo je oni gospod v salonski suknji, katerega veseli obraz se mu je smehljaj in ki je stal poleg očeta. Ko pa so mu dejali: »To je Bum-

bum!« je spustil čelo počasi in žalostno na blazino. Še so mu strmele oči, njegove velike sinje oči, ki so gledale onkraj sten male sobice in iskale brez prestanka bleste in metulje Bum-bumove, kakor sledi zaljubljenec svoji sanji...

»Ne,« je odgovorilo dete z glasom, ki ni bil več suh, ampak obupen, »ne, to ni Bum-bum!«

Klovn, ki je stal poleg posteljice je pogledal obraz malega bolnika z globokim, tako resnim in neznansko milim pogledom.

Odkimal je, pogledal plahega očeta in strlo mater ter dejal z nasmehom: »Prav ima. To ni Bum-bum.« In je odšel.

»Ne bom ga več videl, ne bom ga več videl, Bum-bum!« je ponavljal sedaj otrok, katerega glas je govoril angelom. »Bum-bum je mogoče tam gori, tam gori, kamor kmalu pojde mali François!«

*

Nenadoma pa — niti pol ure ni bilo preteklo, odkar je bil klovn izginil — so se hlastno odprla vrata kakor popreje in prikazal se je v svojem z bleškami našitem trikoju, s svežo lasuljo na glavi, z zlatim metuljem na prsih in na hrbtu in širokim nasmehom, ki je odpiral kakor hranilnikova cev dobrodušni pudrani obraz, — Bum-bum, resnični Bum-bum iz cirkusa, Bum-bum iz ljudskega okraja. Bum-bum malega Françoisja, Bum-bum! Na svoji mali beli postelji pa je z življenjsko radostjo v očeh, med smehom in jokom, ves srečen, rešen otrok plesal s svojimi drobnimi, suhimi rokami, kričal odobravanje in dejal iz svoje sedemletne radosti, ki se je nenadoma pokazala, ko da bi raketo nažgal!

»Bum-bum! On je, on je tokrat! Evo Bum-bum! Zivel Bum-bum! Pozdravljen Bum-bum!«

*

Ko se je zdravnik ta dan vrnil, je našel klovna z belim obrazom, ki je sedel pri vzglavju ma-

Trdovratni kašelj

je pogosto vzrok težkih obolenj. Ne bodite lahkomišljeni, temveč odpravite Vaš kašelj brzo in temeljito s

Kresival-om.

„Umorjeni“ - se je vrnil

Dobrova, 3. septembra.

V nedeljski številki smo poročali, da je pred 14 dnevi izginil Vrhovec Janez s Šujice št. 5 p. d. Bojto Janez. Prevladovalo je splošno mnenje, da je bil Janez umorjen. Prvi sum je padel na Bojtovo hišo, ker so naznanili šele čez 10 dni, da pogrešajo Janeza. Janezov brat Alojz, ki gospodari na domu, je izjavil orožnikom, da Janeza na njegovem posestvu ni in na potu v zapor jim je še rekel: »Pravega še nimate. Le dobro primite, pa bo šlo!« Na vprašanje orožnika, kje naj primejo, jim je odgovoril: »Saj ste zato tukaj, da sami najdete.«

Drugi osumljenec je bil Bojto hlapec. Ko je ta slišal, da pridejo orožniki, je pobasal svojo obleko v vrečo, vzal slovo pri Bojtovih in se odpeljal s pošto proti domu — Polhovemu gradu. Orožniška patrulja pa brzih kolesov za njim. Prijeli so fanta in potegnili njegovo obleko z voza. Radovedni gg. orožniki so zahtevali seveda tudi od njega, da kaj pove o pogrešanem Janezu. Fant se je pa odrezal kratko in jedrnat, da tega ne pove do sodnega dne. Tudi on je moral v zapor.

Javila se je celo priča, ki je trdila, da je na Veliki Šmaren zvečer slišala iz bleva ali prašije kuhinje Janeza kričati: »Jezus, Marija! Pustite me, saj vam nisem nič naredil!« Priča je dalje trdila, da je slišala močan udarec z lesenim predmetom, nakar je vse utihnilo.

Danes sta se pa nenadoma vrnila iz zaporov Alojz Vrhovec in njegov hlapec, zvalja Bojto Janez se je vrnil živ in zdrav domov. Bil je na Štajerskem in so ga sedaj menda pridržali na sodišču, ker je dal toliko opravka oblastem.

Skupščina obč. nameščencev Slovenije v Ptuj

Na iniciativo mariborskih občinskih nameščencev se je leta 1923. ustanovila v Celju »Zveza organizacij občinskih uslužbencev in upokojencev Slovenije«. To Zvezo so najprej tvorile organizacije občinskih pragmatičnih nameščencev vseh kategorij Ljubljane, Maribora, Celja in Ptuja. Letos sta se pridružili Zvezi novoustanovljeni organizaciji pokrajinskih občinskih uslužbencev ljubljanske in mariborske oblasti. V teh dveh novih organizacijah so vključeni občinski uslužbeni pošte, železnice, trgov in večjih občin. Glavne skupščine Zveze so se vršile doslej v Mariboru, Ljubljani in Celju. Dne 31. avgusta in 1. t. m. pa se je vršila skupščina v Ptuj, katere se je udeležilo nad 150 občinskih nameščencev vseh preje navedenih organizacij. Skupščina so odlikovali s svojo prisotnostjo poleg višjih magistratnih uradnikov tudi ljubljanski župan dr. Puc, ptujski župan Brenčič, ter zastopnika mariborskega in celjskega župana dr. Goričana in dr. Juvana. Posebno važnost pa so dali skupščini delegati Društva gradskih nameščenikov v Zagrebu, Društva činovnika in stalnih nameščenikov v Sarajevu, Zemaljskega društva općinskih činovnika Hrvatske in Slavonije ter Zadruga općinskih činovnika Dalmacije. Skupščina so pismeno pozdravili zadržani delegati Udruženja općinskih činovnika Srbije in Crne gore v Bitolju ter Udruženja općinskih beležnikov Bačke.

V soboto, dne 31. avgusta so dospeli ob 18 v Ptuj občinski nameščenci s skupnim vlakom iz Ljubljane, Maribora in Celja ter zastopniki občinskih uslužbencev iz ljubljanske in mariborske oblasti. Skupščinarjem so se med potjo pridružili tudi zastopniki dalmatinskih in sarajevskih občinskih uradnikov. Na ptujskem kolodvoru je skupščinarje pozdravil predsednik tamkajšnjega krožka mag. direktor Zavodila s toplim nagovorom, nakar mu je v imenu dospelih skupščinarjev odzdravil predsednik Zveze prof. dr. Mole. Nato so šli skupščinarji v bivališča, ki so jim bila odkazana po hotelih, v dijaškem domu in v Mladiki. Zvečer

lega Françoisja in je malemu vedno in vedno znova izvajal smeh ter mu mešal kos sladkorja v skodeli čaja, rekoč:

»Veš, če ne piješ, ti mali François, pa Bum-buma ne bo več semkaj!«

In otrok je pil.

»Mar ni dobro?«

»Zelo dobro!... Hvala, Bum-bum!«

»Doktor« je dejal klovn zdravniku, »ne bodite ljubosumni... Vendar se mi zdi, da mu moje grimase koristijo prav toliko kakor vaši recepti!«

Oče in mati sta jokala. A to pot od veselja.

In vse dotlej, dokler »mali François« ni stopil iz postelje, se je ustavljal voz vsak dan pred delavčevim stanovanjem v rue des Abbesses na Montmartru. Mož je izstopal, zavil v pelerino in z zavahanim ovratnikom, odspodaj pa oblečen kot za v cirkus z veselim pudranim obrazom.

»Kaj vam dolgujem, gospod?« je dejal končno Jacques Legrand klovnu, ko je otrok napravil prvi izprehod. »Saj vam vendar dokaj dolgujem!«

Klovn je pomolil roditeljsma svojih dvoje herkulskih, prijaznih rok:

»Da si stisnem roke!« je dejal.

Potem pa je krepko poljubil otrokovi lici, ki se je na njih že prikazal rožnat dih, ter dejal smeje: »In dovoljenje, da smem pristaviti na svojih posebnicah: Bum-bum, doktor-akrobat, rožni zdravnik malega Françoisja!«

(Koniec.)

se je vršila seja upravnega odbora Zveze, kateri so prisostvovali tudi delegati tovariških organizacij izven Slovenije. Nato se je vršil prijateljski večer na vrtu Brenčičeve restavracije, na katerem sta po pozdravi gosp. direktorja Zavodila krasno prepevala izvrstni moški zbor mariborskih tovarišev z odličnim baritonom Neraličem in ljubljanskim kvartet: Pelan, Peruzzi, Završan in Skalar. Večer je potekel v najboljšem razpoloženju in idealni slogi.

Redna letna skupščina se je vršila pod predsedstvom prof. dr. Moleta v veliki dvorani ptujskega magistrata, ki jo je po otvoritvi in po sklenitvi vdanostnega brzojava Nj. Vel. kralju pozdravil ljubljanski župan dr. Puc, ptujski župan Brenčič in v imenu tovarišev izven Slovenije Živko Stefanović. O delovanju »Zveze« v pretekli poslovni dobi sta obširneje poročala tajnik Mohorč in blaginjak Jarec. Nato sta bili v Zvezo sprejeti Društvi pokrajinskih občinskih uslužbencev mariborske in ljubljanske oblasti. Potem so referirali tovariš Brandner iz Maribora o kongresu državne zveze avstrijskih občinskih uslužbencev na Dunaju ter o razvoju in pomenu tamkajšnjih stanovskih organizacij, tovariš Mohorč iz Ljubljane o raznih statističnih podatkih, občinskih upravah in uslužbenih vseh štirih avtonomnih mest Slovenije ter tovariš Kramberger iz Maribora o pomenu ustanovitve »Saveza« občinskih uslužbencev naše države. Pri volitvah novega upravnega odbora, kateremu se vedno našelje dosedanj predsednik prof. dr. Mole, se je znova potrdila dosedanja uprava, v katero so se pritegnili zastopniki na novo sprejetih dveh pokrajinskih tovariških društev ter zastopnik nižjih mestnih uslužbencev.

Obenem se je vršila v županovi pisarni pod predsedstvom mag. nadsvetnika in predsednika Zveze ljubljanskih organizacij Govekarja seja z zastopniki tovariških organizacij izven Slovenije glede ustanovitve »Saveza« občinskih nameščencev cele države. Po izbrnem referatu tovariša Krambergerja iz Maribora so se tudi zunanji zastopniki načelno izjavili za ustanovitev takega »Saveza« in odobrili predlogi gradskega nadsvetnika Sarajlić Semsudina iz Sarajeva o izpremembi predloženih pravil ter se je izvolil akcijski odbor pod predsedstvom Govekarja in zastopnikov organizacij izven Slovenije.

Potres

O potresu v ponedeljek, 2. t. m., zjutraj smo prejeli še naslednja poročila:

Jesenice. V ponedeljek zjutraj ob 6.55 smo čutili potres, ki je bil tako močan, da je na nekaterih stavbah napravil nekoliko škode. Tako je videti v hiši g. Peklarja 8 cm široko razpoko pri stopnicah. V omarah so žvenketale steklenice, ure in slike na stenah so se premaknile. Tudi iz okolice poročajo, da so povsod čutili precej močan potres.

Dovje. Kratak, pa zelo močan potresni sunek smo čutili na Dovjem v ponedeljek, 2. sept. nekako 5 minut pred 7. uro. Več ljudi, ki so bili ravno pri sv. maši, je vsled strahu zbežalo iz cerkve.

Koroška Bela. V ponedeljek, 2. septembra, zjutraj ob 6.52 se je čutil močan potresni sunek trajajoč do 5 sekund. združen z močnim bobnenjem. Smer sever—jug. Ljudje so hiteli iz hiš.

Boh. Bela. Dne 2. septembra zjutraj ob 6.50 se je čutil na Bohinjski Beli močan potresni sunek. Sunek s hitrim trepetanjem, ki je trajal dve sekundi, so vsi občutili po hišah in na planem. Zagibala se je močno notranja oprava po sobah, odpadal belež in čulo se je močno ropotanje opeke po strehah. Ljudje so se potresa prestrašili — druge škode pa potres ni povzročil.

Ljubno na Gorenjskem. Le par sekund trajajoč, toda močan potres, spremljan s podzemeljskim grmenjem, je v ponedeljek 2. septembra ob 6.53 zjutraj prestrašil ljudi, da so pribežali iz hiš na plano. Okna so zasklepetala, svetilke zanihale, drevesa so se zmajala, tramovje zahreščalo, belež padal od stropa, opeka s streh. Razun nekaj razpok pri nekaterih hišah, drugih večje škode potres ni napravil.

Sv. Ana pri Trzinu. 2. septembra ob 6.52 zjutraj smo čutili močan potresni sunek, ki je trajal približno 3 sekunde. Ponekod je razpokal tudi zid in je odpadel celo omet.

Tupaliče. V ponedeljek zjutraj ob 6.50 smo čutili dva zaporedna precej močna potresna sunka.

V Dravi utonil

Ruše, 2. sept.

Mrzla Drava je zahtevala zopet svojo žrtev. Adolf Fridrih, 17leten fant, elektricar-učenec v ruški tovarni za dušik, sin Adolfa Fridriha, posestnika na Fali, se je v nedeljo predpoldan šel kopat v Dravo na spodnji strani jeza falske elektrarne. Usoda ga je gnala v vodo. Sicer se nikdar ni hodil sam kopat, tokrat je šel sam. Domači so mu odsvetovali, pa je vseeno šel. In v globoki Dravi pod falskim jezom je našel mrzli grob. Ker je bil sam, nihče ne ve, kako se je nesreča zgodila, ali je prišel v hud vrtinec, ali ga je prijel krč. Pravijo, da je nekdo

iz bližnjega hrička videl, kako je dvigal roke in klical za pomoč. Pa je bilo prepozno. Mimo-idoči so na obrežju našli obleko, ki so jo takoj spoznali in javili žalostno novico Fridrihovim staršem, sestram in bratu. Može so se lotili takoj iskanja Dolfetovega trupla, a ga do danes še niso našli, ker je Drava pod falskim jezom precej deroča in globoka.

Osebnosti

★ Duhovniške vesti. Za dekanijskega upravitelja dekanije Stari trg je imenovan Jan. Jurko, duh. svetnik in župnik v Starem trgu, ker je dosedanji dekan g. Janez Lenart radi starosti odstopil. — Za kaplana v Zetalah pa je postavljen Jožef Kranjc, ki je bil dosedaj v začasnem pokouju.

★ Poroka. V ponedeljek se je na Bledu poročil g. Fran Klemenčič, akademski slikar v Ljubljani, z gđ. Julči Toplikarjevo, učiteljico na Viču pri Ljubljani. Ohilo sreče!

★ S pošte. Amon Ambrožič je nastavljen za pogodbenega poštarja v Radomlju; za služitelje 2. skupine pa: Fr. Skledar v Rogasčevih, Karel Primec pri oblastni poštni upravi, Vinko Gros v Trzinu, Vinko Jagodič v Šostanju, Anton Prešeren na Jesenicah na Gorenjskem, Franc Lavrič v Starem trgu pri Rakeku, Al. Gerden v Trebnjem, Iv. Pevec v Gornjem gradu, Feliks Kos v Zalcu, Fr. Pirce v Sodražici, Jože Domijan v Murski Soboti, Franc Jeraj v Cerlnici, Jože Škulj v Gornjem gradu, Joško Simonka v Čakovcu, Jožef Zalokar v Krškem in Anton Pesek v Mariboru na kolodvorski pošti. Premješeni so: pb. ur. II—3 Ana Kupčeva iz Šostanja v Celje; pb. ur. II—4 Emilija Kettnerjeva z mariborske glavne pošte na glavno pošto v Ljubljani in Tea Kendova z ljubljanske glavne pošte na glavno pošto v Belgradu; pb. ur. II—5 J. Cuček z glavne pošte v Ljubljani in H. Fajdiga z mariborske kolodvorske pošte na Bled; kond. III—2 Václav Stanislav s kolodvorske pošte v Mariboru v Dolno Lendavo; kond. III—3 Anton Korenc z Jesenic na Gorenjskem v Valjevo in Joško Pavlin z mariborske kolodvorske pošte na Jesenice na Gorenjskem; telef. III—3 Pavlina Milavčeva iz Dolnjega Logatca na Rakek, Avguštna Juhova iz Dolnjega Logatca na ljubljansko glavno pošto in Ana Hudalesova iz Rogaske Slatine na Bled; priprav. III—4 Jožica Ilincarjeva iz Metlike v Crnomelji; Karla Knolova z mariborske glavne pošte v Velike Lašče; p. kond. I. skup. Fl. Božič iz Trzinca v Radovljico; zvičanici 3. skup. Pavlina Zadkova z Radovljice v Dolnji Logatec in Olga Zupančičeva s Pragerskega v Slov. Bistrici; služ. 2. skup. Al. Dragin iz Brezice v Hrastniku; Franc Horvat iz Slov. Bistrice in Franc Mak iz Čakovca na mariborsko kolodvorsko pošto; Iv. Mavrič iz Starega trga pri Rakeku v Planino pri Rakeku; V. Zandar iz Most pri Ljubljani na ljubljansko kolodvorsko pošto; Iv. Marinko z ljubljanske glavne pošte v Kranjsko goro; Elizabeta Calova iz Ormoža v Šostanju in pogodb. poštarica Ivanka Hočvarjeva od Sv. Petra v Sav. dolini v Gomilski. — Poroke: pb. ur. II—4 Leopold Sirmič je vzel za ženo Ivano Borštnerjevo in kond. III—3 Anton Koren na Jesenicah na Gorenjskem Zvonimiro Keršičevo.

Šolske vesti

★ Na dekliški osnovni in meščanski šoli Šolskih sester de Notre Dame v Šmihelu pri Novem mestu bo vpisovanje učenk 11. in 12. sept. v smislu navedbe ministrstva prosvete. Dne 16. septembra je šolska sv. maša in 17. septembra se začne redni pouk.

★ Državna meščanska šola v Slovenski Bistrici. Vpisovanje v vse razrede bo 12. in 13. septembra. 16. septembra bo šolska maša in 17. redni pouk.

★ Prvi štirimesečni kmetijsko-gospodinski tečaj (od 15. oktobra do 15. februarja) bo letos v Mladiki v Ptuj. Dekleta, ki se ga žele udeležiti, dobe natančnejše podatke pri vodstvu.

★ Razpis Ferkovih dijaških ustanov. Kuratorji razpisuje za šolsko leto 1929-30 devet ustanov za mariborske srednješolce po 700 Din in devet za visokošolce po 1.500 Din. Pravico do njih imajo v prvi vrsti sorodniki obeh zapustnikov (Feliksa in Pavline Ferk, roj. Menhard), v drugi vrsti revni in pridni dijakji in dijakinje, ki so rojeni in pristojni v rojstni okolici zapustnikov (Sv. Bgbarja v Slov. goricih), nadalje iz šentlenartskega in končno iz mariborskega okraja. Pri enakih pogojih imajo dosedanj prednost. Opremljene prošnje do 15. septembra 1929 na Posojilnico v Mariboru.

Druge vesti

★ Slovanski institut v Prahi je v smislu svojih pravil imenoval odlične može slovanskega sveta za svoje dopisne člane, med njimi več profesorjev ljubljanske univerze. Ta največji slovanski znanstveni zavod je svojo znanstveno objektivnost pokazal s tem, da ni prezrl ljubljanske bogoslovne fakultete, in je prof. dr. Fr. Grivca imenoval za svojega dopisnega člana. S tem dopolnjujemo naše večerajšnje poročilo o dopisnih članih Slovanskega instituta.

★ Umrl je pri Sv. Jakobu ob Savi g. Ant. Pečnikar, bivši posestnik in gostilničar. Pokojni je bil zelo dober gospodar. Uspešno se je udeleževal v občini kot župan in kot član kraj. šolskega odbora. Njegova podjetnost je lastna tudi njegovim trem sinovom, ki so organizirali avto promet na več straneh okolice Ljubljane. Potrpelivo je prenašal muke dolgotrajnega trpljenja. Pokojniku blag spomin, ostalim pa naše sožalje.

★ Za Mascagnijeve koncerte v Postojnski jami se od strani italijanske uprave, kakor vidimo, dela velika reklama po naših listih, in daje obiskovalcem brezplačni vizum. K temu imamo od svoje strani pripomniti to, da se nam zdi dvojna mera, ako se obisk postojnske jame v toliki meri pospešuje, ob drugih prilikah pa, kadar n. pr. naše tik ob meji živčevje prebivalstvo želi posetiti po starodavni navadi recimo kako romarsko svetišče, kakor n. pr. na Planinski gori pri Rakeku ali pa svete Višarje, ki so večstoletna božja pot Slovencev, delajo našim ljudem velike in čisto nepotrebne sitnosti. Želeli bi tedaj enakega postopanja v takih slučajih.

★ Zgodovinska razstava. Ob priliki odkritja spomenika Ilirije oživilne sredi meseca oktobra t. l. priredi odbor za proslavo 120letnice Ilirije oživilne v ljubljanskem Narodnem domu zgodovinsko razstavo, ki naj pokaže vse predmete, ki se v kateremkoli oziru nanašajo na dobo francoske okupacije naših krajev, na Ilirske dežele. Veliko teh predmetov se nahaja v javnih zbirkah in raznih arhivih, mnogo pa jih imajo tudi privatniki po svojih domovih. Zato se obrača podpisani odbor tem potom na vse lastnike teh zgodovinskih predmetov (listine, knjige, razglasi, slike, orožje, denar, napisne table, pohištvo itd.), da mu jih dajo za razstavo na razpolago. Za izposojene predmete jamči mestna občina ljubljanska. Dostavilo naj se mestnemu arhivarju na magistratu ali pa naj se obvesti odborovega tajnika g. Karla Mahkota, Ljubljana, Glasbena Matica, da preskrbi odbor prenos odnosno dovoz v Ljubljano. Vsi predmeti morajo biti v Ljubljani do 5. oktobra. Za tozadevno obvestilo pa prosijo podpisani odbor čim prej, da more prirediti prostor in imeti pregled predmetov za razstavo. — Odbor za proslavo 120letnice Ilirije oživilne.

★ Smrtna žrtev avtomobilske nesreče. Pred dobrim tednom smo poročali o težki avtomobilski nesreči, ki se je pripetila blizu Lukovice domžalskemu cestnemu mojstru Rudolfu Seljaku. V ponedeljek popoldne je Seljak za poškodbami umrl. Zapuščica ženo in dvoje otrok.

★ Telefonski pogovori centralnega tiskovnega urada predsedništva ministrskega sveta. Ministrstvo za zgradbe je odredilo, da se mora službenim telefonskim pogovorom, ki jih bo objavljali centralni presbiri predsedništva ministrskega sveta s svojimi dopisniki in obratno, dajati kakor državnim pogovorom, prednost pred zasebnimi pogovori, in da se ti pogovori ne smejo ne prekinjati ne omejevat.

★ Klub primorskih Slovencev naproša vse gg. duhovnike, ki so rodom iz Primorskega, kakor tudi one, ki so tam delovali in se sedaj nahajajo v Jugoslaviji, da mu pošljejo svoje naslove v svrhu razširjenja organizacije in medsebojnih stikov. — Klub primorskih Slovencev, Poljanski nasip I. nadstropje.

★ Elektrifikacija Trogirana. To lepo mesto na Jadranu bo sedaj elektrificirano. Na licitaciji za instaliranje električnega omrežja v Trogiranu je bila sprejeta ponudba škodovih zavodov. Trogirski občina je že zaprosila za odobrenje posojila v znesku 900.000 Din, potrebnega za elektrifikacijo. V Trogiranu sedaj z velikim zanimanjem pričakujejo rešitev finančnega ministrstva, če bo odobrilo te posojilo.

★ Vojaška straža streljala na pijanca. Na Dubovcu pri Karlovcu se je pripetil žalosten slučaj, ki ga je zakrivil alkohol. Okrog 2 ponoči se je vračal domov zelo natreskan trgovski pomočnik E. S. iz Ljubljane. Pot ga je vodila mimo vojaške straže na Dubovcu. S. je šel proti vojaku, ki je stražil municijsko skladišče. Vojak ga je večkrat pozval, naj se ne približa, toda pijanec se ni zmedil za opozorila. Vojak je ustrelil najprej v zrak toda to S. ni spravilo k pameti. Nato je vojak ustrelil zares in težko ranil S. Strel je opozoril policiste, ki so takoj prihitali in prenesli S. v bolnišnico, kjer je bil operiran.

★ Bratomorilec obsojen na smrt. Okrožno sodišče v Sarajevu je v ponedeljek obsodilo Smail Cengića na smrt na večalnih radi tega, ker je februarja meseca prišel v hišo svojega brata in ga ubil s sekro. To je napravil radi tega, ker mu je brat neprestano očital, da je lenuh, ki živi na tuj račun in ga je silil, naj se oprime dela. Smail je pustil mrtvega brata tri dni v hiši in znosil iz hiše vse stvari ter jih razprodal. Šele četrty dan je bil m ovađbo drugega brata Muje aretiran. Smail Cengić se je proti obsodbi pritožil.

★ Kmetoski dekle se vrglo pod vlak. V bližini vasi Rečice pri Karlovcu se je vrgla v ponedeljek dopoldne pod vlak kmetka deklica Kata Pavličič, 16 let stara in doma iz Rečice. Stala je poleg proge in čakala, da je prišel vlak, nato pa se vrgla pod njega. Ker pa ni padla z vsem telesom na tračnice, jo je zgrabila lokomotiva od strani in vlekla za seboj. Kata je dobila težke nožranje in zunanje poškodbe. Vlak se je ustavil, železničarji in potniki pa so dekle prenesli v vagon. Kato so odpeljali v bolnišnico v Karlovec. Stanje dekleta je obupno in zdravniki so mnenja, da ne bo ostala pri življenju.

★ Šolska narodna pesmarica »Nageljčki«, ki jo je izdal g. Ciril Pregelj, je prejela na podlagi sijajnih ocen, ki so jih oddali ministrski cenzorji, ministrsko aprobacijo dne 20. novembra 1928. O. N. br. 91583. Aprobacija se nanaša na vse tri dele. Cena za vsak del znaša 26 Din. Glavna prednost te najbolj priljubljene šolske pesmarice obstoji v tem, da nudi zelo bogato izbiro (okoli 230 pesmi) dragocene narodnega pevskega gradiva za vse stopnje osnovnih šol. III. stopnjo te pesmarice so uvelodili srednje šole na podlagi ministrske aprobacije S. N. br. 27.300 od 12. avgusta 1928. Vsebinsko podajajo pesmice vse, kar mlado srce razvedri in razgiblje — nič ni narejenega in prisiljenega — solčna vesela božja narava prikuha s temi pesmicami v šolsko sobo. Pesmarica je izšla v založbi Jugoslovanske knjigarnice v Ljubljani.

★ Ugoden nakup perila! Moško perilo, delavsko in finejšje vrste, cefir, poppelin prodaja na drobno in pod tovarniško ceno, tovarna perila »Triglav«, Kolodvorska ul. 8., nasproti hotela Štrukelj.

★ Pri zaprtju, motenju prebave, gorečici, navalu krvi, glavobolu, splošnem slabotutju vzemi na tešče kozarec naravnega »Franz-Josefa« grenčice. Po izkušnjah na klinikah za notranje bolezni je »Franz-Josef« voda zelo dobro odvajalno sredstvo. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

★ Posezona v kopališču Gleichenberg na Štajerskem se je pričela 1. septembra z globoko znižanimi cenami. Lepi jesenski dnevi so v tem kopališču posebno primerni za one, ki pozimi čisto trpe na kataris ali astmi. Kopališče je odprto do 6. oktobra.

★ Elektromotorje »Elin« najboljšo konstrukcije, solidni, ekonomični, poleg tega pa v ceni brez konkurence, ima v zalogi Kmetijska družba za Slovenijo v Ljubljani. Razstavljeni so na velesejmu, kjer se vidijo tudi v pogonu. Prodaja »Elin« družba za električno industrijo, reprezentanca Ljubljana, Kolodvorska ul. 34.

Račun Poštne hranil.
Ljubljana štev. 10.680

Račun Poštne hranil.
Ljubljana štev. 10.680

Kranjska hranilnica Ljubljana

je denarni zavod Ljubljanske oblasti, ki jamči za vloge z vsem svojim premoženjem in svojo davčno močjo

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje
nevezano po 5%, vezano višje do 7% brez odbitka rent. davka
Dovoljuje kredite proti vknjižbi na prvem mestu v tekočem računu in proti amortizaciji — daje menična posojila — vrši vse kontokorentne posle

Najbolj varna naložba denarja

Ljubljana

Nočna služba lekarn

Nočno službo imajo drevi: Bahovec, Kongresni trg, Ustar, Sv. Petra cesta 78 in Hočevar, Šiška.

○ Ljubljanci! V nedeljo 8. septembra 1929 ob priliki proglasitve lurske cerkve za baziliko in 20 letnice Orla priredi slovensko glasbeno društvo »Ljubljana« s svojim celotnim zborom v Rajhenburgu cerkven koncert. Vrh se v novi baziliki ob pol štirih popoldne. Polovična vožnja je dovoljena. (35 Din za tja in nazaj.) Prijatelje umetne pesni opozarjamo, da ob tej ugodni priliki pohite v čim največjem številu v Rajhenburg. Odhod iz Ljubljane ob petih zjutraj. Da moremo preskrbeti zadostno število voz na vlaku, prosimo, da nam vsaj do petka 6. t. m. javite svojo udeležbo na naslov predsednika »Ljubljane« Rado Šturma, uradnika Vzajemne posojilnice, Miklošičeva cesta 7. Zadoštuje dopisnica.

○ Umetnostnogodovinsko društvo v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 15. t. m. izlet v Prekmurje. Odhod dne 15. zjutraj ob eni z brzovlakom v Maribor, od tam z avtobusom (če se prijavi vsaj 20 oseb, bo cena avtobusa za osebo za ves dan okrog 60 Din) v Slovenske Gorice: Št. Lenard—Sv. Trojica—Sv. Trije kralji (povsod zanimivi umetnostni spomeniki), Zg. Radgona—Slatina Radenci—Tišina—Murska Sobota (grad Šparyarja, gotične freske), Selo (gotične freske, romanska rotunda), Martjanci (Janez Aquila, freske, arhitektura), Bogojina (Plečnikov cerkev), Turnišče (freske iz XIV. stol.), Beltinci—Maribor. Vrnitev z večernim vlakom v Ljubljano. Izlet bo za one, ki se zanimajo za umetnost, za posebni značaj Prekmurja, za krajino, izredno zanimiv in relativno zelo cenen. Interesenti za izlet naj se gotovo prijavijo do ponedeljka, 9. t. m. tajniku dr. Vurniku, Narodni muzej, Ljubljana, ustmeno ali pismeno. Na poznejše prijave se ne bo moglo ozirati, ker treba naprej vedeti število udeležencev radi naročila avtomobila.

○ Motoklub »Ljubljana« sporoča vsem svojim članom kakor tudi ostalim motoklistom, žalostno vest, o smrti njegovega dolgoletnega člana in vnetega odbornika gospoda Rudolfa Seljaka, cestnega nadzornika v Domžalah. Tovariši pozivljate se, da se udeležite njegovega pogreba, ki bo v sredo dne 4. t. m. ob pol 6 popoldan iz delžne bolnice v Ljubljani na pokopališču k Sv. Križu.

○ Tombola za zgradbo poštnega doma. Slovenski postarji nameravajo postaviti v Ljubljani svoj poštni dom. V ta namen so že nekaj zložili, treba pa je še dosti denarja. Zato priredi 15. septembra ob 3 popoldne v Ljubljani na Kongresnem trgu javno tombolo, ki bo gotovo največja in najlepša, kar jih je bilo kdaj v Ljubljani. Saj bo imela nad 300 prvovrstnih dobikov, od teh 10 dragocenih tombol, kakor krasna kompletna črna spalnica, prašič, šivalni stroj, kolo itd. — Prosimo slavno občinstvo, ki je bilo poštarjem vedno naklonjeno, da podpre naš cilj s tem, da bo pridno kupovalo in pokupilo vse tablice za tombolo. Tablice so samo po 2 dinarja ter se dobe pri pismonoših, v trafiki na glavni pošti in na dan tombole po mestu.

○ Akademija železničarskih glasbenih društev v Ljubljani. V soboto, dne 7. t. m. bo v unijski dvorani slavnostna akademija železničarskih glasbenih društev. Velik del programa nosi Narodno želez. društvo iz Maribora pod vodstvom svojega zborovodje g. Horvata. Zbor »Drave« izvaja šest zborov in sicer Ocvirkovega Kralja Matjaža in Sijaši: Sunašce ter Adamičev zbor »Jezus je majhen«. To je uvodna točka akademije za prologom, ki ga govori g. Kralj. V sklepi točki akademije pa poje »Drava« Železnikove Kuretova molitev, Foersterjev Večerni Ave in Devov zbor: Krvišu plava moje hrepenenje. Mariborska »Drava« spada k najboljšim mariborskim zborom, ima za seboj lepe koncertne uspehe, vedno pa resno umetniško stremiljenje navzlic ogromni službeni zaposlenosti svojih članov. Poleg »Drave« nastopita solista Živko in Premlel ter zbor ljubljanske železničarske »Sloges«. Predprodaja vstopnic za akademijo v Matični knjigarni.

○ Opera šola v Ljubljani. Na ljubljanskem državnem konservatoriju deluje od 15. jan. t. l. dalje operna šola. To šolo posejajo lahko gojenci, ki se hočejo pripraviti za operni poklic in ki so absolvirali 3—4 letnike konservatorijskih študij v solopetju s predpisanimi obveznimi stranskimi predmeti, predvsem v klavirju. Studij v operni šoli traja tri leta. V operno šolo se sprejemajo tudi sposobni gojenci zasebnih glasbenih šol, ki napravijo sprejemni izpit iz solopetja kot glavnega predmeta in pripadajočih stranskih predmetov. Vpisovanje v operno šolo, ki je že po prvih petih mesecih svojega obstoja pokazala lep napredek, bo tekem zime priredila prvi nastop v interni ali javni produkciji. Glavne predmete poučuje predvsem odlična članica ljubljanske drame ga. Cirila Škerlj-Medvedova, ki je absolvirala operno šolo dunajske akademije za glasbo in upodabljačjo umetnost. Vpisovanje se vrši istodobno kakor na konservatoriju dne 11. in 12. t. m. Ravnateljstvo vabi sposobne in nadarjene gojence k priglasu.

○ Šola Glasbene Matice. Opozarjamo, da se vrši vpisovanje v šolo Glasbene Matice od 11. do 14. t. m. Redni pouk se začne v ponedeljek, 16. t. m. Vse podrobnosti glede vpisa in ukovine v veži učnega poslopja.

○ Vojni invalidi in vdove naj takoj pridejo po prejem h Krajevni odbor UVI v Ljubljani, Šentpeterska vojašnica. Legitimacije predložiti.

○ Tatvina denarja v Hradskega vasi. Razmeroma dokaj velika tatvina denarja se je pripetila v ponedeljek v Hradskega vasi. Mesar Ivan Anžič je šel v Višnjo goro na sojem in kupil tam enega vola. Ko je vola plačal, je spravil nato listnjo v notranji žep. V listnici je bilo še 8500 Din gotovine. Od tedaj naprej ves dan ni pogledal v listnico. Ko se je vrnil v Ljubljano, je odložil suknič v gostilniški sobi, pokosil in odšel k sosedu. Šele ob 4 popoldne je opazil, da mu je izginila listnica. Anžič ne more prav nikogar sumiti tatvine, v gostilniški sobi pa tudi ni bilo nikogar. Najbrže se je kdo splazil v sobo, v času ko Anžič ni bilo v njej.

○ Poskušeni vlom. Mesar Josip Ham v Veliki Kolnarski ulici je prijavil, da je hotel v noči na ponedeljek nekdo vlomiti v njegovo skladišče, v katerem je bilo za 20.000 Din masti. Vlomilec je že odstranil mrežo od okna in se pripravil, da bi vlezal notri, ko ga je zasačil Hamov pomočnik Čar in ga prepodil. Škode ni napravil vlomilec nobene.

○ Is policijske torbe. Dva moška sta se stopla prejšnjo noč na ljubljanskem polju. Čevljar F. M. je svojega tovariša A. D. obdelal kar z zračno sesalko. D. je precej ranjen po obrazu. — Slugi Iv. Matzeletu na učiteljsku je neznan tat odnesel škaf perila. — Prijavljeni sta še dve manjši tatvini. — Aretirana pa sta bila nek brat in sestra radi suma tatvine na liceju. — Hlapec Anton J. je na Gospodski cesti zavozil v Magistrov avtobus in ga znatno nokvaril.

Maribor

○ Iz našega mariborskega uredništva. Z včerajšnjim dnem je zopet prevzel posle našega mariborskega uredništva urednik dr. Fr. Vatovec.

○ Začetek šolskega leta v kn.-šk. dijaškem semenišču v Mariboru. Z ozirom na vpisovanje na drž. gimnaziji naj pridejo v zavod doseđani gimnazijci v četrtek, dne 12. t. m. popoldne ali pa v petek, dne 13. t. m. zjutraj. Na novo sprejeti prvošolci pa naj pridejo v petek, dne 13. t. m. popoldne. — Ravnateljstvo.

○ Smrtina kosa. Umrla sta: Zlinko Mence, železniški uradnik, star 34 let. Pogreb se vrši danes ob 16 iz bolnice na magdalensko pokopališče. — Rezi Maher, zasebnica, stara 48 let. Pogreb jutri ob 17 na mestnem pokopališču v Po-brežju.

○ Važna anketa. Na tukajšnjem velikem županstvu se je vršila v ponedeljek anketa v zadevi mursko-soboške gimnazije. Spročilo se je na omenjeni anketi vprašanje prevzema omenjene gimnazije po tukajšnji samoupravni oblasti; vendar se to vprašanje še ni moglo definitivno rešiti. Omejene ankete sta se poleg zastopnikov državne in samoupravne oblasti udeležila tudi okrajna glavarja iz Murske Sobote in Dolnje Lendave. V tej zadevi se je mudil te dni v Mariboru bivši narodni poslanec Klekl, ki je interveniral pri merodajnih činiteljih, da se vprašanje mursko-soboške gimnazije reši v gornjem smislu.

○ Nova izmera mesta napreduje v zelo povoljni meri. Izmera se je, kakor znano, pričela že lansko leto ter se letos nadaljuje proti notranjosti mesta. Tako sodeluje letos pri izmeri mesta, za katero je tudi v letošnjem občinskem proračunu predvidena znatna vsota, 14 akademikov-geodetov iz Ljubljane, ki sodelujejo pri izmeri mesta po posameznih skupinah. Prva skupina je zaposlena na Slomškovem trgu pred pošto, druga na Aleksandrovi cesti pred novozgrajeno Vlahovičovo stanovanjsko in trgovsko hišo, tretja pa pred glavnim kolodvorom. Kakor smo poučeni, bodo trajala izmerna dela še drugo leto; nova izmera našega mesta se vrši, kakor znano, pod vodstvom nadgeometra ter honorarnega vseučiliškega nastavnika v Ljubljani inž. Gspana.

○ V Studenčih je preminula Alojzija Smolnik, žena pečarja. Blaga pokojnica je bila zavedna in delavna članica naših katoliških društev; preko deset let je bolehal na zavratni boleznii ter je bila v poslednjem času šest mesecev prikovana na posteljo. Pogreb blage pokojnice se vrši danes ob 15 iz mrtvašnice na pokopališču v Studenčih.

○ Razpis službe. Mariborski mestni magistrat razpisuje za mestni mladinski dom v Ljudskem vrtu službo skrbstvene sestre, ki bo obenem gospodinja in nadzirateljica otrok. Služba je pogodbeno z 9000 Din letne plače, hrano in stanovanjem v zavodu. Prošnje naj se vlagajo na mestni magistrat do 15. septembra s potrebnimi osebnimi podatki, z dokazilom o doseđanju službovanju, šolski izobrazbi ter o uspešno dovršenem socialno-higienskem in gospodinskem tečaju.

○ Gibanje nalezljivih bolezni. V mariborskem mestnem okolišu so bolele v času od 22. do 31. avgusta tri osebe in sicer ena na škrlatinki, dve pa na tifusu.

○ Mariborski Okrajni zastop za našo živinorejo. Tukajšnji Okrajni zastop namerava tudi letos nabaviti v inozemstvu nekaj plemenskih bikov in telic marijadvorske pasme. Nakupljene plemenske bika in telice bo nudil Okrajni zastop posameznim živinorejcem in sicer proti plačilu 6 Din za bika in 8 Din za telice in to za kg žive teže, dočim prevzame Okrajni zastop v svoje breme ostale stroške nakupa. Interesenti naj se zglašajo najkasneje do 12. t. m. osebno pri tukajšnjem Okrajnem zastopu, Koroška cesta 26-II., kjer dobijo natančnejša pojasnila.

○ Krčjanska ženska zveza opozarja vse članice kakor tudi nečlane, da je polovična vožnja v Rajhenburg dovoljena.

○ Za naše kmetijsko-nadaljevalno šolo. V ponedeljek se je otvoril na tukajšnji vinarski in sadjarski šoli uvodni in metodični tečaj za učitelje kmetijsko-nadaljevalnih šol v mariborski oblasti. Tečaj, ki bo trajal do 13. t. m., se udeležuje 33 učiteljev, večinoma šolskih upraviteljev. Tečaj je otvoril z uvodno besedo oblastni komisar dr. Josip Leskovar; otvoritvi sta prisostvovala tudi ravnatelj oblastnih uradov Ivan Gračner ter referent za kmetijsko-nadaljevalno šolstvo pri oblastnem komisariatu Jože Krošl.

○ Posesnost gibanje. Kupili so: Ludovik Voršič hišo št. 45 v Frankopanovi ulici za 450 tisoč dinarjev. — Franc Masane hišo št. 7 v Magdalenski ulici za 117.000 Din. — Alojzij Vincetič hišo št. 6 v Miklošičevi ulici za 350.000 Din. — Ivana Koch hišo št. 2 na Pristanu za 150.000 Din. — Terezija Bauer hišo št. 11 v Kopitarjevi ulici za 700.000 Din.

○ 60letnico obstoja je obhajala te dni znana trdka s semeni M. Berdajs na Grajskem trgu. Omenjena trdka je prva slovenska trdka te vrste v našem mestu.

○ Regulacija krušnih cen. Z jutrišnjim dnem stopi v veljavo sledeča tarifa krušnih cen in sicer se bo prodajalo: 53 dkg belega kruha po 2.50 Din, 106 dkg belega kruha pa po 5 Din, 57 dkg črnega kruha po 2.50 Din, 114 dkg črnega kruha po 5 Din.

○ Avto v plamenih. Včeraj popoldne je zgorel v Hočah avto, v katerem se je vozil tukajšnji trgovec Franc Vidovič. Plameni so v trenutku bušnili v zadnjem delu avtomobila in ga čisto objeli. V trenutku je avto, ki je sicer zavarovan, čisto zgorel.

○ Pri mlatenju prišel ob desnico. V Breznu so pri škoju mlátili s strojem, ki se vrši s pomočjo tako zvanega »zapeljina«. Pri stroju je bil

„Na sveži zrak

mora Majdica“, pravi gospa Mica. Ponosna je, da vsi občudujejo njeno lepo in dobro negovano Majdico, v snežnobelem in duhtečem periku. Ravno zato rabi ona za pranje samo

Schicht
RADION

zaposlen tudi osemletni posestnikov sin Karlek, ki je po nesrečnem naključju prišel preblizu stroja. V trenutku ga je strojni jermen zgrabil za roko in dečka z bliskovito hitrostjo zavrtel po zraku ter mu odtrgal desno roko. Prvo pomoč je nudil dečku zdravnik v Vitanju, nakar so ponesrečenca prepeljali v bolnico.

○ Neprostovoljne kopeli v Dravi so postali deležni štirje avtomobilski potniki v bližini tako zvane šturmove grabe pri Rušah. Avto je na nevarnem ovinku zdrknil v Dravo; trojica se je s plavanjem rešila na desnem bregu Drave, četrti pa je preplaval Dravo ter se rešil na levi breg. Avto, ki je last ruske tovarne za dušik, je zelo močno poškodovan.

○ S konja je padel včeraj popoldne na cesti na Brezje 21letni topničar Anton Sambol. Prišel je pod drugega konja, ki ga je čisto pomandral. Sambol si je zlomil levo nogo pod kolonom. Reševalni oddelek ga je prepeljal v vojaško bolnišnico.

○ Z delovnega trga. Pri tukajšnji Borzi dela dobi zaposlitev: 12 hlapcev, 9 majarjev, 10 viničarjev, 1 kamnosek za marmor, 1 kovač za orodje, 1 strugar, 1 klepar, 6 mizarjev, 4 sodarji, 1 krožar, 1 tapetnik, 2 krojača, 1 brivec, 1 čevljar, 1 slaščičar, 6 trg. potnikov, 1 laleirnik, 1 pleškar, 10 soboslikarjev, 10 delavcev za kamnolom, več vajencev (kovaške, kleparske, mizarske, pekarske, krojaške obrti ter državske stroke), razen tega 1 kuharica, 1 starejša gospodinja, 1 natakarica, 30 služkinj, 4 sobarice, 2 šivilji za perilo in 1 trg. vajenka. — Iskalo pa je dela v preteklem tednu 176 oseb, prostih službenih mest je bilo 120, delo je dobilo 80 oseb, odpotovalo jih je 24, odpadlo pa 14. — Takoj dobe zaposlitev 1 natakarica in 4 kuharice za Mostar.

○ 40 dinarjev je našel v Gosposki ulici pošten najditelj. Prizadeti naj se oglasi v našem uredništvu.

Celje

○ Rojstni dan Nj. Visočanstva prestolonaslednika Petra. V petek dne 6. septembra se bo v celi državi na slovesen način praznoval rojstni dan Nj. Visočanstva prestolonaslednika Petra. V Celju bo ob 9 popoldne v župni cerkvi sv. Danijela slovesna služba božja, katere se udeleži vojaštvo ter predstavniki javnih uradov ter korporacij. Posebej so pozvani rezervni oficirji, da se praznovanja udeležijo. Po službi božji bo po Prešernovi ulici mimo predstavnikov, ki se postavijo pred palačo mestnega magistrata, paradni marš celjskih vojaških enot. Hišni posestniki naj ta dan okrase svoje hiše z narodnimi in državnimi zastavami.

○ Orlovski praznik v Vojniki. Prošlo nedeljo je bil prijazni trg Vojnik krasno uspeši prireditvi našega orlovstva, ko je tamkajšnji odsek dobil nov prapor, obenem pa prevzel v upravo po posojilnici zgrajeni novi Orlovski dom. Popoldne je imel v župni cerkvi domači g. dekan Toman na zbrano orlovsko mladino in njih svoje krasen in mladniško vznešen cerkveni govor, nakar se je darovala sv. maša in je g. dekan blagoslovil novi prapor, izdelan po načrtu mojstra arh. Plečnika. Prapor je vzbudil obče zanimanje in pohvalo. Po službi božji je odšla orlovska družina ob zvokih marjivne železničarske godbe iz Celja, ki je tudi sicer z neumornim sviranjem skozi ves dan mnogo pripomogla do uspeha, v novi Orlovski dom, ki stoji sredi trga in s svojim velikim napisom opozarja domačino in tuja na vzor zdrave mladinske organizacije. Po obredu blagoslovitve so se vrstili pomembni govori, izmed katerih je zlasti omeniti govor predsednika domače posojilnice g. Valentina Sameca, ki je imenovan posojilnice izročil Orlovski dom orlovski mladini v oskrbo ter pravilno poudarjal tudi prosvetno poslanstvo našega združništva, ki odvisni kapital nalaga v narodno koristnih prosvetnih in mladinsko-vzgojnih ustanovah. Imenovan orlovstva se je posojilnici zahvalil domači g. kaplan Ocvirk. Prijetno je dojmila vse navzoče tudi pozdravna beseda vojnškega župana g. Novaka. — Popoldne se je vršila na okusno prirejenem telovadišču med streljanjem možnarjev javna telovadba, ki ji je prisostvovalo do 700 ljudi in ki je kvalitativno bila ena najboljših v letošnji sezoni v celjski okolici. Krasen je bil prizor, ko je sredi telovadnega programa prikoralo orlovstvo na telovadišče, pred njim novi prapor obsenčen s 6 bratskimi prapori ter je prosvetni tajnik g. Perušh z navdušenjo besedo tolmačil poslanstvo novega prapora in doma. Po telovadbi se je razvila vesela zabava, živahna in razgajana, kakršna se more razviti pač le med dobro in za plemenitim stremečo mladino.

○ Konrad Kager. V nedeljo ob 8. zvečer je nenadoma preminul ugledni in širok mariborske oblasti znani celjski pasar, zlatar in optik gospod Konrad Kager, stanujoč v svoji hiši v Gosposki ulici 10. Pokojnik je že 8 let bolehal na zavratni bolezni, raku, a sedaj je podlegel kapi. Star je bil še le 59 let. Truplo so prepeljali v mrtvašnico mestnega pokopališča, odkoder se danes ob 4 popoldne vrši pogreb. Pokojnik je bil blaga duša, ki je rad podpiral stremiljenja naših katoliških organizacij. Bil je tudi naročnik »Slovenca«. Bodi mu blag spomin!

○ Primarij dr. Ivan Raišp, ne ordinira do 23. septembra.

○ Zborovanje organistov. Zveza organistov za Slovenijo ima svoj redni občni zbor dne 17. septembra t. l. ob pol 10 dop. v telovadni dvorani Orlovskega doma v Celju (prej pri »Belem volcu«). Delegati, ki so bili svoječasno za ta občni zbor od mariborskega in ljubljanskega društva organistov izbrani, dobijo posebna vabila z dnevnim redom. Vabljeni pa so tem potom tudi vsi ostali organisti iz vseh krajev naše države ter vsi prijatelji glasbe, da se tega občnega zbora udeležijo. Udeleženci imajo polovično vožnjo pod navadnimi

pogoji, t. j. treba je kupiti celo karto do Celja, je pustili žigosati z mokrim dnevnim žigom ter je v Celju ne oddati, ker velja skupno s potrdilom o udeležbi za brezplačen povratek. Organisti! Pokažite svojo stanovsko zavest in pohiite iz vseh krajev Slovenije dne 17. septembra v Celje!

○ »Dober« sinko je 21 letni Fric G., delavec iz Gaberja. V soboto zvečer je moral njegova mati prositi pomoči policije, ker jo je Fric tekoma do mačega prepira udaril po levi roki, jo nato zgrabil in vrzel preko postelje tako, da je butnila z glavo po zidu. Po tem grdem činu je tresnil tako močno vrata omare, da so počila in ima mati 100 Din škode. Koj nato je Fric izginil in ga ni več. Tudi na delo k Westenu ni prišel.

○ Drž. krajevni zaščiti dece in mladine v Celju sta naklonili Oblastna hranilnica mariborske oblasti Din 500 in podružnica ljubljanske kreditne banke v Celju Din 150. Odbor se obema dobrotnikom toplo zahvaljuje.

○ Oddaja trafike vojnim invalidom. Krajevni odbor Združenja vojnih invalidov v Celju poziva tem potom vse svoje člane, zaščiten z invalidskim zakonom, ki bi reflektirali na novo tobačno trafiko, ki se namerava ustanoviti v neposredni bližini glavnega izhoda iz tovarne A. Westen v Spodnji Hudičji, da se v svrhu nadaljnjih informacij zglašijo najkasneje do 12. septembra t. l. v odbo-rovi pisarni v Invalidskem domu.

Zobozdravnik Dr. Stanko Tavčar

specijalist za zobozdravništvo in ustne bolezni

ordinira od 8 do 10 in od 3 do 7

Ljubljana, Sp. Šiška

Frankopanska ul. 23 (nasproti »Slograda«)

Dopisi

Kamnik

Odlični gost. V ponedeljek, 2. septembra je posetil Kamnik presvetli gospod škof dr. Gregor Rožman. Obiskal je g. kanonika in dekana Ivana Lavrenčiča. Ob tej priliki mu je g. kanonik predstavil nekatere javne funkcije kakor g. vladnega svetnika in okrajnega načelnika dr. Frana Ogrina, odvetnika g. dr. Dominika Zvoljaka, župana g. Frana Kratnarja in podžupana g. Antona Stergarja. Presvetli se je v najljubeznivejšem razgovoru zadržal z imenovanimi gospodi okrog dve uri. Naslednji dan je z nekaterimi gospodi napravil izlet v Kamniško Bistrico. — S svojo veliko ljubeznivostjo si je presvetli gospod škof takoj osvojil srca vseh, ki so z njim občevali. Prijetne ure, ki so jih preživel v družbi s presvetlim gospodom škofom dr. Rožmanom, imo ostanejo v trajnem spominu.

Prememba službe. Iz Kamnika je odšel na svoje novo službeno mesto v Naklo doseđani kamniški kaplan g. Ivan Spendal. Na njegovo mesto je prišel g. Anton Pipa. Novi gospod kaplan je poln idealov, zavzet za mladino, nje vzgojo in izobrazbo. Imel pa bo v sedanjih razmerah po daljši stagnaciji posebno v orlovski organizaciji obilo dela. Mnogo truda bo treba, pa tudi mnogo tihe požrtvovalnosti, mnogo energije in neustrašenosti, da bo prinesel v katoliške kulturne organizacije novo življenje in skupno z dobromislečimi laiki storil vse, da se mladina pritegne k vsem kulturnim organizacijam ter se ji vljuje novo veselje in navdušenje za nje. Prinesli pa mora novi g. kaplan v verske in kulturne organizacije tudi duha pomirljivosti in ljubezni radi nepotrebnega vznemirjenja, ki je zavladalo v njih v zadnjem času. To je nujno potrebno za izvedbo katoliške akcije v Kamniku.

Jesenice

Stavba novega katoliškega prosvetnega doma je dograjena do vrha. Domačini in tuji se žudijo ogromnemu ostrušju katere sedaj postavljajo. Sedaj šele se je pokazalo, kako ogromna stavba bo to, ki bo zares v kras najmlajšemu mestu v Jugoslaviji, Jesenicam, Orlovsko telovadnico je že dovršena kakor tudi kleti. Impozantna bo velika dvorana s krasnimi balkoni. Silno velik bo gledališki oder, tako da v bodoče ne bo skrbi, kako spraviti na oder Krpanovo kobilu. Uprizarjale se bodo lahko igre, ki zahtevajo še toliko osebja. Spominimo samo na Pasijon na starem odru. Kakšna gneča in prerivanje. Sedaj tega ne bo več. Prostora dovolj in na preostanek. Zares, krasen bo naš dom in vsi že težko pričakujemo dne, ko ga bomo zasedli. — Duša cele ogromne stavbene akcije katoliškega prosvetnega doma, gospod kaplan Krizman, je nevarno obolel ter je moral v Ljubljano iskati pomoči. Trdno upamo, da nam v najkrajšem času ozdravi ter zopet nadaljuje svoje, tako srečno započeto delo.

Pevski zbor katol. delavskega prosv. društva je preteklo nedeljo gostoval v društvenem domu na Breznici s hrvaško opero »Smiljanec. Le žal, da je bila prireditelj, ki je zahtevala toliko priprave, slabo obiskana, kar pa je pripisovati prekrasnemu vremenu, kakršno je bilo v nedeljo in je vse hitelo in iskalo, kje bo našlo hladilne sence. V kratkem pa bomo imeli priliko slišati opero tudi na drugih okoliških odrih, kakor tudi na Jesenicah samih.

Razgrajeni. V zadnjem času je po jesenjskih, posebno po savških cestah vse polno ponočnih razgrajevcev, ki ne dajo miru počitka potrebnim stanovalem. Posebno ob plačilnih dnevih, t. j. ob petkih in pa nedeljah ni miru. Zadnje nedeljo je neka taka ponočnijaška natura celo grozila stanovalcem Nove vasi.

Najdba. Poleg Pehtovčeve hiše v Kurji vasi so pri izkopavanju našli razne ostanke človeških

JERNEJ LOŽAR-krojač-Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 20 priporoča vse vrste obleke za gospode in dečke. — Po meri izdelujemo po najnovšem kroju. Angleška in češka sukna vedno v zalogi

in živalskih kosti in tudi celo človeško lobanjo. Vsaka sumnja kakšnega zločina je tu izključena, pač pa je edino to mogoče, da je pred mnogimi stoletji zasul plaz z Mežaklje naselbino ali pa tudi le slučajno mimoidočega.

Borovnica

Oseba vest. G. novomašnik Julij Kessler iz Borovnice je nameščen kot kaplan v župnijo Jelenje nad Sušakom, spadajočo v senjsko škofijo.

Tek Urlov. V nedeljo 1. septembra so naši borovniški Orli priridili svoj drugi tek od dvorane prosvetnega društva do gostilne Ivana Drašlerja na Dolu v dolžini 2000 metrov. Startalo je 6 tekačev, ki so tekli v dveh skupinah po trije ter so vsi dospeli v minimalni časovni razliki na cilj. Najboljši doseženi čas je bil 7 minut 40 sekund, a najslabši 7 minut 45 sekund. Zanimanje za to tekmo pri občinstvu je bilo veliko, kar je znak večje dovzetnosti širših mas za sportno gibanje in njega pravilnejše ocenjevanje.

Nova cesta. Iz strateških ozirov je vojaštvo že lansko poletje pričelo z gradnjo nove poti od Verda do Pokojišča nad Borovnico. Letošnje poletje se je gradnja nadaljevala ter je hitro dosegla vas Laze pri Borovnici in bo po sedanjih napovedih že v treh mesecih dosegla svoj cilj, Pokojišče. Seveda bo nova pot v prvi vrsti služila vojaštvu, a nič manj ne ondofnemu prebivalstvu.

Novo mesto

Novomeška okolica slovi širom domovine radi prijaznih in snažnih ljudi, sadnih vrto, ljubkih vinskih gor in veselih ladij. Posebno lepo lice daje vasi vaška kapelica, ki budi vaščanom in mimoidočim misli na stvarnika naravne lepote; in teh ima naša okolica mnogo in prav lepih. Vas Ločno, ki leži ob cesti iz Novega mesta mimo Trške gore, si je tudi postavila prav lepo kapelico — kar mala cerkva je z zvonikom in zvončkom v njem. Janez Klinar in Janez Sinkovec iz Ločne sta se največ trudila, da je dobila vas tako lepo stavbo, ki jo je preteklo nedeljo blagoslovil g. žup. in duh. svetnik Anton Smidovnik. Kapelica, ki je posebnost dolenskega tipa, je postavljena v čast sv. Antonu Padovanskemu. Vsem, ki so prispevali za to kapelico: Bog plačaj! Če te pripelje pot v Ločno, ne pozabi priložiti se sv. Antonu. Mežnar, Hrenov oče, ti bodo celo dovolili, da boš smel tudi za vrh zvončka potegniti.

Trbovlje

☆ Zasavska cesta. Vse je bilo uverjeno, da se bomo vozili proti Ljubljani že letošnjo jesen za Savo čez Zagorje, Trojane in naprej. Načrti, proračuni in kar je bilo še potreba, se je naredilo, našli so se poizkuševalni ljudje, ki bi tudi po moči popravilo ceste financirali, izvolili se je tudi odbor, ki bi popravilo zasavske ceste izvedel, pa cela zadeva spi, in oni, ki so prvotno popravilo ceste zamislili, so oddali zadevo v druge roke, ki nimajo prav nobenega zanimanja za stvar, akoravno se je od njih pričakovalo vse najboljšo. Ker nam je veliko lažje na tem, da se zasavska cesta popravi, si dovoljujemo predlagati, da se skliče seja odbora in se na njej pove, kaj se namerava skleniti. Seveda, kdor noče sodelovati, mu je prosto, da odstopi.

☆ Prostovoljno gasilno društvo steklarne v Hrastniku. Pravila so potrjena in društvo pod vodstvom g. inž. Zmaveca in tajnika g. Reitterja pridno dela in si je v teku enega meseca nabavilo že precej potrebnega orodja. Zelo poizkuševalno jih pa podpirata pri delovanju gg. Viljem Abel in A. Abel in zato ima moštvo še več veselja. Društvo šteje že sedaj čez 40 članov.

Ce ima delavec plačilni dan. Barometer za veseljejanje so plačilni dnevi rudarjev in drugih delavcev. Ob teh dnevih, to je prvega in petnajstega v mesecu, so napovedane vsakovrstne veselice in prireditve, na katerih pustijo delavci svoj 14 dnevni zaslužek. Godba na pihala, šramel ali harmonika, vse je dobro, samo da je pač godba. Tako se je vršilo tudi sedaj ob novem mesecu. V soboto in nedeljo je bilo polno veselja, ki so bile vse dobro obiskane, ponoči pa po cesti vpijete in razsajanje, ki ne daje spati onim, ki ostanejo doma in ki ne ljubijo hrupa. No 14 dni je nato zopet mir, in tako gre naprej mesec za mesecem. Da bi javni organi vendar že odločno nastopili proti nočnim razgajanjem.

Zakaj se ne vpoštevajo na mesnem trgu cene govejega mesa, ki jih je razglasilo okrajno glavarstvo, nam je nerazumljivo. Ne zgane se nihče, da bi naše mesarje naučili vpoštevati avtoriteto oblasti, in da bi se sekalo meso po določenih cenah.

Slov. Konjice

Orlovski družina bo proslavila v nedeljo, 8. sept. desetletnico svojega življenja in dela. Društveni dom in telovadnice sta polna vnetih telovadcev in telovadkinj, ki z veliko vneto pripravljajo svoj javni telovadni nastop. Posebnosti te desetletnice je ta, da obhaja tudi mil. g. arhidijakon Tovornik desetletnico svojega plodonosnega delovanja v Konjicah. Na dan prireditve bo služil pontifikalno sv. mašo v krasnem novem gotskem plašču, ki so ga naredile po načrtu Helene Vurnikove č. šol. sestre v Mariboru. Druga zanimivost bo ta, da bodo pri pohodu po trgu prvič nastopili v kroljih tudi naši starejši. Bilil so to prvi člani odseka; danes pa so veljavni možje, na katere se opira katoliško, kulturno, gospodarsko in versko delo v našem kraju. Vabimo vse prijatelje, da v nedeljo pohite v Konjice! — Orlovski družina.

Slovenska Krajina

Samoumor in nagla smrt. Na pokopališču v M. Soboti sta bila v ponedeljek skoraj istočasno zapeljana dva mladiča. Prvi je bil neki tujec, ki je v nedeljo zvečer umrl pri Zelkovih. Drugi pa Benko iz Gerlinec, ki se je v ponedeljek zjutraj obesil. Radi tatvine je bil v preiskovalnem zaporu. Morda se je zbal kazni, zato je privezal na križe v oknu jermen in si je tako končal življenje.

☆Nepuščanje prenehal izhajati. V nedeljo je izšla zadnja številka imenovanega madžarskega lista in sicer radi odhoda urednika g. Franca Bajleca, ki je šel nadaljevat pravniške študije. Ali bo začel list nanovo izhajati, se zaenkrat še ne ve.

Orel

Orlovski odsek Ljubljana-Sv. Peter. Danes zvečer ob 8 fantovski večer. Zanimivo predavanje. Pridite vsi.

Poizvedovanja

Najdena je bila na velesejmu damaka torbica. Dobi se v paviljonu »Chabessa«.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Sreda, 4. septembra: 12.30 Reproducirana glasba. 13.30 Casovna napoved, borzna poročila, reproducirana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 16. Vrtarska razstava na velesejmu, razlaga gosp. Herzmannski. 17. Koncert Radio orkestra: Rosey: Motor, koračnica; Waldteufel: Drsalci; Verdi: Nabucodonosor; Lortzing: Oročar; Weber: Passion. 19. Otroški kotiček. 19.30 Literarna ura: Bogomir Magajna bere iz svojih spisov. 20. Klavirski večer koncertnega mojstra g. Trošta: 1. Novak: Opus 24; Sonata eroica; 2. Dvořák: Opus 36 tema z variacijami; 3. Chopin: Nocturno; 4. Skrjabin: Valček; 5. Marx: Rapsodija. 21. Koncert Radio orkestra: Rosey: Ljubljene armade; Waldteufel: Vedno ali nikdar; Herold: Zampa; Calkovsky: Andante iz V. simfonije; Siede: Pomladna serenada; Rosey: Sultanov sen. 22. Casovna napoved in poročila.

Drugi programi:

Sreda, 4. septembra.

Belgrad: 12.45 Radio kvartet — 13.30 Dnevne vesti — 17. Gdč. J. Bilbija čita malčkom pravljice — 17.30 Prenos izmenjave straž na kraljevem dvoru — 20. Odločki iz dela: »Naše selo« — 20.25 Koncert primadone belgradske opere g. L. Volevač — 21.20 Goethe: »Faust«, I. del, ječa. V proslavo 180. letnice njegovega rojstva — 22.20 Radio-kvartet. — Zagreb: 11.30 Plošče — 19.30 Prenos iz Prage — 21.40 Lahka glasba. — Varšava: 12.05 Plošče — 16.30 Plošče — 18. Poljudni koncert — 20.30 Solistični koncert — 23. Godba za ples. — Budapešt: 12.05 Koncert salonskega orkestra Mandlić — 17.15 Ogrske narodne, spremlja ciganska kapela — 18.45 Pošta radio-amaterjev — 20.10 Komedija, igrana v studiu — 22.30 Koncert opernega orkestra. — Dunaj: 11. Kvartet — 16. Popoldanski koncert (orkester) — 19.55 Čas — vreme — 20. Enoch-Arden, za tem lahka glasba. — Brno: 12.20 Orkester — 19. Prenosi iz Prage. — Langenberg: 17.35 Večerni koncert — 18.30 Z ekspresom po USA, predavanje — 20. Večerna glasba — 21. Vesela sredi, poročila in plesna glasba. — Berlin: 14. Plošče — 17. Popoldanski koncert — 19.30 Harmonij — 20.15 Radio zbor, Plesni komadi do 0.30. — Katowice: 16.20 Plošče — 17.25 Koncert — 20.30 Koncertni prenos iz Varšave. — Stuttgart: 10.30 Plošče — 15. Ura za deco — 16.15 Popoldanski koncert — 20. Simfonični koncert, Beethoven — 21.15 Koncert. — Praga: 11.15 Orkester — 12.20 Iz Bratislave: Orkestralni koncert — 19.30 Opera »Poljub«, uglasbil B. Smetana. — M. Ostrava: 19.20 Iz Prage: Prenos opere. — Leipzig: 12. Plošče — 14.30 Ura za mladino — 16.30 Zabavni koncert — 20. Ura pesmi. Godba za ples do 24.00. — Breslau: 16.30 Jazz — 17.30 Mladinske knjige — 19.05 Koncert — 21.15 Vescelica za radio.

Lansko leto je v Švici število radio-abonentov naraslo za 11.217, tako da je to število za malo švicco zelo častno. Vseh pet oddajnih postaj pa je zelo slabotnih in najmočnejša je ona v Bernu, ki ima 2,5 kw energije v anteni. Zeneva, Basel, Zürich in Lausanne imajo manj, Zeneva in Basel celo samo 0,25 kw. Med tem ko je v preteklem letu prišel po en aparat na vsakih 65 prebivalcev, ima sedaj še vsaki 55. Švicar svoj radio. Dohodki so znašali za lansko leto 802.460 frankov, to pa zato, ker je bila taksa zvišana od 12 na 15 frankov letno. Uprava odkaže od teh 15 frankov 12 frankov radio-postajam. (Ker je švicarski frank približno deset dinarjev, vidimo, da bogati Švicarji plačajo ravno polovico manjšo pristojbino kot pa Slovenci.)

Ljubljansko gledališče

Sreda, 4. septembra: THEODOR & COMP., komedija. Dramsko gledališče. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Četrtek, 5. septembra: EVGENIJ ONJEGIN, opera. Operno gledališče. Ljudski A-abonma. Petek, 6. septembra: Zaprti

RAZPIS gledališkega abonmaja.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani razpisuje za sezono 1929-30 gledališki abonma. Dramska sezona začne v soboto, dne 21. septembra, operna pa prve dni meseca oktobra. Za sezono 1929-30 se razpisuje pet gledaliških abonmajev (A, B, C, D in E). Vsak abonent dobi letom sezone 20 dramskih in 18 opernih in opernih predstav, skupno 38 predstav v sezoni. Lanski premijerski abonma letos izostane in uprava vabi lanske premijerske abonente, da se abonirajo tudi letos v ostalih razpisanih abonmajih.

Cena abonmaja: Abonma se plačuje v osmih zaporednih mesečnih obrokih, in sicer prvi obrok takoj pri vpisu, vsak nadaljnji obrok za mesecno vsaj do 14. vsakega meseca. Cene za polno vplačani abonma so sledeče: (Vse po 8 obrokov a Din.) Loža v parterju šte. 1—6 400 Din; Loža v I. redu šte. 1—5 500 Din; Loža v I. redu šte. 6—9 588 Din; Loža v II. redu šte. 1—4 250 Din; Loža v II. redu šte. 5—6 288 Din. — Partnerni sedeži I. vrste 180 Din; II.—III. vrste 115 Din; IV.—VI. vrste 110 Din; VII.—IX. vrste 105 Din; X.—XI. vrste 95 Din. — Balkonski sedeži I. vrste 106 Din; II. vrste 75 Din; III. vrste 62 Din. — Galerijski sedeži I. vrste 50 Din; II.—III. vrste 40 Din; IV.—V. vrste 30 Dinarjev.

Gledališka uprava dovoljuje vsem državnim uradnikom tudi v letošnji sezoni pri podpisu abonmaja poseben popust in sicer: Loža v parterju šte. 1—6 345 Din; Loža v I. redu šte. 1—5 300 Din; Loža v I. redu šte. 6—9 475 Din; Loža v II. redu šte. 1—4 200 Din; Loža v II. redu šte. 5—6 225 Din. — Partnerni sedeži I. vrste 100 Din; II.—III. vrste 90 Din; IV.—VI. vrste 85 Din; VII.—IX. vrste 80 Din; X.—XI. vrste 75 Din. — Balkonski sedeži I. vrste 80 Din; II. vrste 55 Din; III. vrste 40 Din. — Galerijski sedeži I. vrste 38 Din; II.—III. vrste 30 Din; IV.—V. vrste 23 Din.

Uprava izrecno izjavlja, da razen abonmajev ne bo nobeni uradniški skupini dovolila kakih posebnih popustov od dnevnih cen, zato vabi vse p. n. uradnike, da se poslužijo razpisane abonmaja, ki je izredno ugoden.

Abonmaji se bodo sprejemali v veži dramskega gledališča od srede do najkasnejše sobote 7. t. m. Novi abonenti se sprejemajo tako in sicer od srede do sobote na sedeže, ki v lanskim sezoni niso bili abonirani, od ponedeljka 9. t. m. do sobote 14. t. m. pa sploh na sedeže, ki so v gledališču na razpolago.

Uprava vabi p. n. občinstvo, da se v obilnem številu posluži ugodnosti, ki jih nudi razpisani gledališki abonma.

Priglasji za abonma se sprejemajo v veži dramskega gledališča dnevno od 10. do 12. ure in od 3. do 5. ure popoldne.

Prireditve in društvene vesti

Tamburaški odsek mladeniškega krožka sv. Krištof priredi v nedeljo, dne 8. t. m. po litanijah, to je ob 6 pop. burko Trije tičiki. Sodeluje celokupni tamburaški zbor. Vljudno vabljeni vsi Krištofjani. Predprodaja vstopnic v nedeljo po drugi sv. maši v društveni dvorani. — Odbor.

Sport

Službene objave LHP-a. Za sredo in petek se odreja trening za sestavo reprezentančne družine, ki nastopi v tekmah za Stefanovičev pokal. Oba treninga se vršita na igrišču Ilirije vsakokrat ob 18. uri. Poleg igralov, ki so se udeležili treninga v ponedeljek, se pozivajo k obem odloženim treningom še sledeče igralce: Petan (Ilirija), Mirtič in Schiffer T. (Atena). Udeležba je za vse pozvane strogo obvezna. V slučaju, da je katera navedenih igralov na dan treninga zadržana, mora javiti to pismeno na naslov teh. referenta, kavarna Evropa, še pred treningom. — Tehnični referent.

II. hitrostna in ocenjevalna vožnja motokliskov na Trojane, ki jo priredita Motoklub »Celje« in »Maribor«, je bila vsled tehničnih ovir preložena na nedeljo, dne 15. septembra t. l. in se vrši ob vsakem vremenu. Proga meri 0,2 km in pričinja pri Vranskem na km 47,2 s ciljem na vrhu Trojan pri km 38. — Ker je ta dirka edinstvena gorska dirka v naši državi in se nahaja proga sedaj v najboljšem stanju, lahko z gotovostjo trdimo, da bo prireditve izredno sportni užitek.

POZNI AMSTERDAMSKI ODMEVI.

V Amsterdamu se je marsikaj pripetilo, kar kriči po popravku, po odpravi itd. A vse so pozabili in vse je bilo pokopano. Naenkrat se je pa nekdo nekaj spomnil. Mednarodna zveza hokeja, sedež Pariz, je poslala pretekle dni, 14 mesecev po olimpijskem hokejskem turnirju avstrijski hokejski zvezi povelje za izvršbo petih točk: Igravec Steiner naj bo za eno leto izključen (igral je pod tujim imenom); kapitanu avstrijskega moštva Revlju naj se za eno leto vzame njegova funkcija, ker Steinerjevega pregreška ni naznanil; zaradi raznih nepravilnosti mora črtati avstrijska zveza iz svojega članstva gospode Sonnenscheina, Rossiga in Schneebergerja. — Če avstrijska zveza hokeja v teku treh tednov po sprejemu dopisa Mednarodne zveze v dopisu omenjenih odredb ne bo izvršila, jo bo Mednarodna zveza izključila.

Seveda se je avstrijska zveza proti tem zakasnelim odredbam postavila energično po robu. »Vossische Zeitung«, ki poroča o zadevi, pristavlja: »Kljub zahtevam Mednarodne zveze Avstrijem ne bo prišlo na misel, da bi izvršila ta neobičajna in neobičajna pozna izključitvena povelja.«

Smejati se moramo zlasti razmerju v času: Stiranjati mesecev je potrebovala Mednarodna zveza za pisanje strogih ukazov, v par tednih se morajo izvršiti! Težko je biti človek.

V LAHKI ATLETIKI EVROPE VODI NEMCIJA.

V skoraj vseh evropskih državah so se že izvršile prvenstvene tekme v lahki atletiki. Prinašamo seznam petih najboljših v vsaki disciplini, upoštevajoč pri tem poleg prvenstvenih tekem tudi najboljše seziske uspehe sploh. Vidimo, da se odlikuje v lahki atletiki povprečno najbolj Nemčija; v sprinterskem seznamu in pri krogli so prvi peti sploh sami Nemci.

100 m: Eldracher, Lammers in Borgmeyer 10,4. Wichmann in Salz 10,5; vsi so Nemci.

200 m: Eldracher 21,1. Wichmann in Körnig 21,2. Borgmeyer 21,4. Storz 21,5; sami Nemci.

400 m: Büchner (N.) 48,1. Moulins (Francoz) 48,4. Tavernari (Ital.) 49,0. Cicerin (Anglija, seveda Rus) 49,1. Krebs (N.) 49,2.

800 m: Tavernari (It.) 1:52,2. Ladoumègue (Fr.) 1:53,0. Ellis (Angl.) 1:53,1. Müller (N.) in Peltzer (N.) 1:53,8.

1500 m: Ladoumègue (Fr.) 3:56,2. Larva (Finska) 3:56,9. Wichmann (N.) 3:57,8. Walpert (N.) 4:00,1. Böcher (N.) 4:01,2.

5000 m: Kilp (N.) 15:00,0. Petkiewicz (Poljska) 15:02,4. Josphello (Finska) 15:04,6. Dartigues (Fr.) 15:06,6. Potila (Fin.) 15:07,7.

10.000 m: Petri (N.) 31:57,4. Chapuis (Francoz) 32:01,0. Fojvonen (Fin.) 32:10,5. Sipilä (Fin.) 32:11,5. Helber (N.) 32:15,8.

110 m lese: Welscher (N.) Trossbach (N.) in Burghley (Angl.) 15,0. Man (Angl.) 15,1. Gaby (Angl.) 15,2.

400 m lese: Facelli (It.) 53,6. Adelheim (Fr.) 55,2. Viel (Fr.) 55,4. Robert (Fr.) 55,8. Trossbach (N.) 55,9.

Skok v višino: Bonneder (N.) 1,91. Turner (Angl.) 1,905. Köpke (N.) Menard (Fr.) in Kesmarki (Og.) 1,90.

Skok na daljavo: Köchermann (N.) 7,50. Svensson (Šved) 7,43. Hallberg (Šd.) 7,41. Storz (N.) 7,34. Dobermann (N.) 7,30.

Skok ob palici: Wegener (N.) 3,99. Ramadier (Fr.) 3,96. Müller (N.) 3,855. Vintonsky (Fr.) 3,80. Stechemesser (N.) 3,76.

Kopje: Szepes (Og.) 66,70. Schlokot (N.) 64,82. Pentila (Fin.) 64,63. Macke (N.) 64,50. Weimann (N.) 63,55.

Diskos: Hoffmeister (N.) 47,12. Donogan (Og.) 46,43. Marvalič (Og.) 45,96. Kenta (Fin.) 45,90. Paulus (N.) 45,67.

Krogla: Hirschfeld (N.) 16,11. Uebler (N.) 15,61. Lingnau (N.) 15,42. Schneider (N.) 15,19. Noël (Fr.) 14,87.

Sicer beremo semintja o še boljših uspehih kot so zgoraj navedeni, a vse to je bilo doseženo ali v treningu ali pa vsled kakšne hibe naknadno ni bilo priznano. Pri 100 m opazimo kar trikrat izenačen svetovni rekord, pri 5000 m prihajajo Nemci in Poljaki v mednarodno vrsto pod 15 minut, pri 110 m lese Nemci in Angličji pod 15 sek., pri skoku ob palici so Nemci in Francozi že pri 4 metrih, o izbornih sunkih s kroglo smo že opetovano pisali. Nekateri uspehi, ki jih omenjamo v »Sp. dogodkih«, so bili doseženi po sestavi gornjega seznama.

ZAKLJUČEN SEZNAM V EVROPSKEM POLETJU.

Kakor so strokovni krogi pravilno domnevali, je dobil prvo darilo v vrednosti 100.000 franc. frankov Nemec Fric Morzik (konstrukcija Bayrische Flugzeugwerke, motor 13 (70KS Siemens). Drugo darilo je dobil Anglež Broad (De Havilland, 85 KS Gipsychoth-motor); zgubil je prvo mesto s tem, da je preletel ob rivier prepovedano ozemlje, nakar so mu precej točk odgnili. Tretji je bil Kanadec Carberry, nato Nemec Lusser, Italijan Guazetti, Nemec Dungen, Čehoslovak Kleps, Italijan Castaldo, Italijan Geleneti, Anglež Spooner itd. Ocenili so samo one pilote, ki so preleteli vsa nad 6000 km dolgo progo in ki so pristali v vseh kontrolnih stacijah. Pri startu so zapisali vsakemu od 44 pilotov 35 točk v dobro. Prenočevanje izven predpisanih krajev je vzelo pilotu prvič 7 točk, drugič pa že 13. Vsak dan potovanja je vzel nadaljnjih 5 točk. Tekmeči I. kategoriji (teža stroja 281 do 400 kg) so bili izločeni, če se niso držali hitrosti 75 km na uro; pri kategoriji II. je bila najmanjša hitrost 60 km. za posebno hitrost so točke pripisali, in sicer za kat. I. od 86 km navzgor, za kat. II. od 71 km. V kat. I. sta dosegla največjo hitrost Carberry in Broad s 155 in 154 km, v kat. II. Morzik in Dungen s 129 in 126 km. Točk so dosegli po vrsti kakor zgoraj: Morzik 138,50, nato 135,25, 131,0, 128,25, 127,25, 126,75, 126,50, 124,25, 122,0, 121,50. — Ker je letošnji zmagovalac Nemec, bo priredil prihodnji polet Nemški aeroklub.

Za duha in srce

I. kongres slovanskih jezikoslovcev bo v Pragi od 6. do 13. oktobra. Predavanj je naznanjenih 100, radi česar se bodo kongresne razprave razdelile v tri sekcije. Kdor se hoče kongresa udeležiti, naj se na vsak način prijavi najkasneje do 20. septembra vodstvu I. kongresa slovanskih filologov v Pragi.

Ruska literarna produkcija v letu 1929. je precej borna. Najboljši je Nikolaj Ognjev, znani avtor »Dnevnika Kostje Rjabcova«, od katerega je »Slovenec« lani prinesel majhen odlomek. Za njim pride Leonid Zavadovskij, ki krasno popisuje živali in je zdaj spisal knjigo tudi o človeški usodi (»Železni krug«). Dobra pesnikinja je Marietta Saginan, ki pa s svojim novim romanom »Kik« in pesniško zbirko »Gola Meduza« ni dosegla posebnega efekta. Dobar pripovedovalec je Valentin Katajev, kojega »Defravdanti« so želi veliko priznanje, največji zvezek »Otec« pa je veliko slabši. Omeniti je še »Granitni sad« Roždestvenskega in »Stichotvorenija« Antokolskega, dveh dosti dobrih lirikov. Nad povprečje pa se razun »Kostje Rjabcova« ta dela veliko ne dvigajo.

☆

Nove nemške knjige: Kasimir Edschmidt, eden prvih teoretikov ekspresionizma, je izdal v založbi Paul Zsolnay Byronov življenjepis: Lord Byron, Roman einer Leidenschaft, v katerem vpadaja z veliko pesniško sposobnostjo življenje velikega angleškega pesnika. — Kot ponatila iz revije »Die Neue Rundschau« sta izšla v Fischerjevi založbi v Berlinu dva vrlo zanimiva življenjepisa: Jakob Wassermann: Christoph Columbus, der Don Quichote des Ozeans ter nemški prevod Lytton Stracheya: Elisabeth und Essex, eine Tragische Historie, ki je ena najprivlačnejših knjig poslednjega časa. — Hermann Hesse je izdal izbor svojih pesmi pod naslovom Trost der Nacht (S. Fischer) in se nam s to zbirko razodeva kot eden najtanjših in najposobnejših nemških lirikov sedanjega, baš v liriki tako pustega časa.

☆

Religiozna vprašanja. O zelo sodobnem in važnem problemu odnosa religije do razuma piše v razpravi »Logik und religiöse Erkenntnis« Romano Guardini v 3. zvezku revije »Schildgenossent«. Znani katoliški mislec se, ozirajoč se na one, ki razumu ne zaupajo, češ da religiozno življenje jemlje izvirnost in živost, zavzema za usmerjevalno in urejevalno vlogo razuma, ki je v religioznem življenju neobhodna.

☆

Mladika, št. 9 priobčuje dalje pestro Pregljevo študentovsko povest o Petru Markoviču in Jack Londonovega Kralja alkohola. Pregelj, ki se je zdaj lotil Korotana, nam podaja tudi predzadnje poglavje iz svoje koroške povesti »Umreti nočejo!« V tej številki bomo v lep slovnom delu poleg mnogih pesmi naših najmlajših takisto dva prevoda iz francoske literature. V poljudno-znanstvenem delu pravi lepi in praktično uporabljivi spis Cirila Jegliča o okusnih spenjavih za vrt in dom. Dr. Plečnik pripoveduje v svojem originalnem jeziku o slišežu (organu za sluh, ki mu pravimo navadno uho). V oddelku za družino so jako poučne stvari: o glisti, boju zoper komarje, napačni materini ljubezni ter o kuhi. Slik je veliko, vse pokrajine iz sloveskega Korotana. — Mladika se naroča pri upravi v Celju in stane letno 84 Din.

Zbornik za umetnostno zgodovino (izdaja Umetnostno-zgodovinsko društvo v Ljubljani), zvezek 1—2, letnik IX, ima sledečo vsebino: Franc Mihael in Janez Andrej Strauss, prispavek k zgodovini slovenskega slikarstva v 18. stoletju (dr. Franjo Sijaneč) — Srednjeveški rokopisi v Sloveniji (Milko Kos) — Pisma bratov Šubicev (Viktor Steska) in drobiž. Priložen je spis Marijana Marolta o umetnostnih spomenikih dekanije Vrhnika, ki se bo nadaljeval.

Vigred, deklinski list, št. 9, ima vzgojen esej o Vljudnosti in obzirnosti ter o Izpolnjevanju višje volje, nadaljevanje Golobičevega romana o Olgici in Nardžičevega o Dekletu z zagonetnimi očmi ter raznovrsten drobiž, zlasti iz gospodinskih stroke. »Vigred« se naroča za letnih 25 Din pri upravi v Ljudskem domu v Ljubljani.

Vrtec in Angelček. Izšla je št. 1 letnik 1929-30. Mladina bo vesela zabavne vsebine kot lepe nove oblike obeh mladinskih listov; a tudi vzgojitelji bodo radi posegli po listih, ki jima bosta lajšala vzgojno delo. Vrtec z Angelčkom (10 števil) stane za 1. 1929-30 22 Din. Angelček stane 8 Din. Uprava je v Ljubljani, Sv. Petra cesta 80. Čekovni račun uprave 10.470. — V prvi številki novega letnika najdemo ljubke pesmi Rekarjeve, igrice za otroke, Bevkovo pravljico s Kavkaza, navodila za lepljenje slik, uganke in drugo. Lea Faturjeva je napisala povest iz časa Baragovega misijonarjenja med Indijanci »Od bojne sekire do oralca«, ki nam lepo slika življenje in navade Indijancev. (Vir je nemški spis rajnega Barage »Popis navad in zadržanja Indijanov Polnočne Amerike, spisal Friderik Baraga, misijonar pri Ojibve-Indijancih na otoku Gorenjega jezera. Ljubljana. Jožef Blaznik, 1857.)

Katoliški misijoni, 11—12 številka letnika 1928-29 prinaša Letno poročilo misijonarja Jožefa Kereca o svojem misijonskem delovanju v Kitaju in poročilo o letošnjem Akademskem misijonskem tečaju ob Plitvičkih jezerih. Veliko je drobniš slik iz poganskih dežel, ki se liki mozaik sestavljajo v veliko podobo verskega, npravnstvenega in kulturnega stanja narodov, ki žive izven

Ljubljana v jeseni

Tudi danes je vladalo na sejmišču živahno življenje. Ne samo domači, ampak tudi interesenti iz ostalih pokrajin naše države. Splošno moramo ugotoviti, da so skoro vsi predmeti na razstavnem prostoru deležni velikega zanimanja. Za pohištvo in za ostale naše izdelke vlada pa vsekar največje zanimanje, ki se navadno neha s kupčijo. Tako se uveljavlja vedno bolj naša obrtna delavnost, ki dobiva vedno več odjemalcev ter se stalno izpopolnjuje v kvaliteti izdelka, tako da lahko tekmuje s tozadevnimi industriami inozemstva. Želeli je, da izpodrine naš slovenski izdelek tuje v celi naši državi, saj se še vedno uvaža pohištva za težke milijone, ki bremene našo trgovino in plačilno bilanco.

V sredo je pričakovati prav znatnega obiska, saj se vrši prvi živinski sejem v mesecu in je sploh sredi tržni dan.

Uspeh solidnosti. Mizarska tvrdka Egidi in Karl Erjavec iz Broda pri Tacnu, pošta št. Vid pri Ljubljani je letos pomladi na velesejnu razstavila prvkrat. Solidnost izdelkov in nizke cene so ji prinesle večja naročila, med temi tudi iz ršitve pohištva za novo vilo. Od tega naročila je razstavila na sedanjem sejmu samo jedilnico, ki se lahko meri z vsakim drugim inozemskim delom. Prostor nam ne dopušta za daljši opis. Svetujemo pa našim čitateljem, da si to domače delo ogledajo. Osmutke za jedilnico je napravil Emil Podkrajšek, višji hidrotehnik v pokouju.

Tvrdka Franc Jager, tapetnik in dekorater, Ljubljana, Sv. Petra nasip 29, je razstavila v paviljonu E/56-60 patent fotelje, spalne divane, ki stojijo na svoji lični zunanosti lahko v vsakem

salonu, ne da bi na zunanost kazali znak spalne garniture. V svojem domačem skladišču ima na razpolago in izbizo vseh vrst otoman, klubovih garnitur in modrecev lastnega izdelka. Od svojega obstoja l. 1913. uživa tvrdka za svoje kulantno in solidno poslovanje splošno dober sloves tudi izven ljubljanskega trga.

Statue v kmetiške hiše!

Velesejska razstava nudi letos odlično novost v domačem tkalstvu. Razstavljena je domača tkalnica z vso pripravo. Mehanične lesene statve (krosna) zavzemajo komaj dva in pol metra prostora in so prirejene nalašč za male kmečke hiše. Ta praktičen stroj se bo gotovo vpeljal po deželi za tkanje raznega blaga — zlasti pa perila. Starinsko izdelovanje debelega domačega platna se umika izdelovanju tanjših tkanin. Na razstavljenih statvah se lahko tke debelo laneno in konopneno platno, bombaževinasta kontenina in umetna svila. Prejo za laneno in konopneno platno se pridela doma, bombaž in svila pa se kupita. Če se tke doma tudi iz kupljene preje, so oblačilni stroški polovico manjši. Stroj se lahko napravi doma, samo nekaj delov je treba naročiti iz inozemstva. Kompletan stroj velja komaj 1100 Din. Akcije za razširjenje domačega tkalstva je pričel Državni osrednji zavod za žen. domačo obrt v Ljubljani. Prve tkalske tečajne je omogočil ljubljanski obl. odbor v Beli Krajini, kjer se še največ tke. Da je imel tečaj uspeh dokazuje Bela Kranjica, ki tke gladko na novem stroju.

Započeto akcijo je treba nadaljevati, ker kaže že v začetku lepe uspehe. Tkalnica se nahaja v paviljonu »E« na zunanji strani.

zanj veliko zanimanja. Postavilo se je tudi nekaj novih paviljonov. Za časa sejma se bo vršil zdravniški kongres, hotelirski in gostilničarski kongres, kongres špediterjev, občni zbor gasilcev in prišli bodo tudi rezervni oficirji zaveznških armad (Fidaca), ki so se udeležili mednarodnega kongresa.

Izpremembe v zadržnem registru. Vpisi: Strojna zadruga v Boštajnu, r. z. z. o. z.; Zadruga drž. uslužbenecv za nabavo stanovanj s sedežem v Ljubljani, r. z. z. o. z.; Zadruga elektrarna v Stanečičah, r. z. z. o. z. Izbris (radi končane likvidacije): Kmetijsko društvo za Kranj in okolico, r. z. z. o. z. v likv.

Naknadni ugotovitveni narek. Kuhn Josip, lesni trgovec v Razvanju 9. sept.

Cinkarna, d. d. v Gabrju pri Celju sklicuje za 18. sept. ob 15 izredni občni zbor: nadomestna volitev uprave in nadzorstva. — To je v zvezi s prehodom večine delnic v posest Kreditnega zavoda in Amstelbanke v Amsterdamu, ki tudi spada v koncern dunajskega Creditanstalta. Svoječasno je cinkarna spadala v koncern Slavenske banke. Nadalje ima od 30.000 delnic 9000 tudi država.

Tovarna delnikov, d. d. v Dolnji Lendavi sklicuje občni zbor za 21. sept. ob 11 (bilanca in volitev). Bilanca izkazuje pri kapitalu 0,5 milj. Din investicij 0,3 (0,3) milj., dolžnikov in zalog pa 3,1 (2,8) milj. in upnikov 2,1 (1,8) milj. Čisti dobiček znaša 0,334 (0,296) milj. Din.

Borza

9. septembra 1929.

DENAR

V današnjem deviznem prometu so se uvrstili tečaji Berlina, Londona in Trsta. Promet je bil srednji. Privatno blago je bilo zaključeno v devizah Dunaj in Trst, dočim je v ostalih devizah intervenirala Narodna banka.

Ljubljana. — (V oklepajih zaključni tečaj): Amsterdam 2281.75 bl., Berlin 1354—1357 (1353.50), Bruselj 701.50 bl., Budimpešta 993.86 bl., Curih 1094.40—1097.40 (1095.90), Dunaj 800.25—803.25 (801.75), London 275.70—276.50 (276.10), Newyork 56.845 bl., Pariz 222.80 bl., Praga 168.23—169.03 (168.63), Trst 296.75—298.75 (297.75).

Zagreb. Amsterdam 2281.75 bl., Berlin 1354 do 1357, Budimpešta 993.86 bl., Curih 1094.40 do 1097.40, Dunaj 800.25—803.25, London 275.70 do 276.50, Newyork 56.74—56.94, Pariz 221.80—223.80, Praga 168.23—169.13, Trst 296.85—298.85.

Belgrad. Berlin 1354—1357, Budimp. 992.36 do 995.36, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 800.25 do 803.25, London 275.70—276.50, Newyork 56.745 do 56.945, Pariz 221.82—223.82, Praga 168.23 do 169.03, Trst 296.75—298.75.

Curih. Belgrad 9.1257, Berlin 123.69, Budimpešta 90.70, Bukarest 3.08125, Dunaj 73.17, London 25.1925, Madrid 76.55, Newyork 519.65, Sofija 3.76, Pariz 20.33125, Praga 15.885, Trst 27.18.

Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12.475, (valuta) 12.46, v Londonu, Newyorku in v Pragi neizpremenjeno.

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana. Celjska pos. 170 den., Ljubljanska kreditna 123 den., Prastrediona 850 den., Kreditni zavod 170 den., Vevče 130 den., Stavbna 50 den., Sešir 105 den., Ruše 250—260.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 405.50 do 407, kasa 405.50—406, termini: 9. 409.50 bl., 12. 417—418.50 (417), 7 odst. inv. pos. 89.25—89.50 (89.25), agrari 53—54. Bančni pap.: Hipo 202 den., Poljo 15.75—16 (15.75), Hrv. 50 den., Kred. 93 den., Jugo 81—84, Lj. Kr. 123 den., Medjun. 56 den., Prastred. 855 den., Srpska 155 den., Obrtna 20 den., Etno 164 den., Kat. 31 den., Zem. 125—126 (125). Ind. pap.: Guttman 185—195, Slaveks 90—100, Danica 120—135, Sečarana 405—440, Osl. ljev. 210 do 220, Brod. vag. 130—135 (130), Union 155 do 167.50, Ragusea 405—430, Trbovlje 467.50—475, Vevče 132.50 den., Nar. šum. 40 den., Piv. Sar. 205 bl., Narod. mlin. 20 den., Oceania 200—205 (202.50), Jad. plov. 570 bl.

Belgrad. Narodna banka 8220, Izvozna banka 830—835, 7 odst. inv. pos. 87.50—90, agrari 54.50 do 55, Rdeči križ 30—38, Brod. dr. 600—630.

Dunaj. Don. sav. jad. 83.50, Wiener Bankverein 21.95, Bodencredit 99.90, Creditanstalt 52.70, Escompteges. 21.25, Zivno 115, Aussiger Chemische 272.75, Ruše 33, Slavex 12.20, Alpine 41.30, Trboveljska 59.20, Kranj. ind. 36, Leykam 6.32, Rima Murany 115.85.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: en vagon tesanega lesa in pet vagonov drv. Tendence mirna.

Peči Jugo-Luc peči

Zora

Izdeluje

SREBOTNIJAK & GOLOB, Ljubljana, Puharjeva ul. 3

Oglejte si naše izdelke na velesejnu v razstavnem prostornu paviljon E s unaj.

Žito

Ker so radi praznika v Ameriki izostala tamna žitna poročila, moremo soditi položaj le po notacijah drugih svetovnih tržišč. Povsodi je cena pšenice precej nategnita in zavladala je na tržiščih precejšnja živahnost, ki ima odziva tudi na našem domačem žitnem trgu. Cene so pri nas ostale povsem neizpremenjene, toda kupčija se je razvila precej ugodno, ker je dokaj povpraševanja po blagu in tudi mnogo zaključkov. — V ostalih predmetih je položaj mlačen, a neizpremenjen.

V Ljubljani notirajo: Dež. pridelki (vse samo ponudbe, slov. postaja, plačljivo 80 dni, dobava promptna). Pšenica bč. št. 80 kg 245—247.50, nova uz. bl. 242.50—245, kuruza bč. nav. tar. 240—242.50, ml. tar. 237.50—240, ječmen bč. oz. 215—220, oves bč. 215—217.50, moka 0 g vag. bl. fko Ljubljana 365—370.

Zaključenih je bilo šest vagonov pšenice. Tendence neizpremenjena.

Novi Sad. Pšenica: bč. in bn. 195—200, sr. 190—195, ladja Tisa 207.50—212.50. — Oves: bč. 157.50—160. — Kuruza: bč. in bn. 180—185. — Ječmen: bč. 142.50—143.50. — Moka: 0 g 300 do 305, št. 2 230—235, št. 5 260—265, št. 6 235—240, št. 7 205—210, št. 8 190—195. — Otrobi: bč. in bn. 112.50—117.50. — Fižol: bč. beli 880—890. — Tendence neizpremenjena. Promet: 70 vagonov pšenice, 4 ovas, 80 kuruze, 9 ječmena, 4 moke. Skupaj: 117 vagonov.

Sombor. — Pšenica bačka, železnica prompt 187.50—192.50, banatska, sremska in slavonska prompt 185—190, pšenica bačka potiska šlep 200 do 205, pšenica banatska Bega in Dunav šlep 197.50 do 202.50, pšenica banatska Dunav kanal 192.50 do

Krasne tlakove

(mozaične plošče) izdeluje

I. Gostličar, cementarna
Pečata p. Dol. pri Ljubljani.

Kupite edino cementne cevi znamke »Vulkan«! Najboljši strojni izdelek, hitro polaganje, dobri stiki, gladka notranjost. — Največja zaloga v deželi:

Jos. Cihlár

tvornica cementnih izdelkov

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 69.

Direkcija državnega rudnika Velenje nabavi na dan 23. septembra 1929

1 kmd. trofaznega oljnega transformatorja (25 KVA 500/230/135 Volt. 50 per/sek.)

1 kmd. tropol. oljno sklepalo z ampermetrom

1 kmd. tropol. oljno sklepalo brez ampermetra

Natančnejši pogoji se dobe pri podpisani direkciji. — Ponudbe je kolkovati s 5 Din in predložiti najkasneje do 23. sept. 1929 dopoldne. — Iz pisarne Direkcije državnega rudnika Velenje, št. 8582/II.

Direkcija državnega rudnika Velenje nabavi na dan 23. septembra 1929

11 kom. razdelilnih baterij

Natančnejši podatki se dobe pri podpisani direkciji. — Ponudbe je kolkovati s 5 Din in predložiti najkasneje do 23. sept. 1929 dopoldne. — Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje, št. 8582/II.

POZOR!

Najboljša brezalkoholna pijača je

ORIGINAL „SANITAS“

Dobi se v vseh gostilnah in restavracijah.

Izdeluje: I. Slovenska tovarna mineralnih voda, Slomškova ulica 27.

Zahvaljujemo se Vam

ki ste z molitvijo, solzami in cvetjem počastili grob naše matere, gospe

Antonije Mrak-ove

Občudovanje naše Sveti Cerkvi, ki je njeno poslednjo pot povzdignila z bleskom božjega usmiljenja. Pevcem, ki so z narodno žalostinko očistili srca naša na tem božjem potu naše otroške ljubezni, kakor tudi vsem, ki so nam te dni stali ob strani — hvala. Sledeč duhu naše matere in naše gospe bomo bratovski gospodarili na našem lepem domu in prosimo sorodnike, prijatelje in znance naše, da nam ohranijo naklonjenost, katere je bila v tako polni meri deležna pokojna.

Slovesni requiem se bo pel v četrtek, dne 5. septembra ob 7 zjutraj v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

Mici, Draga, Beta, Tine, Ivan.

V globoki žalosti naznanjamo, da se je naš nadvse ljubljani so-prog, oče, stric, tast, gospod

Anton Pečnikar

bivši posestnik in gostilničar

danes ob 18 po dolgotrajni, trpljenja polni bolezni, večkrat previden s tolažili sv. vere, v 86. letu življenja, preselil v boljšo večnost.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrtek, dne 5. septembra ob 10 na domače pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v tukajšnji župni cerkvi.

Sv. Jakob ob Savi, dne 3. septembra 1929.

ŽALUJOČI OSTALI.

Gospodarstvo

Konkurzi v avgustu

Po podatkih Jugosl. društva za zaščito upnikov je bilo v mesecu avgustu t. l. razglašenih 91 konkurzov napram 90 v juliju 1929 in 62 v avgustu lani.

Po pravnih področjih se razdele konkurzi (podatki v oklepajih za avgust 1928): Srbija 77 (51), Hrvatska 9 (3), Slovenija in Dalmacija 3 (1), Bosna 1 (3) in Vojvodina 1 (4). Od 77 konkurzov, ki so bili razglašeni prošli mesec v Srbiji, odpade: 85 na trgovce (julija 1929 33), 26 (26) na obrtnike in druge, dočim je 16 (10) neznanih.

Razvoj gibanja konkurzov v zadnjih letih kaže sledeča tabela:

	1926	1927	1928	1929
januar	61	79	79	82
februar	48	121	83	106
marec	103	149	104	115
april	77	77	105	104
maj	52	102	70	96
juni	84	77	45	105
julij	72	80	57	90
avgust	51	57	62	91

Od začetka leta pa do konca avgusta t. l. je bilo v celi državi razglašenih 791 konkurzov napram 605 v prvih osmih mesecih lani. Število konkurzov je naraslo za 186 ali za 30.7%. Po pravnih področjih se konkurzi razdele sledeče (v oklepajih podatki za 1928):

Srbija	642	(426)	+50.7%
Hrvatska	58	(58)	
Slov. Dalm.	43	(63)	—31.7%
Vojvodina	38	(45)	—15.5%
Bosna	10	(13)	—23.0%

Seja obrtnega odseka zbornice za TOI

Pri Zbornici za TOI v Ljubljani se vrši dne 6. sept. ob 10 dopoldne pri prireditelji sejni dvorani seja obrtnega odseka s sledečim dnevnim redom:

1. Dispensne in koncesijske prošnje ter prošnje inozemcev.
2. Razne izjave in predlogi obrtnim oblastvom.
3. Poročilo o zborničnem obrtnem pospeševalnem delu.
4. Poročilo glede nove uredbe o odpiranju in zapiranju in reviziji socialne zakonodaje.
5. Načrt novega obrtnega zakona.
6. Raznotherosti.

Sadna razstava

Glavni odbor Sadjarskega in vrtnarskega društva je sklenil v seji dne 1. t. m., da priredi od 19. do 24. oktobra t. l. s sodelovanjem velesejske uprave velik sadni sejem, s katerim hoče pred vsem pospeševati trgovino z namiznim sadjem, kakršnega prideluje Slovenija.

Na sejem se bo sprejemalo samo trpežno in zimsko namizno sadje, ki mora biti zrelo, skrbno obrabno, ločeno po sortah in razbrano po debelosti.

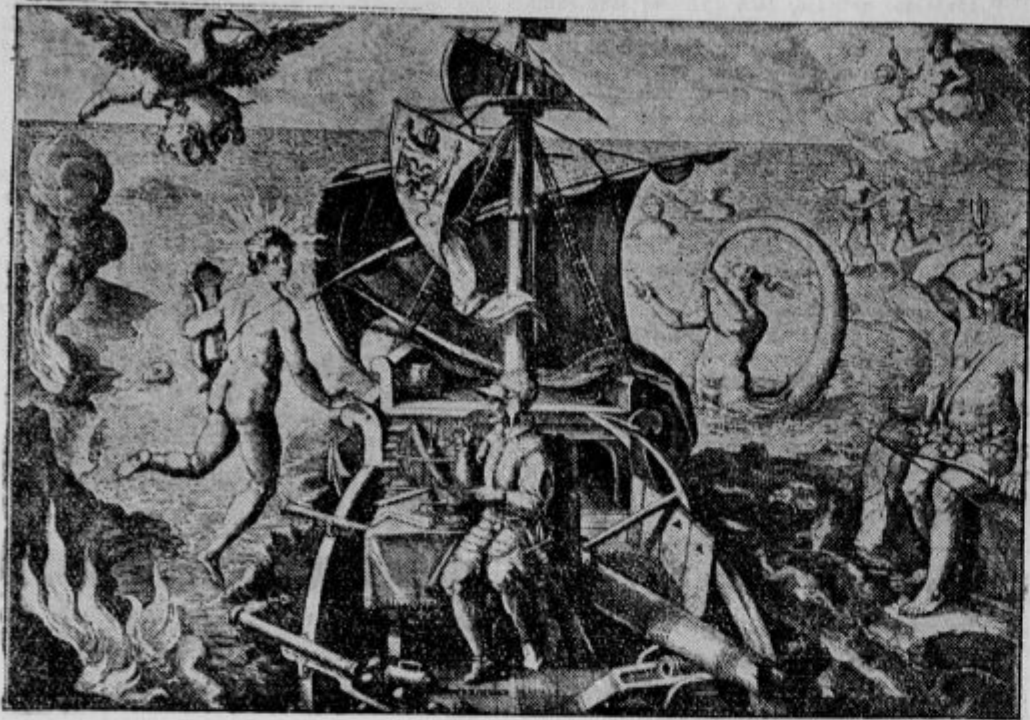
Od vsake sorte, ki jo kdo hoče postaviti na sejem kot vzorec, bo treba poslati najmanj 25 kg (za 1 normalni zaboj) izbranih, enakih debelih plodov; ki so brez vsake napake. Samo ob sebi je umevno, da se lahko pošlje od ene in iste sorte tudi sadja za več zabojev, torej 50, 75, 100 kg itd. Sadje bo poslali v navadnih zabojih, kakor jih kdo more dobiti, ali pa v sodih (n. pr. od cementa), trdno vloženo v lesno volno ali kako drugo primerno snov. Na sejmišču se bo sadje preložilo v normalne zaboje, kakršni so sedaj v svetovni sadni trgovini vpeljani. Obenem s pošiljko sadja je javiti društvu, koliko takega sadja, kakor je vzorec, ima dotični posestnik na prodaj. Vse na sejem poslano sadje bodo dobili lastniki plačano po kakovosti in takratnih cenah.

Opozarjamo torej vse posestnike, ki imajo večje množine lepega namiznega sadja, zlasti zimskih jabolk na prodaj, dalje vse podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva, zadrage in sploh vse, ki jim je uspešen razvoj in napredek naše sadne trgovine pri srcu, naj se do konca tega meseca priglasijo, da se hočejo udeležiti te prireditve. V priglasilu naj navedejo katero sadje (sorte) in pa kakšno množino hočejo postaviti na sadni sejem. Pri tej priliki nujno svarimo vse producete namiznega sadja, da se ne prenašajo s spravilanjem in s prodajo sadja, zlasti velja to za zimska jabolka, in da ne nasedejo raznim prekupeim, ki skušajo okoristiti se z letošnjo dobro letino v veliko škodo produceta.

Pojasnila daje in priglasila sprejema Sadjarsko in vrtnarsko društvo za Slovenijo v Ljubljani, Realjeva cesta 24, II. nadst.

Zagrebski sejem. Svečana otvoritev jesenskega zagrebskega sejma se vrši v soboto 7. t. m. ob 10 dopoldne. Vse priprave za sejem so dokončane; vsa mesta so oddana. Sejem je posvečen propagandi za domačo produkcijo, zato je v pokrajini

Sveta življenje in vrvenje

Prvo potovanje okoli sveta: Alegorična risba, ki predstavlja prvo objadranje zemeljske oble po Špancu Magalhaesu l. 1522. Rabil je za to tri leta, 400 let kasneje pa je Zeppelin po zraku obplul zemljo v 21 dneh.

Smilile so se mu vdove...

Usoda vdov ni bila nikdar in nikjer vesela, a tako grozna nikjer kakor v Indiji. Tam velja vdova kot nekako prokleto bitje ter je izključena iz družbe. Ker je mnogo vdov, ki še niso prekoračile otroških let, je strah pomisliti na tako življenje, ki je skoraj strašnejše nego prej smrt na grmadi. Zato je tem večjega občudovanja in spoštovanja vreden mož, ki je vse svoje življenje posvetil delu za izboljšanje usode indijskih vdov. To je profesor Dhondo Karve, veliki indijski sociolog in vzgojitelj, ki deluje na vseučilišču v Puni, tačas pa se mudi v Evropi, da prouči najboljše ženske šole.

Puna je majhno mesto na dekanski visoki planoti, štiri ure z brzovlakom od Bombaya. Tu je sedež guvernerja, mnogoštevilne evropske vojaške posadke in priljubljeno letovišče. A kar je glavno — Puna je eno največjih indijskih prosvetnih središč, a po važnosti prvo. Tu je cela vrsta najbolj slovečih šol in kolegijev, ki jih obiskuje več tisoč dijakov iz vseh indijskih pokrajin. Tu je prosvetno ognjišče, iz katerega prodirajo žarki izobrazbe in znanja širom Indije. Od tu je vzšla zarja boljše usode tudi indijskim vdovam.

Prof. Karve je prišel v Puno pred približno 40 leti. Potomec je odlične, toda docela obubožane brahmanske družine. Svoje študije je dovršil zelo mlad, deloval potem dalj časa v Bombayu, slednjič pa so ga pozvali kot učitelja matematike na Fergussonov kolež v Puno. Tu je deloval do l. 1914., nato pa se popolnoma posvetil svojemu življenjskemu delu za socialno osvoboditev vdov.

Kmalu po prihodu v Puno je prof. Karve umrla žena. Bil je tedaj star okoli 40 let in hotel se je v drugo poročiti. Kot resen, zrel mož se pa nikakor ni mogel odločiti, da bi vzel mladega dekleta — po evropskih pojmihi otroka 13 do 14 let, kakor zahtevajo indijski običaji in verski predpisi. In tedaj je storil nekaj, kar je v onem času (l. 1893) pomenilo toliko kot svetoskrunstvo: poročil je vdovo. Po strogih hindujskih nazorih veljajo vdove kot neka vrsta pravno kužnih bitij. Moževe smrt se pojmuje kot božja kazen za kak strašen greh, ki ga je storila vdova v kakem prejšnjem svojem življenju. Odkar vdov ne smejo sežigati, žive te revice pri sorodnikih življenje, ki je slabše, nego so ga kdaj živeli sužnji. Zakon z vdovo za vernega brahmana ni samo nekaj brezprimerno sramotnega, marveč naravnost svetoskrunstvo.

Po tem si je lahko misliti, kako silna in težka je bila žrtev, ki jo je svojemu prepričanju doprinesel prof. Karve. Sorodniki so se

sicer spravili z njim, ne pa tako prebivalstvo njegovega rojstnega kraja. O tem je poročalo tedaj časopisje: V Murudu in sosednjih vaseh, kjer je bil Karve dobro znan in visoko spoštovan, je udarila vest o njegovi poroki z vdovo kakor bomba. Zelel je obiskati svojo rodovino. Novica se je razširila z bliskovito naglico; nemudoma se je zbral vaški svet in sklenil, da ne sme nihče sedeti na isti preprogi s Karvejem ne obiskati zborovanja, na katerem bi bil on navzoč; če bo pa prestopil prag svojega brata, bo le-ta izobčen iz verskega občestva. Zaradi prvih dveh sklepov se Karve ni posebeno žalostil, tembolj pa ga je bolelo, da ni smel obiskati svoje matere in svojih bratov in sestr. Tri leta se ni prikazal domov, potem ga pa ni več držalo. Odpeljal se je v svoj rojstni kraj, se nastanil v neki razpadli koči zunaj vasi in se ponoči sestajal z materjo in ostalimi svojci. Šele po preteku približno deset let se je srd sovaščanov toliko polegel, da je smel zopet obiskat hišo svojega brata, a jesti tudi poslej ni smel z ostalo družino.

Karvejeva žrtev, ki je našla nekaj junaških posnemačev, ni ostala brez uspeha; danes so nazorji glede vdov vsaj med indijskim razumnostvom znatno omiljeni. Karve pa se ni zadovoljil z osebnim revolucionarnim dejanjem, marveč se je tudi drugače ves posvetil stvari vdov. Predvsem je ustanovil »Družbo za pospeševanje vdovskih zakonov«. Z velikim taktom je sestavil pravila tako, da so čim manj mogoče žalila verska čuvstva prebivalstva. Družba deluje še danes, a njen duh je segel daleč preko njenih meja.

Karve je spoznal, da more biti družbino delo le kapljica v morju. Videl je, da je glavna muka in ponižanje vdov v tem, da so bile sužnje v hiši svojih sorodnikov, popolnoma odvisne od njihove milosti in nemilosti. Treba je bilo vzgojo in izobrazbo deklet odnosno vdov postaviti na drugo podlago s ciljem, da si more ženska izven doma najti poklic in sredstva za življenje. Karve je sedaj ustanovil »Vdovski dom«. Iz lastnih skromnih sredstev je najel za dve vdovi stanovanje in prehrano v neki šoli z internatom. Ko je tako od svoje strani storil, kar so zmogle njegove gmotne razmere, je šel dalje in l. 1896 ustanovil »Družbo za vdovski dom«. Kmalu je družba zgradila lepo lastno poslopje, v katerem je dobivalo nad sto vdov izvrstno splošno in poklicno izobrazbo.

Slednjič se je Karve lotil svojega največjega dela: ustanovil je žensko šolo, ki se imenuje danes Prva indijska ženska univerza. To je ženska visoka šola, ki je izvrstno prilagojena praktičnim potrebam dežele. Na tem zavo-

du in nekaterih drugih šolah v Puni je vpisanih tačas približno 1500 dijakinj. Bogate zasebne ustanove pa zagotavljajo zavodu trajen obstoj.

Vse to Karvejevo delo v prid vdovam seveda mnogotisočletnih razmer in običajev se ni kar na splošno in do temeljev izpremenilo, nedvomno pa je novemu duhu in novim razmeram odprlo in pripravilo pot. 72 letni mož pa še ne miruje; tako prileten se je odpravil na daljno potovanje v Evropo in Ameriko, da si ogleda najboljše ženske šole in kar najde zgledega, presadi v svojo domovino. Njegov sin in sinaha študirata na berlinski univerzi.

Ziv v krsti

Dva pariška čolnarja sta oni večer zamišljena sedela na bregu in zrla na sivo vodo Saine. Kar priplava po reki nekaj neznanega. Skočila sta v čoln in veslala za čudnim predmetom, ki se je izkazal kot človeško truplo. Truplo sta spravila na breg in obvestila oblast; obenem pa sta takoj delala poizkuse, da bi utopljenca oživila. Došli zdravnik je poizkusil še z injekcijo, toda zaman. Truplo so nato razstavili v mrtvašnici St. Denis. Naslednji dan, predno so mrtliča zabili v krsto, so ga, kakor običajno v svrhu očiščenja položili pod prho. Tedaj pa je mrtlič nenaadoma odprl oči in začel začudeno gledati okoli sebe. Dali so mu okrepčil in »utopljenec« je vprašal, kje se nahaja. Ko so mu povedali, da v mrtvašnici, kamor so ga bili prinesli iz Seine, je mož — mlad Poljak — povedal, da se je hotel sam, brez pomoči naučiti plavati; pri tem ga je voda potegnila na dno ter se je onesvestil. — Da ga niso dajali pod prho, bi ga bili najbrže živega pokopali.

Lepota je draga reč

Londonški »Sunday Express« objavlja statistiko, ki kaže, da se Angležinjam ne zdi škoda nobenega denarja, samo da bi bile lepe. V zadnjih 12 mesecih so izdale za kosmetična sredstva, trajno kodranje las itd. 36 milijonov funtov šterlingov, a vsak funt je vreden okroglo 277 dinarjev. Moški so v istem času izdali za avtomobile in njih vzdrževanje 36.250.000 funtov šterlingov.

Ruski begunci na postaji v Mandžuriji. Rusi odpravljajo prebivalstvo iz obmejnih krajev Vzhodne Sibirije v zaledje.

Sovjetska Rusija — bluf?

Znameniti angleški pisatelj Arnold Bennett se je pravkar vrnil s potovanja po Rusiji. O svojih vtisih in doživljajih bo izdal posebno knjigo. Nekemu poročevalcu je izjavil: »Čisto odkrito povem, da je Rusija najbrže bluf, in to velik bluf! Zame je bilo večina tega, kar sem videl in slišal, strašno, grozno. Nič kakor grenka revščina in propadajoče hiše, barake in lesene koče, ki že leta niso bile popravljene. Ljudje niso veseli, marveč izrpani. Ne smete razumeti napačno — gotovo ni delo celega naroda, kakor je ruski, nikak bluf; pač pa je bluf tisto, kar kažejo potnikom oblasti. Ljudstvo samo naporno dela in to ni nikakvo slepilo; toda ali bo sovjetski režim dosegel svoje cilje? Morda — morda izvede sovjetska Rusija, kar v prihodnjih letih namerava — toda jaz tega ne verjamem.«

„Tovariš Gorkij!“

»Mi vsi smo dovršili srednjo šolo in sanjamo o tem, da bi nadaljevali nauke na visokih šolah. Toda žal smo otroci prejšnjih buržujev in so nam vsa vrata zaprta. Na visoke šole nimamo dostopa, službe ne dobimo in niti dela nam ne dajo. Izobčeni smo iz življenja in preketi! A zakaj? Samo zato, ker smatra sovjetska država naše starše kot tuj živelj. Kako škoda, da si nismo mogli izbrati drugačnih roditeljev in si tako pridobiti pravico do obstanka. Kaj naj tedaj storimo?«

»Vi, tovariš Gorkij, se zanimate za življenje v Rusiji. Ali ste že kaj slišali o našem problemu, o trpinčenih, trpečih otrocih? Ali pa nalašč zatiskate oči pred našo bedo, ker nimate poguma, da bi pisali o tem vprašanju? Tako ne moremo več dalje živeti. Država naj nas raje enostavno iztrebi, ako se nam noče

Ang. eška pilotinja lady Heath je pri ženskih zračnih letenah v Ameriki treščila z letalom na tla in se smrtnonevarno poškodovala.

pomagati. Nobenega zločina nismo zakrivil; zakaj tedaj nas država tako kruto kaznuje?«

To je besedilo pisma, ki so ga poslali Gorkiju otroci »lišencev« — oseb, ki nimajo volilne pravice.

Svojo nogo pokopal

Nekega ruskega trgovca v Odesi je nedavno povozil avtomobil ter so mu morali odrezati nogo. Komaj je bila operacija končana in so je bolnik prebudil iz narkoze, je vprašal: »Prosim kje imate mojo nogo? Dobro jo spravite, ker jo hočem lepo pokopati v rodinski rakvi.« Štirinajst dni nato se je pomikal po obeh cestah čuden spreved. Spredaj so nosili v ozki krsti odrezano nogo, zadaj so vozili na vozičku njenega lastnika, še vsega bledega in prevzetega, in nato so sledili sorodniki in znanci. Na pokopališču so položili nogo v grobnico, ne brez solza sorodnikov in prijateljev. S tem pa trgovec še ni bil zadovoljen, marveč je svoji nogi postavil nagrobni

spomenik z napisom: »Tu počiva, kot žrtev nesreče, moja odrezana noga. Čast njenemu spominu!«

Iznajdljivo krošnjar

Neki krošnjar, ki ima svoje stojišče na eni najbolj prometnih točk v Parizu, je moral nešteto krat na dan odgovarjati raznim ljudem, v kateri smeri leži ta in ta cesta, ali ulica, kako vozi omnibus, koliko je ura itd. Ljudje so se mu za njegova pojasnila komaj da zahvalili. Slednjič mu je postala stvar preneumna pa je obesil na svoje stojišče tablico z napisom: »Pojasnilo 50 centimov.« Zadel je terno! Ljudje ga nič manj ne poprašujejo, a za vsako pojasnilo dobi 50 centimov. Tako na lahek način zasluži mnogo več nego preje s krošnjarstvom.

Zločljiva hiša

V Parizu so pravkar otvorili vsakoletno razstavo izumiteljev. Pretežna večina predmetov je praktičnega pomena, zgrajena po načelu: Štedite čas in prostor! Posebno zanimanje vzbuja zločljiva enodružinska vila, ki jo morejo štirje delavci postaviti v šestih urah. Enako je razstavljena tudi zločljiva oprava; pohištvo za popolno opremo v petih sobah se izlaha naloži na majhen tovoren voz. — Med drugimi zanimivostmi je tu še palica za izprehod, ki se da v eni minuti izpremeniti v gosli; dalje nem klavir, na katerem morejo vaditi začetniki, ne da bi pri tem nadlegovali sosede; gramofoni, ki niso dosti večji kakor so bile stare žepne ure; zločljivo kolo, ki se da v nekaj minutah razložiti in spraviti v navaden potni kovčeg; umivalna skleda in vrč iz gumija, ki se dasta spraviti v žep itd.

Spominski novc Zeppelinovega poleta okoli sveta. Na novcu so profili grofa Zeppelina kot ustvaritelja, Dürra kot zgraditelja in Eckenerja kot voditelja zrakoplova.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje v trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349. Telefon številka 2328.

Službe isčejo

Samostojna kuharica
išče mesta k dvema osebam ali bi šla samo čez dan kuhati. Vprašati pri hišnici, Stari trg št. 3.

Inteligenten
gospod, vešč slovenščine, soliden, išče službo skladničnika, ekspedienta ali slično. Ponudbe na pod. lista v Celju pod »Služba 7«.

Službo dade

Korespondentinja
prvovrstna, vešč slovenščine in nemške stenografije, se išče za veliko manufakturno trgovino. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 9658.

Vajenec
za čevljarstvo obrt — se sprejme s hrano ali brez hrane. Ivan Erman, čevljarški mojster, Valva-zorjev trg 1, Ljubljana.

Učenca za trgovino
z mešanim blagom, s primerno šolsko naobrazbo, s popolno oskrbo v hiši, sprejme takoj trdka Rudolf Anderlič v Ormožu. Prednost imajo taki iz dobre poštene kmetke hiše.

Viničar
popolnoma vešč, se išče za popolno obdelovanje 2 oralo vinograde, proti plači 3000 Din, stanovanje, hlev z 2 kravama in oral zemlje. Podrobne pogoje pri Anton Antunovič, sodnik, Kutina.

Kovaškega vajenca
zdravega, močnega, poštenega, sprejemem. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9641.

Išče se ženska
ali možka oseba v domstno oskrbo in prehrano z nekaj gotovine. Ponudbe je poslati na podružnico »Slovenca« v Celju pod »Kapital«.

1 ali 2 vajenca
za sodarsko obrt sprejemem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. J. Gumzej, sodarna, Celje, Breg 14.

Čevljar, pomočnika
za boljša zbita dela, takoj sprejemem. Hrana in stanovanje v hiši. Mihael Černilec, Strahinj 45, Naklo pri Kranju.

Služkinjo
pridno in pošteno, sprejemem takoj. Starost 14 do 20 let. Ponudbe pod »Gostilna 9671«.

Zastopnike (ce)

za obisk privatnih strank za prodajo zlatih in srebrnih predmetov na obroke išče »Alem« k. d., Zagreb, Nikoličeva ulica 7/L. Potrebna kavčija ali garancija 15.000 Din.

Preddelavca ali polirja
dobrega in spretnega — potrebuje gradbeno podjetje »Probuda«, Krekov trg št. 10, L. nadstr.

2 gaterista
z dolgoletno prakso v žaganju hrastovine se sprejmeta pri J. Pogačnik, Škofja Loka (ob kolodv.).

8 tesarjev
izvezbanih pri opažih za mostove, in več dobrih betonarjev sprejme stavbenik Tomažič — Škofja Loka.

Trgovski pomočnik
za večjo delatnostno trgovino v Ljubljani — se išče. Ponudbe je poslati na upravo Slovenca pod značko »Vodja delikatese« št. 9560.

Viničar
z 3-4 delavskimi močmi se sprejme na večje posestvo z vinogradom v Haloze. Vstop 1. novembra t. l. - Vpraša se v upravi »Slovenca« pod »Viničar« št. 9448.

Kupimo Hrastova drva

in pragoje (švelarje) kupim. Rudolf SCHENK, Sušak, poštni predal 75.

Vsakovrstno zlato kupuje
po najvišjih cenah. CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfsova ulica št. 3.

Prodamo

Strojno pletilstvo
je edino ugodna prilika za takojšnjo doseg do brega zaslužka in lastnega podjetja brez posebnih stroškov in zamude časa. Učne tečaje se nastopi lahko vsak dan. Najboljši pletilni stroji »Walter« vedno v veliki izbiri na zalogi. - F. KOS, Ljubljana, Židovska ulica 5.

Brivski amer. stolec
pripraven za zobotehniko - naprodati. - Naslov v upravi »Slov.« št. 9659.

Motor 30 PS

znamke »Deutz« Gasmotorenfabrik Coeln (Langen und Wolf) — malo rabljen, ugodno prodam. - Gonilna snov: bencin, bencol, petrolej ali spiri. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9625.

Vežna vrata

kompletna, zelo močna, iz trdega lesa, velika 177 x 245 cm, štiri izlozbeno omare, zasteklene za steno obesiti, velikost 1 proti 65 x 140 3:90 x 140, se ceno prodaja. - F. in L. Goričar - Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.

Proda se

dobro ohranjeno žensko kolo. - Vprašanja pod: »Učiteljica« št. 9646 na upravo »Slovenca«.

Stroji za proizvodnjo
fotografic in fotografij do 18 x 24 cm (na električni pogon) in zaklopna kamera 13 x 18 s Zeiss-Tessarom 4,5, napredaj. Fotograf, Novi vrbas.

Sadna stiskalnica
skoro nova, s prostornino 160 litrov, se prodaja. - S. Rihar, Vižmarje, pošta št. Vid nad Ljubljano.

Čevlarski stroj
(cilindarski) znamke »Singer« ter vse čevlarske potrebšline prodam. Naslov v upravi pod št. 9561.

20 god. instrumentov
naprodati. Naslov v upravi »Slovenca« pod 9527.

Puhasto perje
kg po 38 Din razposiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisti beli puh kg po 300 Din. L. Brozović, kemiška čistilna perla. Zagreb, Ilica 82.

Hrastove kadi
za namakanje sadij, v najboljšem stanju, prodaja Novakovič, Kolizej, Ljubljana.

»Fiat« auto
štirisedežen, v najboljšem stanju, prodaja po zelo ugodni ceni Novakovič, Kolizej, Ljubljana.

Več železnih sodov
po 300 do 400 litrov, prodaja zelo ugodno Janež, Židovska ulica 1.

Portal za trgovino
ugodno naprodati, 4 m širok, 3,50 m visok in 100 cm globok, z dvema izlozbenima in pri strani še dve male, vhod v sredi, mecesnov les, skoraj nov, v najboljšem stanju, zraven tudi senčnik, se vsled prezidave po zelo nizki ceni takoj prodaja. Vprašati pri upravi Slovenca pod št. 9260.

Kotel za žganjekuho
in sadni drobilnik prodava vsled nabave novih, večjega obsega, po najugodnejši ceni Alko, Kolizej, Ljubljana.

Posestiva

Nova hiša
s tremi stanovanji, vrtom, 20 let prosta davka, se zaradi selitve prodaja. - Naslov v upravi Slovenca v Mariboru.

Hiša s pekarijo
v bližini Sušaka, se prodaja. Sestoji iz dveh stanovanj po tri sobe, kuhinja in shramba. Velik vrt, veliko dvorišče in vodnjak. - Naslov pove uprava Slov. pod št. 9552

Naprodaj je:
1. Pri škofjeloškem kolodvoru 1 ha obsežna njiva, sposobna za stavlbišče tovarne, večje obrtne delavnice, skladišča, vile z vrtom ali za večjo stanovanjsko kolonijo z vrtniki. Cena nizka, plačilni pogoji zelo ugodni.
2. Malo rabljen hišni žitni mlin za hribovske kmetije, katerega se lahko uredi na konjski pogon kakor mlatilnico. - Oboja pojasnila daje P. Homan, Škofja Loka, Studenec 11.

Obrt

Auto-hladilnike
blatnike in drugo - popravi strokovno, hitro in ceno Gustav Puc, klesarstvo, Ljubljana, naspr. tobačne tovarne.

Samostojna kuharica
perfektna gospodinja želi službo v šolskem zavodu k orožnikom, financiarjem ali za oskrbnico. Gre tudi h gospodu vodcu. - Ponudbe pod: »Dobra, zanesljiva moč« na upravo »Slovenca«.

Krasne tlakove
(mozaične plošče) izdeluje I. Gostinčar, cementarna, P. Dol pri Ljubljani.

Avtokaroserije
izdeluje solidno in po zmerni ceni Ferdo Laznik, stroj. kolarstvo, Radeče.

Pokrajn. razglednice
izdeluje poceni in dobro fotoatelj Meyer, Maribor, Gosposka ulica 39.

Svila vseh vrst

kakor tudi TRPINOVO PLATNO po ceni se dobi v TRKSTILNEM BAZARJU, MARIBOR. Vetrinška ulica številka 15

Stanovanja

Iščem stanovanje
soba in kuhinjo. Plačam od 300-400 Din. Ponudbe pod »400« na upravo.

Zračna soba
z električno razsvetljavo, prost vhod, se takoj odda. - Ulica na Grad št. 5.

Stanovanje
obstoječe iz 3 sob in pritliklin, parketirano, nova hiša, se odda. Černetova ulica 34, Šiška. Vprašanja na upravo pod št. 9566.

Enosobno stanovanje
za 1. november s pritliklinami se odda druga hiša levo od Stadiona.

Trosobno stanovanje
s kopalnico in vsemi pritliklinami, s solnčno verando, se odda takoj, druga hiša levo od Stadiona. Poizve se dnevno od 10 dalje.

Dijaki

Dijaka (-injo)
nižješolca sprejme družina v popolno oskrbo po najnižji ceni. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 9655.

Učiteljica
sprejme dve dijakinji ali gde. uradnici na dobro hrano in lepo zračno sobo po zmerni ceni. Klavir in elektrika. Na željo nemška konverzacija. Naslov v upravi lista pod št. 9675

Dijaki

se sprejmejo na stanovanje z zajutrkom. V bližini realka in tehn. sred. šola. Razsvetljava električna. Naslov pove uprava »Slovenca« pod 9536.

Tri dijake (-inje)
sprejemem na hrano in stanovanje. - Naslov v upravi »Slov.« št. 9351.

Pouk

Šolerska šola
prva oblastv. koncesijon., Čamerik, Ljubljana (Jugoavto), Dunajska cesta 36. Telef. 2236. Strokovniški teoretični pouk in praktične vožnje na različnih modernih avtomobilih, s pričetkom vsakega prvega.

Christoflov učni zavod

držav. koncesijoniran zasebni v Ljubljani, ustanovljen leta 1904., vpišuje edino še ves septembar na Domobranski cesti 7/L. - Vpisnina 10 Din, šolnina nizka; revni in pridni dijaki imajo popust. Na železnici imajo gojenci popust enako diajakom drž. šol. - Zavod preskrbuje absolutno službo. - Pričetek pouka 1. oktobra.

Gosli poučuje
bivši učitelj konservatorija. Študentovska ul. 9/L.

Vnajem

Oddam v najem
svetle, suhe, pritlične prostore, priprave za skladišča, delavnice, garažo ali pisarno. Naslov pove uprava lista pod št. 9650.

Letovišče

V najem se odda majhno posestvo z lično hišo, zadržuje mirne in krasne leže ter dobre avtobus-zveze z Ljubljano izredno pripravo kot družinsko letovišče. - Vprašanja na upravo »Slovenca« pod »Letovišče« št. 9386.

Gostilno v najem
restavracijo ali hotel — iščem na prometnih točkah. - Ponudbe upravi Slovenca pod »Sigurno«.

Objave Dražba

dne 16. septem. 1929 ob 9 dopoldne na Polulah št. 4 pri Celju. Proda se 15 različnih pletilnih strojev in razne pletenine. Natančne informacije daje dr. Anton Novčan, odvetnik v Celju, Glavni trg 3.

Razno

Gospodična Mahnič,
ki je bila dne 11. avgusta 1929 na gasilski veselici prost. gas. društva v Zg. Šiški kot prodajalka sredolova, naj se zgodi radi važne zadeve takoj pri načelniku gasilnega društva v Zg. Šiški.

Štedilnike in peči

najnovjših modelov in v vseh velikostih ima na ljubljanskem velesejmu v paviljonu »H« razstavljene zastopstvo tovarne H. Koloseus, Tehna družba z o. z. v Ljubljani, Mestni trg 25, L. nadstr.

Pljuča!

Pljučne bolezni ozdravi dr. Pečnik, pljučni zavod (Privat-Lungenheilstalt), Sečovo, železniška postaja Rogaska Slatina. Sprejema bolne!

Gostilničarji, pozor!

Pristne domače in ogrske salame, kakor tudi najfiniši polemendolski sir nudi delikatna trgovina I. BUZZOLINI, Ljubljana, Lingarjeva ul. (za škofijo).

Na drobno! Na debelo!

Patent fotelji

in kanapeji, patent otomane v najnovjših oblikah in najfiniši izdelavi dobite samo pri RUDOLF SEVER, Ljubljana, Marijin trg 2.

POHIŠTVO

moderne spalnice, kuhinjske opreme iz trdega ali mehkega lesa, fino izdelane, priporočam cenjenemu občinstvu. Zaloga pohištva FRANC VELKAVRNI mizarstvo. Vižmarje, (pod klancem) p. št. Vid nad Ljubljano. Priporočila se najtopleje za cenjena naročila katera izvršuje točno po želji in vzorcu. Cene nizke. Delo solidno.

Otomane

spalne divane, modroce, zložljive postelje, kupite najceneje pri tapetniku Franc Jager - Ljubljana, Sv. Petra nasip 29.

Oves in koruzo

kupite najceneje pri trdk A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24. Veletrgovina z žitom

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. Zorman, Stari trg 32, Ljubljana.

Žaganje drv
naiceneje Uran Franc, Vilharjeva c. Tel. 28-20.

Lovski pes
prepelčar se je izgubil. Najditi naj ga odda proti nagradi v Ljubljani, Slomškova ulica 7, prtlj. desno.

L. Mikuš - Ljubljana

priloga svojo zalogo dežnikov, solčnikov in sprehajalnih palic

Milnarji!

Rz, prosa, ajdo in ječmen kupite najceneje pri A. VOLK, LJUBLJANA veletrgovina žita in moka

Filip Bizjak

Selenburgova ul. 6

Velika zaloga najnovjših kuhovinskih plaščev

Francis Jammes: 36

Rožni venec v solncu

Dominika se ni obotavljala. Po kratkem posvetovanju s stricem Hektorjem je premagala odpor svoje matere ter se takoj odpeljala. Brzojavno je obvestila benediktinca in ga prosila, naj se sestane z njo v Lurdu in takoj odpelje z njo v mesto, kjer je eno leto stanoval Peterček pri svojem stricu. Obenem je brzojavila čevljarju Lucijanu uro svojega prihoda.

Mala Marija in njen papa sta šla na kolodvor, da jo sprejmeta. Ker je bila baš ura pogreba, je na žalost mali Peterček ni mogel spremljati, zakaj na nasvet čevljarja se je udeležil pogreba zaeno z dvema kmetoma, kojih daljno sorodstvo s Karlom Durandom jima ni dajalo nikake pravice do vile in denarja, kar je naravno moral podedovati Peterček, ako ni bilo drugih določb v oporoki.

Vse se je godilo, kot bi bila pravljica. Mala Marija je željno in radovedno čakala na kolodvoru gospodično Dominiko. Ko so se odprla vrata vagona, jo je takoj spoznala radi njene lepote, o kateri ji je bil s tolikim navdušenjem pravil njen mali zaročenec. Otroci pa doživljajo včasih mnogo razočaranj, ki jih zamolčijo. Mala Marija, ki je bila toliko slišala o Dominiki, si je slednjič predstavljala, da mora imeti peruti. Ko je Dominika zaeno z benediktincem izstopila iz vagona, si je Marija mislila: »Skrite jih ima pod svojim plaščem.«

Zadeva se je hitro rešila. Župnik ni imel povoda, da bi odrekel Karlu Durandu cerkveni pogreb. Po pogrebu je imel dolg pogovor z Dominiko in z redovnikom ter ju je točno obvestil o vsem, kar se je bilo zgodilo. Poudaril je, kako dobri so bili Lucijan

in njegova družina za siroto ter je celo smehljaje se pristavil, da sta mu vsak s svoje strani mali Peterček in mala Marija zaupala, da sta se »zaročila«.

Vsi trije so se nato domenili sledeče: Lucijan naj bi sprejel varuštvu malega Peterčka, ga vzel v hišo, ter izučil za čevljarja. Vilo pa bodo oddali v najem. Malega Januaria pa vzame tudi Lucijan v svojo rodbino ter mu bo Dominika letno plačevala gotovo vsoto, ki bo z ozirom na rastočo starost otroka od leta do leta večja.

Tako se je vse uredilo z božjo pomočjo.

Sedaj se je pa imelo izvršiti slovesno vnebovzetje Dominikine duše.

Ko se je vrnila domov, je molila nekaj tednov še bolj goreče kakor poprej. Potem pa, nekega večera, ko so bili vsi doma zbrani, jim je povedala, za kaj se je odločila. Niti eden ji ni ugovarjal, vsi so čutili, da plava nad njenimi besedami božja volja. Ko je bila izrekla, kar je imela povedati, se je dvignila s svojega stola. Nikdar ni bila lepša v svoji rdeči svileni obleki, ki jo je imela zelo rada, kakor baš danes. Odhitela je v svojo sobo in se nekaj trenutkov nato vrnila popolnoma spremenjena. Imela je sivo obleko, njena velika frizura je bila spremenjena. Počesana je bila čisto na gladko in vrzela je bila iz svojih las rdečo vrtinico. Ko se je vrnila, so njena mati, njene sestre in sestrične molčale ter si brisale solze. Admiral je stal pokonci s solzami v oči in imel oči uprte v majhno sličico na svoji tabatjeri, na sliki one druge Dominike, njegove drage edine žene, ki je že dolga leta spala svoje večno spanje tam na vročem otoku sredi bujnih krasnih rož.

Dominika je stopila proti svoji materi in kot je to storila o priliki svojega prvega sv. obhajila, je pokleknila ter skromno dejala:

»Prosim odpuščenja, mama!«

Vsem je bilo silno tesno pri sreč. Dominika pa je ponovila:

»Prosim odpuščenja, mama! Blagoslovi me, da grem streči revežem našega Gospoda Jezusa Kristusa!«

Potem se je, še vedno na kolenih, obrnila proti svojim sestram in sestričnam ter dejala še enkrat:

»Oprostite mi vse!«

Vstala je in stopila k admiralu, ki je ihtel. Pogledala sta se. Prijela ga je za roke ter ga dolgo držala. Videti je bilo, da je ta trenutek za njo najtežji. Starčevi prsti so se tresli v dekletovih rokah. Slednjič ga je izpustila.

Kronanje Brezmadežne.

(Molitev.)

Sveta Marija, Mati božja, prosi za pesnika, ki ti poklanja to knjigo, katera je zrastle kakor okroglo drevo, ki ga razsvetljujeta zaporedoma solnce in luna in kojega vsak list pevajoč hvali Starnika. Rdeče in dišeče jabolko, ki je v sredi, je živa Dominika. To jabolko je za tvojega majhnega Otoka. Naj si ga utrga ter ga pri igri položi na svoje sveto Srce.

Sveta devic Devica, prosi za mlado dekle, ki pleše, oblečena v svetlo obleko. Naj bo podobna živi Dominiki in naj ne omahne. Naj ostane njeno srce podobno plamenu lučke, ki gori v zatišju.

Neki dan je iztrgala iz svojih las rožo sveta, ki tako lahko ovane, ter jo je zamenjala za lilijo svojih oltarjev. Moli tudi, o hčerka sv. Ane, za delavko Aneto, ki tke pajčolan za tvojo krono. Naj se pri misli nate ustavlja temnim skušnjavam ulice in naj dvigne glavo, samo da opazuje solnce, ki hiti po nebu v njenih dolgih dnevih, ki so brez zabave!

Čez 200 različnih vrst kožuhovine

ima letos v zalogi trdka

L. ORNIK

MARIBOR, Koroška cesta št. 9

Za Vaše zimske plašče nabavite si že sedaj primerno krzno za ovrtnik in obšive, dokler je izbira bogata, kajti pravkar so dospele največje pošiljke iz Leipziga. Zalogo si lahko ogledate povsem neobvezno. — Našli boste vse to, kar rabite.

Objava

Uprava državnih monopolov bo na podlagi svojega rešenja M. št. 18.026 z dne 30. julija 1929 nabavila potom prve ofertalne licitacije, ki se vrši dne 9. septembra istega leta v pisarni Uprave ob 11 dopoldne,

12.100 kg žeblijev različnih velikosti za tobačne tovarne

Pogoji kot vsa druga obvestila se dobe v pisarni ekonomskega oddelka Uprave vsak delavnik od 10 do 12 dopoldne.

Iz pisarne Uprave drž. monopolov
EM št. 15.688 z dne 31. jul. 1929 v Beogradu.

OBJAVA

Uprava državnih monopolov bo nabavila potom I. ofertalne licitacije, ki se bo vršila dne 12. septembra 1929 v pisarni Uprave

1157 komadov rezalnihe nožev za tobačne tovarne

Pogoji, črtež in vsa druga pojasnila se dobe v pisarni ekonomskega oddelka — odsek za nakup — vsak delavnik od 11 do 12 dopoldne.

Iz pisarne Uprave drž. monopolov
E. M. št. 15.819 z dne 6. avgusta 1929.

Prodamo parni kotel

30 m³ in 8 atm., sistem enovaljni »Cornwall«, komaj 10 let v obratu, je popolnoma dobro ohranjen, zaradi povečanja.

Prodamo Francis-Spiral-turbino

za 13—20 ks, 250 l vode na sekundo, 5—8 m padca in 400—500 obratov na minuto. Turbina se prodaja zaradi povečanja, je samo 5 let v obratu in v popolnoma dobrem stanju. Primerna je zlasti za pogon električne centrale, mlina ali žage. Za turbino se dobijo brezplačni načrti za vzidavo v novih razmerah. — Parni kotel kakor tudi turbina sta še v obratu in se lahko ogledata na licu mesta. — Vprašanja naj se naslovijo: REMEC & CO., tovarna upognjenega povišja, lesna industrija, Ljubljana, Kersnikova 7.

Objava

Uprava državnih monopolov razpisuje s tem prvo ofertalno licitacijo za

zgradbo vodovoda pri novi solarni v Ulcinju

Skupna proračunska vsota znaša 1.564.552 Din 35 par.

Licitacija se vrši dne 10. septembra t. l. ob 11 dopoldne v pisarni Uprave državnih monopolov. — Načrti, proračun in splošni pogoji so na vpogled vsak delavnik v pisarni tehničnega oddelka Uprave monopolov in v oblast. monopolnem insepktoratu v Splitu.

Iz pisarne industrijskega oddelka
IM št. 13.058.

MIZARSTVO — ZALOGA
POHIŠTVA IN TAPET-
NIŠKIH IZDELKOV

USTANOVLJENO L. 1872
TELEFON ŠTEV. 32-61

NA JESENSKEM VELE-
SEJMU PAVILJON „E“

DOGAN
LJUBLJANA
DUNAJSKA C. 17

Priporočila svojo zalogo pohištva kakor: spalne sobe, jedilnice, kuhinjske opreme in drugo po konkurenčnih cenah. V zalogi so tudi vedno: žimnice (modroci), žičnice, divani in vsi drugi v tapetniško stroko spadajoči predmeti. — Deske in predloge za rezljanje ter vsakovrstni furnir, itd.

A. - S.
und

HLADILNI Rota AVTOMATI

z ali brez proizvodnje ledu za mesarje, prekajevalce, hotele, gostilne, mlekarne, slaščičarne, prodajalne divjačine in perutnine, bolnice itd. Avtomatični pogon, absolutno zanesljiv, ugodne cene, prvovrstna izdelava

Ignaz Gellert & Co, Wien III., Kegelgasse 27 — Zastopnik za SHS: nadinženjer D. Rauberger - Ljubljana VII - Koseze (Vila Tönnies)

Ponudbe, zastopniki in obisk zastoj in neobvezno

Kavarna »UNION« v Ljubljani potrebuje

blagajničarko

Lastnoročno pisane ponudbe in spričevala z navedbo referenc se naj predloži osebno Upravi hotela »UNION« v Ljubljani.

Šolske potrebščine • Knjigarna Nova založba

F. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Kongresni trg 19

priporočila ob
pričetku šolskega leta

staršem in dijakom svojo zalogo

knjig za vse šole

osnovne, srednje in strokovne, bodisi vse predpisane učne, bodisi pomožne knjige

pisalno in risalno orodje

računala, risalne deske, položna ravnila v vsaki izbiri, dalje

vse vrste papirja in zvezkov

Postrežba najtočnejša in solidna

Brezplačen

Dijaški koledarček

pri večjem nakupu ena slov. leposlovna knjiga povrhu

LUTZ in MONOLIT peči
ŠAMOTEŽ, najcenejša, prvovrstna šamota za peči in štedilnike. — Elektromotorji CONZ Altona Bahrenfeld
Ing. Guzelj, Ljubljana VII
Telefon 3252 Jernejeva c. 5 Telefon 3252

Dvokolesa

najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od priprostega do najfinejšega in igrači vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pneumatika. Ceniki franco. Prodaja na obroke. »Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Za
predstoječo
sezijo

priporočila

svojo
bogato zalogo

blaga
za moške
obleke kot na
primer: modnega
kamgarna, ševjota za
športne obleke, doubl za
površnike, velur in modno
blago za ženske plašče, volneno
in svilen blago za ženske obleke, baržun, enobarven in v raznih modnih vzorcih za bluže in domače obleke, parhent in flanelo dobre kakovosti, nadalje veliko izbiri Schroll-ovega šifona in družega belega blaga za perilo, razne odeje, koce, puh in perje in tako dalje

po zelo ugodnih cenah
trdka

R. MIKLAUC

„Pri Škofu“

Ljubljana

Lingarjeva - Medena ul.

Pred Škofijo št. 3.

SPECIJALISTINJA ZA STEZNIKE

Mm. STUZZI - LJUBLJANA

Tavčarjeva ulica 4, II. nadstropje

prevzema in izgotavlja po meri vsa v to stroko spadajoča dela. — Modele predpisane po zdravniških, izdeluje kar najvestneje. — Popravila se radovoljno sprejemajo

Inserirajte v „Slovincu“!

Za časa velesejma v Ljubljani najdete največjo zalogo vsakovrstnih strojev in orodja; to so izdelki iz priznane prvovrstnih tu- in inozemskih tovarn, le pri trdki:

Schneider & Verovšek

veletrgovina z železnino, vsakovrstnimi stroji in orodjem

v Ljubljani

Razstava v paviljonu „G“ — Stalna zaloga na Dunajski cesti št. 16 se vam ravno tako priporoča za nakup vsakovrstne železnine, kakor: kuhinjske posode, okovja, peči itd., itd., ter ne zamudite prilike si tudi tukaj ogledati izložbeno okna in bogato zalogo

PLETILCI!

Če hočete imeti pri padanju cen še vedno prav dobre uspehe, ogledajte si najmodernejši stroj na ročni in motorni pogon, ki izdelava dnevno do 40 kg pletenin z najlepšimi in brezštevilnimi vzorci v poljubni širini in debelosti brez vzorčnih kart. Cena nizka, plačilni pogoji ugodni, informacije in ogled brez obveznosti. Na razpolago pri F. KOS, Ljubljana, Židovska ulica. Telefon 22—93.

Objava

Uprava državnih monopolov bo nabavila potom II. ofertalne licitacije, ki se bo vršila dne 14. septembra 1929 ob 11 dopoldne v pisarni Uprave državnih monopolov:

1.750.000 vreč iz jute

za prenos in pakovanje morske in kuhinjske soli za dostavo na sledeče ustanove: Solarna — Kreka, srbska svobodna zona — Solun, Solarna — Pag, Monopolsko skladišče — Gruž in Monopolsko skladišče — Sušak.

Pogoji in vsa druga obvestila se dobe v pisarni ekonomskega oddelka — odsek za nakup — vsak delavnik od 10 do 12.

Iz pisarne Uprave drž. monopolov
E. M. št. 17.202 z dne 24. avg. 1929 v Beogradu

NA VELESEJMU

OPEL

NAJBOLJŠI
NAJCENEJŠI

AUTO

DIN 36.000,- KOMPLET.

ANDREJ KREGAR

TOVARNIŠKA ZALOGA POHIŠTVA

Št. Vid nad Ljubljano

Nasproti kolod. Št. Vid-Višmarje

Priporočila, da si ogledate najmodernejšo zalogo pohištva v novih lastnih prostorih nasproti kolodvoru Št. Vid - Višmarje. Za delo se jamči! — Cene konkurenčne! — Ceniki na zahtevo! Velesejmski paviljon „E“ 47—53

Razglas

Dne 12. septembra ob 10 dopoldne se bo vršila pri oblastni samoupravi v Mariboru ponovna licitacija o oddaji

stavbenih del za prizidke k izolirnici v Celju.

Vsa pojasnila se dobe pri gradbenem uradu mariborske oblastne samouprave.

Komisar: Dr. Leskovar, s. r.